et nullus poteſt intrare ī regnū celoꝝ. niſi fue-
rit inocens et humilis. qꝛ nihil inq̄natū intra-
bit ī illud. Unde ſcdm̄ Hiero. Nō ait iſtoꝝ ſꝫ ta-
liū. vt oſ̄deret nō etatē regnare. ſꝫ mores. ⁊ his
q̄ ſimilē haberēt inocētiā ⁊ ſimplicitatē. p̄miuꝫ
repromitti. de q̄bꝰ apl'us: nolite pueri fieri ſen
ſibꝰ. ſꝫ malitia ꝑuuli eſtote. ſenſu aūt ꝑfecti. vn̄
⁊ Ambro. Non etas p̄fert etati. alioq̄n obeſſet
adoleſcē. Cur ḡ pueros aptos dicit eē regno ce
loꝝ. Fortaſſe qꝛ malitiā neſciāt. fraudare non
nouerit. referire nō audeāt. ſcrutari ignorent.
opes. honorē. ābitionē nō appetāt. Sꝫ nō igno
rare iſta virtꝰ eſt: ſꝫ ɔtē nere. Nō eñ virtus eſt
nō poſſe peccare ſꝫ nolle. Nō igit̄ pueritia: ſed
emula puerilis ſimplicitatis bonitas deſignat̄.
Un̄ etiā Criſ. Et nos itaqꝫ ſi volumꝰ fieri here-
des celoꝝ. virtutē hāc cū multa poſſideamꝰ dili
gētia. Etenī ab oīnibꝰ malis pura ē pueri aīa
⁊ eoꝝ q̄ ɔtriſtauerūt nō memorant̄. ſed ſicut ad
amicos accedit ſicut nullo facto. ⁊ q̄tūcūqꝫ a
matre flagellatꝰ fuerit hāc inq̄rit ⁊ p̄ oīnibꝰ eā
appreciat̄: ⁊ ſi reginā oſ̄deris cū dyademate. nō
p̄ponit hāc matri cilicio ſuꝑindute: ⁊ neceſſa-
rijs nihil plus inquirit: nō triſtat̄ ī quibꝰ nos.
puta damno pecuniaꝝ ⁊ talibꝰ: nō letat̄ in q̄bꝰ
nos. in tēꝑraneis his: nō reſpicit ad pulcritu-
dines corpoꝝ. ꝓpter hoc dixit. Hoꝝ eñ ē regnū
celoꝝ: vt electōne hec operemur. que a natura
pueri habēt. hec Criſ. Sūt aūt decē ꝓprietates
bone ī pueris quas q̄ imitat̄. regnū celoꝝ ɔſeq̄-
tur. que ſūt. inocentia. mūditia. obediētia. ſim
plicitas. hūilitas. veritas. maloꝝ illatorū īme-
moratō. fortuitoꝝ nulla reputatō. et p̄ſentium
valde paruoꝝ ad ſufficientiā acceptō. Dein
de ꝑuulos ſibi oblatos dn̄s dulciter ſuſcepit: et
ɔplexans eos. ⁊ ī vlnis detinēs: in ſignū q̄ ſim-
plices ⁊ hūiles puros ⁊ deuotos diligit: ⁊ manꝰ
eis imponēs. vt viris ɔtinētibꝰ grām ſui auxilij
ɔferendā ſignificaret: bn̄dixit illos aliqua vo-
cali bn̄dictōne que ſcripta nō ē. vt hūiles ſua be
nedictōne dignos oſ̄deret. Sic ſpūaliter quoti
die hūilibꝰ manꝰ imponit. cū eis grām ⁊ auxili-
um tribuit. qꝛ hūiles ſpiritu digni ſūt eiꝰ gr̄a ⁊
benedictōe: deꝰ eñ ſuꝑbis reſiſtit. hūilibꝰ aūt q̄
ſe manibꝰ ⁊ p̄tati eiꝰ ſubiciūt. dat grāꝫ. In quo
hūiliū dignitas oſtēdit̄. q̄ tanta bona merent̄.
Un̄ dicit Hiero. q̄ hūilitas ſola obſeruatrix eſt
cuſtoſqꝫ ſtutū: et nihil ē qd̄ ita deo gratū faciat
⁊ hoībꝰ. q̄ntū ſi vite meritꝰ magni. ſed hūilita-
te infimi videamur. Et bene hūiles ꝑuulis ⁊ in
nocētibꝰ ɔꝑauit. qꝛ hūilitas maculas pc̄toꝝ la
uare. ⁊ inocētiā reddere ɔſueuit. Un̄ Bern̄. De
cor anime hūilitas ē. Nō a meip̄o hoc dico. cuꝫ
ꝓpheta p̄or dixerit: aſꝑges me yſopo ⁊ munda
bor: hūili herba a pectoris purgatiua. hūilitatē
ſignificās. hac ſe poſt grauē lapſū rex ꝓpheta la
uari ɔfidit. ⁊ ſic inueīt quendā īnocētie recuꝑa
re candorē. Et ſciendū q̄ xp̄c manꝰ imponendo
ꝑuulis inſtituit. ⁊ iniciauit ſacramētū ɔfirma-
tōnis. cuiꝰ miſteriū poſtea ɔtulit apoſtol'. Unde
ꝑuuli ī fontibꝰ criſmate ɔſignant̄ ab epiſcopis

qui in eccl'ia dei locū obtinēt apoſtoloꝝ: ꝑ ipo-
ſitionē eñ manuū apoſtoloꝝ ɔferebat̄ ſpūſſan
ctus. ad robur ⁊ ɔfirmatōeꝫ fideliū. cuiꝰ īpoſitō
nis manuū locū obtinet p̄dictū ſacramētū. Cō
ſidera nunc. q̄ntum xp̄c ſimplicitatē ⁊ humilita
tem ac īnocētiā ꝑuuloꝝ diligit. q̄bꝰ tanta fami
liaritatis ⁊ beniuolētie ſigna oſ̄dit: et ſtudeas
ꝑ poſſe ꝑuulos imitari. ⁊ ꝟtutes eoꝝ habere. vt
valeas cū ip̄is regnū celoꝝ poſſidere. Oratō.

Domine ih̄u xp̄e q̄ nos ad ɔtinentiā es
hortatus. da qd̄ hortaris. et tribue mi-
hi fragili caſtitatē mētis ⁊ corꝑis: ⁊ qui
ꝑuulos venire ad te voluiſti. ⁊ eis manꝰ impo-
nens bn̄dixiſti: preſta mihi miſero vt ſim ꝑuu-
lus ī oculis meis. quatenꝰ graciā inueniā ī ocu
lis tue maieſtatis: ⁊ qd̄ ꝑuuli poſſident ꝑ natu-
ram. ego ɔſequar miſericorditer ꝑ graciā tuaꝫ.
vt meritis omniū ꝑuuloꝝ ⁊ humiliū tibi placē
tium. ego vltimus omniū te rectore. te duce me
rear ad te ꝑuenire. ⁊ a te benedictōne in celeſti
bus munerari Amen.

De ꝑfectōne pauꝑtatis. Capitulum. XI.

Habito de perfectōne ca
ſtitatis et obedientie ſeu humilita-
tis. ɔſequēter agit de ꝑfectōne pau
pertatis. Et ecce enim vnus adole-
ſcens genu flexo ante ih̄m interrogauit eū: di-
cens. Magiſter ꝓpter doctrinā ſanā. bone ꝓpter
vitam ſanctā: qd̄ boni faciēdo. vitam eternam
poſſidebo? ſm̄ Bedā. audierit iſte a dn̄o. tm̄ ſi-
miles ꝑuulis dignos eſſe regno dei: ⁊ ideo certi
or eſſe deſiderans de ingreſſu regni. nō ꝑ ꝑabo-
las. ſed apertiꝰ poſtulat ſibi exponi. q̄bꝰ meritis
vel operibꝰ vitam eternā poſſit ɔſequi. Ih̄s aūt
reſpondit ei. primo q̄tum ad eius cogitatōneꝫ.
quia iſte cogitabat ih̄m eſſe purum hominem.
licet crederet eum eſſe ſanctū. bonū doctorem.
⁊ ideo quaſi reſpondēs eius cogitatōni: dixit ei
Quid me dicis bonū? quaſi diceret. Ex quo me
credis purū hominē. non debes me vocare bo-
num. Nemo eñ bonus niſi ſolus et vnus deus.
hoc eſt dictū. Deus eſt ſolus bonus eſſencialit̄.
ꝑ ſe ⁊ a ſeip̄o: ⁊ nullus alius. quia alij ꝑticipati
ue. per ipſum ⁊ ab ip̄o. Unde Criſ. Hoc autem
dicens nō excludit homines a bonitate. ſed a cō
ꝑatione bonitatis diuine. Quaſi diceret domi-
nus. Quare me dicis bonū cum non credas me
eſſe deum? Si ꝟo ɔfiteris bonum credas etiam
eſſe deū. ſolus eñ deus natura eſt bonus. De-
inde ɔſequēter reſpōdet eius interrogatōni: di-
cens. Si aūt vis ad vitā ingredi. ſerua mādata
quaſi diceret: hoc ſufficit ad ſalutē. qd̄ amplius
eſt. non eſt neceſſitatis. ſed ſuꝑerogatōnis. q̄a
ſm̄ Hieroni. Iuſticia legis cuſtodita. non ſolū
bona terre: ſed et vitam conferebat eternam.
ſuo tempore conſequendā. Et quia adoleſcens
hec audierat. ſolicitus factus. īterrogauit que
eſſent hec mādata. quorum obſeruantia eſt ne-
ceſſaria: hoc auteꝫ ſm̄ Criſoſti. non temptans
fecit: ſed eſtimans alia quedam precepta eſſe

pteter legalia. que vite ei cauſa fierēt. Jhs autē quaſi infirmo ↄdeſcendēs. legis p̄cepta clementiſſime expoſuit dicēs. Non homicidiū facies. manu occidēdo. ore iubēdo vel ↄſulēdo vel etiā detrahēdo: q꞉ p̲ detractōez occidit̄ p̲ximus in cōſciētia aliena. in q̄ viuebat p̲ bonā famam: nec corde mortē alteri⁹ deſiderādo vel odiū retinēdo aut beneficiū ſubtrahēdo: ⁊ p̲ hoc p̄ceptū decalogi p̲hibet̄ nocumētū p̲ximi in p̲ſona p̲pͦ. nō adulterabis p̲ hoc p̲hibet̄ nocumētū p̲ximi ī p̲ſona ſibi ↄiūcta. Nō furtū facies. p̲ hoc p̲hibet̄ nocumētū p̲ximi ī re poſſeſſa. Nō falſū teſtimoniū dices. p̲ hoc p̲hibet̄ nocumētū p̲ximi ī fama Honora patrē tuū ⁊ matrem. eis ſubueniēdo. ⁊ reuerentiā exhibēdo: ⁊ p̲ hoc p̄ceptū affirmatiuū intelligit̄ omne beneficiū p̲ximo reddendo. q꞉ nomīe patris ⁊ matris intelligit̄ oīs p̲ximus. Et hoc ē qd̄ ſubdit̄. Et diliges p̲ximū tuum ſicut teip̄m. i. ad id qd̄ diligis teip̄m. ſcꝫ ad graciā ⁊ gloriā: vel ſicut teip̄m. i. nō verbo tm̄ ſed ope ⁊ veritate. Proximus aūt noſter ē oīs qui nobiſcū ↄuenit ī natura. quē debemus ſicut noſip̄os diligere. Quā ſētentiā dn̄s inducit. vt oñdat ꝙ finis p̄ceptoꝝ eſt caritas. q꞉ obſeruantia mādatoꝝ nō ē meritoria vite eterne. niſi fiat ex caritate. Inter hec p̄cepta ordinātia ī p̲ximū nō tāgunt̄ p̄cepta de nō ↄcupiſcēdo rem p̲ximi. vel eius vxorē: q꞉ reducunt̄ ad p̄cepta de ñ adulterari ⁊ nō furari. et ſub illis poſſūt intelligi. Vel q꞉ intelligūt̄ in hoc qd̄ dicit̄. diliges p̲ximū tuū: qui eñ vere p̲ximū diligit. nec rem ei⁹ nec vxorē ↄcupiſcit. Enumerat aūt h̄. nō oīa mādata. ſed ſolūmodo p̄cepta ſc̄de tabule: q̄ ordinant hominē ad p̲ximū. in q̄bus implicat et ſupponit p̄cepta p̄me tabule. ordinātia hominē ad deū: q꞉ hō magis tenet̄ deo q̄ p̲ximo. et iō ſi obſeruātia mādatoꝝ ſc̄de tabule. eſt neceſſaria ad ſalutē mlt̄oforti⁹ obſuātia mādatoꝝ p̄me tabule ē nccr̄ia ad eādē. Vñ bñ dic ap̄l'us. ꝙ q̄ diligit p̲ximū legē ip̄leuit: q꞉ ī dilectōe p̲ximi intelligit̄ dilectō dei. vt finis p̲pt̄ quē p̲xim⁹ diligit̄ q꞉ p̲xim⁹ diligit̄ p̲pt̄ deū. ⁊ ñ ecōuerſo. Per p̄dicta etiā oñdit ſaluator. ꝙ obſeruātia p̄ceptorum ceremonialiū ⁊ iudicialiū. nō erat amplius neceſſaria ad ſalutē. ſed ſufficiūt decē decalogi p̄cepta. Quoꝝ p̲imū ē. non adorabis deos alienos. i. verū deū coles. ⁊ ſup̲ eū nihil amabis Multi eñ hodie ſūt. qui ſibi deos alienos faciūt Nā ſicut dicit aug⁹. hoc ab hoīe colit̄ qd̄ p̄ ceteris diligit̄. Sup̲b⁹ igit̄ p̲ deo habꝫ ſup̲biā. luxurioſ⁹ luxuriā. auar⁹ auariciā. Sc̄m ñ aſſumes inuanū nomē dei tui ī os tuū. i. nō blaſphemabis nec iurabis indebite in noīe ſui. Talis iiuriā facit deo. quē in teſtimoniū ſue falſitatis īuocat. quaſi de⁹ mendaciū diligat: ⁊ ſibi q̄ in iudicio dei puniendū ſe obligat. ſi nō eſt ita ſic iurat: ⁊ p̲ximo. quia p̲ falſā iuratōez ip̄m decipit ⁊ defraudat. Terciū. diem ſabbati ſanctifices: vt in eo mortaliter nō pecces. ⁊ mala vites. Cōtra iſtud p̄ceptū peccat. qui cauſa cupiditatis ī ſabbato opus ſeruile facit. vel aliq̄d peccatū cō

mittit. vel opera miſericordie dimittit. quia a bonis operibus non eſt vacandum. Quartum honora parētes tuos. ſcꝫ obediendo. obſequendo. ſubueniēdo. ⁊ aīabꝰ eoꝝ miſerēdo. In hoc etiā p̄cipit̄ honor patrū ſpiritualiū. ſcꝫ prelatorum. Quintū nō occides. opere. verbo. negligētia. cogitatōne. auxilio. ↄſenſu. malo exemplo. vel aliqua occaſione. Homicidiū etiā aliquādo fit corde p̲ odium. aliquādo ore p̲ verbū detractorium. aliquādo opere p̲ factū: ⁊ iſtud vltimū eſt triplex. quidā eñ occidūt corpus tm̄. q̄dam animā tm̄. quādo ſcꝫ eam trahūt ad peccatum. quidā vtrūq꞉. quādo ſcꝫ aliquis interficit ſeip̄m vel aliū in peccato mortali exiſtentē. Sextum nō mechaberis. op̲ando. cogitādo. loquēdo. vel in iuriſdictōne tua fornicationē ſuſtinēdo. Per hoc aūt ꝙ dixit nō mechaberis. p̲hibet̄ omnis carnalis appetitus ⁊ corruptō. p̄ter eā q̄ eſt matrimonij. Septimū nō furaberis aliena: nō q̄modolibet tibi attrahendo. vel re aliena inuito domino vtēdo. Per furtū intelligit̄ oīe maluꝫ ablatum. ſiue occulte faciendo in acceptis. ſiue fraudē exercendo in mercatōnibꝫ. ſiue mercedē nō ſoluendo op̲arijs. Octauū nō dices falſum teſtimoniū contra p̲ximū tuū: omne mendacium. dolum. detractionē. adulationē. calūniam. et doctrinā erroneam deuitādo. Nonū nō deſideres domū vel agrū vel aliā rem p̲ximi tui: tali videlicet mente. ꝙ velles tibi cū ſuo dāno adoptare. Decimū non ↄcupiſces vxorem. ſeruū ancillā proximi tui: corde ↄſenciendo. ore ſolicitando. opere ↄcupiſcentiā p̲ficiendo. Hec qui p̲fecerit ſaluari poterit. Cum autē ille adoleſcens hec omnia a iuuētute ſua ſe ſeruaſſe reſpōderet. qd̄ tamē in multis religioſis vix aliquis hodie rep̲iret: ih̄s intuitus eū. dilexit euꝫ p̲pter bonaꝫ cōuerſatōeꝫ ſuam preteritā: et oſtendit ſibi vultū amicabilē. ⁊ inſtruens eum de p̲fectōne dixit illi. Vnū tibi deeſt. quo ad ſtatū p̲fectōnis. ſcꝫ bonum paup̲tatis. Quia ⁊ ſi mandatorum obſeruatio ſufficit ad ſalutē. non tamē ad euangelicā p̲fectōnem: ſed ad hanc etiā requiritur obſeruatō conſilioꝝ. in qua p̲imū eſt abrenunciatō temporaliū: ⁊ ideo de hac tm̄ hic facit mentōnem. Vbi Orige. Non tamē intelligēdum eſt. ꝙ in ip̄o tempore quo bona ſua tradiderit pauperibꝫ. fiat oīno p̲fectus: ſed illa ex die incipiat ſpeculatō dei. adducens eum ad omnes virtutes. Et ſubdit dn̄s: dicens. Si vis. q꞉ hoc eſt in tua libertate: p̲fectus eſſe. id eſt ad ſtatutū p̲fectōnis aſcendere. ſup̲ cōmunē ſtatū ſaluti neceſſariū. q꞉ hoc eſt de p̲fectōne vite: vade per affectū. contēnendo temporalia: ⁊ vende p̲ effectum ea relinquēdo: ⁊ hec oīa. non partē tm̄. vt ananias ⁊ ſaphira. qd̄ eſt cōtra p̲prietarios: que habes ⁊ iuſte poſſides. qd̄ eſt ↄtra raptores ⁊ vſurarios. elemoſinas de alieno faciētes: illa eī habem⁹ que iuſte poſſidemus. Illa ergo que iuſte poſſident̄ vendēda ſunt: que vͦ iiuſte. reddenda ſūt illis. quoꝝ fuerūt: ⁊ da. nō vende. que rendo munus a manu vel a lingua vel ab obſe

quio: paupibus nõ diuitibꝫ. a quibꝫ ſilia accipi
es. nec amicis carnalibꝫ. niſi fuerint indigẽtes
nec hiſtrionibꝫ ⁊ male vtentibus: qḋ eſt contra
ſymoniacos ⁊ ambicioſos. q̇ dant alijs vt acq̇-
rant beneficia ⁊ dignitates: ⁊ hoc fac ꝓpter deũ
nõ ꝓpter oſtentatõez: q꜡ abicere tẽpalia ꝓpter
oſtentatõez. nõ eſt meritoriũ: et ſic dando habe-
bis theſaurũ. i. quendã beatitudinis in celo lo-
cum tutiſſimũ. Hoc aũt nõ dicit̃. q꜡ paupertas
ſit maior virtus q̃ ꝯtinẽtia vel obedientia: ſed
dicit̃ ꝑ quendã correſpõdentiã. quaſi theſaur⁹
celeſtis ſic reſpondet volũtarie paupertati. ſicut
exaltatõ humiliatõni. Unde Criſ. Bene autem
nõ vite fecit eterne mentõnẽ. ſed theſauri dicẽs
⁊ habebis theſaurꝫ in celis: quia enĩ de pecunijs
erat ſermo ⁊ de abrenunciatõne omniuꝫ. oñdit
q꜡ reddit plura his q̃ ꝑcepit relinq̃re. q̃tomai⁹
eſt celũ q̃ terra: in theſauro enĩ copiã retribu-
tionis oſtendit. Et veni relictis omnibꝫ ⁊ ſeque
re me: me imitãdo. ⁊ ſicut ego ambulo ambulã-
do: q꜡ in ſequela xp̄i ꝑ opera caritatis ꝯſiſtit ꝑ
fectio ꝑ̃ncipaliter ⁊ cõplete: in pauꝑtate autẽ
volũtaria ꝯſiſtit inchoatiue. ꝑ modũ remouen
tis. ꝓhibentis ⁊ diſponẽtis: quia ꝑ hoc auferẽ
cura tẽpaliũ que a dilectõne dei impedit ani-
mũ. Unde gloſa. Relinquere oĩa eſt via ad ꝑ
fectionẽ. ſed in ſequẽdo conſiſtit ꝑfectõ. Magna
certe gloria eſt ſequi dñm. ⁊ ideo valde eſt appe-
tendũ. Ad ꝑfectõnẽ ergo nõ ſufficit homini re
linquere ſua niſi dominũ ſequat̃. id eſt niſi reli-
ctis malis faciat bona. Unde Theo. Cum pau-
pertate enĩ ⁊ ceteras ꝟtutes hominẽ habẽ opor
tet: ob hoc ait ⁊ veni ſequere me. i. ĩ ceteris eſto
meus diſcipulus ⁊ iugiter me ſequaris. Unde ⁊
Hiero. Facili⁹ ſacculus contẽnit̃ q̃ voluntas.
Multi diuicias relinquẽtes dñm nõ ſequũtur.
Sequit̃ aũt dñm qui imitator eius eſt. ⁊ ꝑ veſti
gia illius gradit̃. Ubi ⁊ Raban⁹. Ecce duas vi
tas hominibꝫ ꝓpoſitas audiuimus. actiuam ad
quã ꝑtinet nõ occides. ⁊ cetera legis mandata:
⁊ ꝯtemplatiuã ad quã ꝑtinet ſi vis ꝑfectus eſſe
⁊c̃. Actiua ad legem ꝑtinet. contemplatiua ad
euangeliũ: q꜡ ſicut vetus nouũ preceſſit teſtam̃
tum: ita bona actio ꝑ̃cedit ꝯtemplatõez. Acti-
uis enĩ cõuenit obſeruatõ ꝑ̃ceptoꝝ que in lege
tradunt̃. ꝯtẽplatiuis obſeruatõ ꝯſilioꝝ que in
euãgelio docent̃. Et notandũ q꜡ multiplex eſt
ꝑfectõ. ſcꝫ ſufficiẽtie. quã oĩes habent exiſten
tes ĩ caritate: ordinis. cui⁹ ꝓpriũ ẽ ſeruare ꝯti-
nentiã: religiõis. ⁊ hui⁹ ꝓpriũ eſt renũciare oĩ-
bus: prelatõnis. ad q̃s ꝑtinet ponere aĩaꝫ ꝓ oui
bus ſuis: ſecuritatis. cui⁹ ꝓpriũ ẽ habere mortẽ
in deſiderio ⁊ vitã in paciẽtia. Ad primã ꝑfectõ
nẽ tenet̃ q̇libet. ad vltimaꝫ ꝟo nullus tenet̃: ad
tres medias tenent̃ aliq̇ ex cauſis. Unũ ergo ſi
gnum ꝑfectõnis poſuit. cũ oĩa relinq̃re cõſu-
luit. vt nudũ xp̄m nudus ſequat̃. Uñ ſm theo.
dicẽs oĩa. ſũmaꝫ pauꝑtatẽ ſuadet. ſi qḋ enĩ re
ſtiterit illi⁹ ſuus eſt. Et ſcḋm Ambro. talẽ volu
it adoleſcentẽ illũ dñs ad paradiſũ redire. qua-
lis adã fuerat de ꝑadiſi ſublimitate deiect⁹. Nu-
dus enĩ ĩcola adã ꝑadiſi fuit. Quis ꝟ cũ poſſeſ
ſione diuiciarũ poſſit q̇s ad vitã ingredi. ſuan
do mandata: tamẽ ad ꝑfectã ſequelã xp̄i. vt ꝑ-
fecto amore ⁊ ĩtegro affectu tẽdat ĩ deũ. deeſt ſi-
bi vnũ. ſ. q꜡ relinq̇t diuicias affectu. vt ſit paup
ſpũ. q̇ pauꝑtas ĩcludit hũilitatẽ: ſine q̃ ñ ẽ pau-
ꝑtas vera. q꜡ vanũ ẽ habẽ burſã vacuam ⁊ cor
plenũ ſuꝑbia. Includit etiã ꝯtẽptũ diuitiaruꝫ
effectu. q꜡ difficile ẽ valde q̇ habẽs diuicias. ne
amore eaꝝ aut detineat̃ aut diſtrahat̃ ⁊ ĩpedi-
atur a ꝑfecto amore dei. ne xp̄m libẽ ⁊ expedite
ſequat̃. Nã q̇ diuicijs ĩplicat̃. mittit pedes in re
the ne poſſit corã deo ꝑfect⁹ ãbulare. ⁊ libẽ xp̄m
ſeq̇: q꜡ diuicie viſcoſiores ſũt viſco. ⁊ vix euellit̃
anim⁹ occupat⁹ ab eis ⁊ detẽtus. Nimia ꝟ dile-
ctõ terrenaꝝ poſſeſſionũ. ẽ hui⁹ ꝑfectõnis ĩpedi
mẽtũ. Qḋ bñ patuit ĩ hoc iuuene. q̇ cũ audiſſꝫ
verba dñi ḋ ꝑfectõe pauꝑtatis volũtarie: abijt
triſtis. ſecl̃i triſticia mortẽ opante ĩpedit⁹ a ꝑfe-
ctõne quã q̃rebat. terrenaꝝ poſſeſſionũ amore.
ob qḋ nõ poterat ad ꝑfectõez volũtarie pauꝑta
tis aſcẽdere. Uñ cã triſticie reddit̃ cum ſubdit̃.
Erat enĩ ml̃tas habẽs poſſeſſiones. ſpinas ꝓdu
cẽtes ⁊ tribulos. ſemẽtẽ dominicã ſuffocãtes: ⁊
ĩpe nihilomin⁹ habit⁹ a poſſeſſiõibꝫ ⁊ diues val-
de diuicijs fallacibꝫ. ob q̃rũ ĩordinatũ amorẽ tri
ſtabat̃ de ꝑſuaſiõe abrenũciatõis eaꝝ: triſtabi
le enĩ ẽ amata abicẽ. Ad tꝑalia enĩ paſſibiliter
afficit̃. cui⁹ cor in ꝑ̃uatõe eorundẽ aliq̇lit̃ cõtri-
ſtat̃. Nã plerũqꝫ cũ tꝑalia aſſũt nobis. putam⁹
q꜡ ea ñ diligam⁹. ſꝫ cũ abeſſe ceperit. ĩuenimus
q̇ ſum⁹. Hoc enĩ ſine amore nr̃o aderat. qḋ ſine
dolore diſcedit. Iſte iuuenis cũ audiret q꜡ q̃cũ-
qꝫ habẽt vendẽt ⁊ daret paupibꝫ. abijt merens
q꜡ ⁊ diuicias ſeculi ⁊ vitã eternã habẽ volebat.
qḋ difficile erat vt fieret. qm̃ ĩ poſſeſſiõe diuicia
rũ abſqꝫ ſuꝑbia elatõis. ⁊ abſqꝫ ꝓpetate volupta
tis. vix ſtare q̇s pt̃: ſic etiã difficile eſſꝫ q꜡ hõ in
cacumĩe ꝟticis alicui⁹ mõtis ſtaret. et tẽpeſtate
validi vẽti q̇ſſatus nõ cadẽt. Ut ꝟo dicit aug⁹.
Hic adoleſcẽs laudabil̃ quidẽ eſt. q꜡ nõ occidit.
nõ adulterat⁹ ẽ. Uitupabilis aũt. q꜡ ꝯtriſtatus
eſt ĩ verbis xp̄i. vocãtis eũ ad ꝑfectõem. Adole-
ſcẽs q̇ppe erat ſcḋm aĩam. ⁊ ꝓpterea relinquens
xp̄m abijt. hec Aug⁹. Sed tale rethe fruſtra ia
cit̃ añ oculos pẽnatoꝝ. ſcꝫ ꝯtemplãtiũ ꝑfectoꝝ
q̇ tãtominus ꝯtriſtat̃ q꜡ deſũt tꝑalia. q̃ntoma-
gis appetũt eterna. Nã vt ait Greg⁹. tanto q̇ſqꝫ
minus dolet q꜡ deſũt eterna. q̃ntomagis gaudet
q꜡ aſſũt tẽpalia: ⁊ q̇ minus dolet q꜡ deſũt tem-
poralia. certius expectat vt aſſint eterna. Et iḋ
ſcḋm genadiũ. bonũ ẽ facultates cũ diſpenſatõ
ne paupibꝫ erogare. ſed meli⁹ eſt ꝓ intentõne ſe
quendi xp̄m oĩa ⁊ totũ ſil̃ donare. ⁊ abſolutuꝫ a
ſolicitudine cũ xp̄o egere. Ut enĩ dicit Criſ. Nõ
ſimiliter detinent̃ q̇ pauca habẽt ⁊ qui multis
habũdant: qm̃ adiectõ diuiciarũ maiorẽ accen
dit flãmam. ⁊ violentior fit cupido. Nonſolum
autem diuiciarũ poſſeſſio. ſed etiã rerum aliaꝝ
diuerſitas. hominẽ a dei contẽplatõne ⁊ affectõ
amore impedit ⁊ auertit. Uñ Aug⁹. Tempaliũ

rerũ multiformitas ab vnitate dei hoīeꝫ ꝑ car-
nales ſēſus diuerberat. ⁊ mutabili varietate eꝰ
affectũ multiplicat. Quē ꝗ̃ delectat libertas ab
amore mutabiliũ liber eē appetat: ⁊ quē regna-
re delectat. vni omniũ regnatori deo ſubditꝰ he-
reat. Et iterũ. Duo ſũt amores mũdi ⁊ dei. Si
mũdi amor habitat. non eſt ꝗ̃ intrat amor dei.
Cũ exhauſeris cor tuũ ab amore terreno. hau-
ries amorē diuinũ. Vñ ⁊ Gregꝰ. Cũ cupiditate
terrene ſbe deus nõ diligit̄. qꝛ terrenꝰ amor ocu
lum mētis ſordidãs excecat. ne diuina claritas
videat̄. Nec mirũ. Quõ ei diligere pt̄ quē neſcit
Aut quõ ſcit. ad quē neſciēdũ oculũ cordis clau
dit: Vnde etiã Criſ. Fumo ſimiles ſũt humane
res. Nihil em̃ ita ꝯtriſtat anime oculũ ⁊ turbat
vt vite huiꝰ curarũ turba. ⁊ ꝯcupiſcētiarũ mul-
titudo: hec ei fumi huiꝰ ſũt ligna. Vñ ⁊ Anſhel
mus. Si vis eſſe quietus. nil ſeculi appetas. Sē
per requiem mētis habebis. ſi a te mũdi curas
abiecieris. Qui curis terrenis ſe implicat. a dei
amore ſe ſeparat. Et vt in paucis multa intelli-
gas. attēde pauca ṽba auguſtini ſic dicētis. Ni-
hil plus noui eſſe. ꝙ̃ iſta ſenſibilia fugiēda. Cui
ꝯcordat Dyoniſi. ꝗ ſic dicit. Dereliñq ſenſus et
om̃ia ſenſibilia. Qui habet aures audiēdi. hec
pauca verba ꝑ̄dicta audiat ⁊ corde intelligat:
qꝛ multa in eis latēt. ꝗ vanis et diſſolutis non
apparēt. Vñ cuidã de ꝑmonis habũdantia ſoli-
cito. dictũ eſt ĩ ſpiritu. Si vis ſcire om̃ia predi-
canda. tũc ſepara te ab exterioribꝰ. purifica te
a tempalibꝰ. liberũ fac te a carnalibꝰ: ⁊ erige te
ad celeſtia. ⁊ manifeſtabũt̄ tibi diuina. Ecce in
his verbis totũ eſt incluſũ qđ eſt ꝑ̄dicatũ. ẏma
go em̃ tua ẏmago dei ē: depone ꝗ̃ ab ea om̃e qđ
ſibi accidēs eſt. ⁊ apparebit tibi ĩ ea qđ diuinũ ē

Vt autē vtiliter ad tempalia ⁊ eterna ꝑfecte
te habeas. ſcito ꝙ tpalia debes aſpicē ſub ſenſu
ꝗ̃druplici. Primo ſcꝫ. vt tanꝗ̃ ꝑegrinus ⁊ adue
na ſentias oīa. vt extranea ⁊ aliena: ita ꝙ tua
veſtis ſit tuo ſenſui extranea. ac ſi eſſꝫ alicuiꝰ de
grecia vl̓ india. Scđo vt ĩ tuo vſu omnē habũ-
dantiã. timeas vt venenũ ⁊ mare ſubmergens.
Tertĩo vt ĩ tuo ſenſu oēm inopiã egeſtatē. ſenti-
as vt menſã ⁊ arã ⁊ ſcalã vite eterne. ⁊ vt ſpecu
lũ ſeu ẏmaginē crucis xp̄i. Quarto vt diuicias
⁊ apparatꝰ diuitũ. ita ſentias tibi diſſormes: ꝙ ĩ
eorũ memoria vl̓ aſpectu nullatenꝰ valeas dele-
ctari vl̓ letari. ꝙ ſi videris te in eis ꝯgaudere. a
xp̄i glorioſa pauptate te eſtima alienum fore.
Huic aũt ꝯnectit̄. ꝙ in pauperũ ⁊ deſpectorũ me
moria vl̓ aſpectu. tanꝗ̃ in xp̄i paupis expreſſa
ẏmagie totꝰ leteris: ⁊ eis ꝗ̃ſi regibꝰ cũ ſũma ala
critate ⁊ reuerētia aſſocieris. Cõſidera etiã hic
ꝙ ad ꝑfectōeꝫ nõ ſufficit quedã opa bona ⁊ ꝗ̃ſ-
dam ṽtutes habē. ſꝫ oportet oīa ꝓ poſſe ꝑficere
Vñ Criſ. Cõpletus ē dei homo ad om̃e opꝰ bo-
nũ expletꝰ. nõ vt hec ꝗ̃deꝫ habeat. illa ṽo nõ ha
beat. Qui em̃ talis ē. nõ eſt ꝯpletus. Que ei vti
litas dic mihi. cũ orat ꝗs intēſe. nõ miſerat̄ aũt
habũde. Aut cũ miſeret̄ ꝗs habũde. auarꝰ aũt ⁊
violētus exñs. Aut cũ nõ auarꝰ aut violentus
exñs. ad oſtatōeꝫ ṽo ſit hominũ ꝗ vident. Aut
cũ miſereat̄ ꝗ̃dē in id qđ deo videt̄. eleuet̄ auteꝫ
hoc ipõ ⁊ magꝭ ſapiat. Aut cũ hũilis ꝗ̃dē fuerit.
⁊ ieiunijs ītendēs. auarꝰ aũt ⁊ negociator. ⁊ terre
affixꝰ: ⁊ mr̃eꝫ omniũ malorũ īducēs aīe. Radi-
cē em̃ omniũ malorũ. dixit paulꝰ auaritiã. Hor
reamꝰ igit̄ hãc. refugiamꝰ hoc pctm̄. Hoc orbē
terrarũ inſtabilē fecit. hoc om̃ia ꝯfudit. a beata
ſuitute nos abducit xp̄i. Nõ eſt em̃ ait deo ſui
re et mãmõe. ꝯtrariũ em̃ iniũgit xp̄c. hec Criſ.
Et nota circa ꝑ̄miſſa. ꝙ ꝑfectĩo paupṫatis ñ cõ-
ſiſtit ĩ maiori defectu rerũ tpaliũ. ſꝫ ĩ maiori ab-
ſtractōe ſolicitudis eorũ. Quãto em̃ modꝰ viuē-
di ĩ pauptate minorē habet ſolicitudinē. tanto
pauptas ē ꝑfectior. nõ aũt quãto pauptas fue
rit maior. nõ em̃ pauptas ſcđm ſe bona eſt. ſed
inꝗ̃tum liberat ab illis. ꝗbus homo impedit̄.
quo minus ſpiritualibꝰ intendat. Oratĩo.

Omine ihu xp̄e da mihi miſero ⁊ fragi
li. ꝗ tua mãdata hactenꝰ negligenter ⁊
male ſuaui: ſalteꝫ ãmodo ea obſeruare
vt cũ obſeruatoribꝰ eorũdē merear ad vitã īgre
di. Da etiã mihi clemētiſſime dñe. vt ad ꝑfectĩo-
nem tendēdo om̃ia tpalia ꝓpter te affectu ꝯtem
pnã. ⁊ effectu relinquã: relictiſqꝫ omnibꝰ te ſe-
quar. te imitãdo. et ꝑ tua veſtigia gradiēdo: vt
te rectore. te duce. ad te theſaurũ meũ deſidera-
bilē ⁊ indeficientem valeam letus ꝑuenire. ⁊ de
tua viſione ſemper gaudere Amen.

De duodecim ꝯſilijs euãgelicis. Ca. XII.

EL qꝛ dictũ ē de ꝑ̄ceptis
que ſũt neceſſaria ad ſalutē: videa-
mus ⁊ de ꝯſilijs. que reꝗ̃runt̄ ad ꝑfe
ctionē. Vñ ⁊ ꝑ̄ceptis ⁊ ꝓhibitĩōnibꝰ
tenemur. ſed de conſilijs ⁊ permiſſionibꝰ nõ te-
nemur. Nam ꝯſilium ꝑtinet ad ꝑfectos. ꝑ̄ceptũ
autē ad ꝑficiendos. Sed ꝑmiſſio ꝑtinet ad im-
ꝑfectos. ꝓhibitĩo ṽo ad ꝑuerſos. Ad obſeruanti
am ꝗ̃dem preceptorũ. vtilis eſt obſeruantia con
ſiliorum. Aliquãdo enim fortitudo terre in in-
greſſu illius ꝯſiſtit: et ideo paſſus ille bona cu-
ſtodia indiget. quia obtētu ingreſſu faciliter re
ſiduum hoſtes obtinēt. Sic eſt in terra anime:
quia tota fortitudo eius cõſiſtit in ingreſſu. ſci-
licet in occaſionibꝰ peccatorum: ⁊ ꝓpter hoc ne
ceſſaria eſt bona cuſtodia. circa ipſum. Propt̄
cuſtodiam autē iſtius ingreſſus dant̄ conſilia.
que continent ⁊ cuſtodiunt mandata. ac retra-
hunt hominem ab incautis reſpectibꝰ ⁊ diſcur-
ſibus. ⁊ alijs ꝑiculis. Sunt auteꝫ duodecim
cõſilia euangelica. que xp̄c adiecit ad ꝑ̄cepta.
Primũ eſt pauptatis. que ꝯſiſtit in abdicatĩōne
ꝓprietatis. Vnde eſt illud. Si vis ꝑfectus eſſe:
vade ⁊ vēde om̃ia que habes. ⁊ veni ſequere me.
Et illud. Qui non renunciauerit omnibus qui
poſſidet. non poteſt meus eſſe diſcipulus. Secũ
dum eſt obedientie. Vnde eſt illud. Si ꝗs vult
poſt me venire abneget ſemetipm̃. Et illud. ſu-
per cathedrã moẏſi ſederũt ſcribi ⁊ pharizei. ꝗ
dicunt facite. Tercium eſt caſtitatis. Vnde eſt

illud. ſūt eunuchi q̄ ſeipos caſtrauerūt ꝓpter re
gnū celoꝝ. Et illud audiſtis qꝛ dictū ē antiqs
nō mechaberis: ego aūt dico vobis. qui viderit
mulierē ad ↄcupiſcendū eā. iam mechat⁹ eſt in
corde ſuo. vbi oñdit̄ ꝙ nō ſolū dānabilis ē ↄſen
ſus ad delectandū ī corde. Hec tria ↄſilia predi
cta ſūt ſpecialia. oīns ꝑfecte religionis et ſub-
ſtantialia: qꝛ ſuos obſeruatores elongāt a ma
lo. nō ſolū q̄tum ad culpā. ſed etiā q̄tuȝ ad cau-
ſam. Omne nāqꝫ malū orit̄ ex triplici radice. ſcȝ
ex ↄcupiſcētia carnis. ⁊ ↄcupiſcētia oculoꝝ. et
ſuꝑbia vite. Predicta ṽo tria ↄſilia nos elōgāt
ꝑfecte ab hac triplici radice. ſcȝ pauꝑtas a con
cupiſcētia oculoꝝ. caſtitas a ↄcupiſcentia car
nis. ⁊ obediētia a ſuꝑbia vite. Quartū ↄſilium
eſt caritatis. Unde eſt illud. Diligite inimicos
veſtros. Iſtud q̄tum ad dilectōeȝ affectus ē p̄-
ceptum. ſed q̄tum ad dilectōȝ effectus ē ↄſiliū.
qꝛ inimico velle graciā et gloriā ē neceſſitatis:
ſed impēdere opa bñficiētie. et oñdere illi ſigna
beniuolētie. eſt ↄſilij ⁊ ꝑfectōnis. Sane negare
eīn ſigna familiaritatis. quādo veniā petit. vel
ad familiaritatē non ſimulatorie ſe ingerit. vel
quādo neceſſitas expoſcit: vindicta eſt. qꝛ tunc
inter amicos ē ↄputādus: ſed ꝙ aliqs vltro ſe
ad familiaritateȝ ei⁹ ingerat hoc eſt ꝑfectōnis.
Quintū ↄſiliū eſt manſuetudīs. Unde illud. Si
qs te ꝑcuſſerit in maxillā vnā. prebe ei ⁊ aliam
id eſt patus ſis ⁊ aliam ꝑcuſſionē ſuſtinere pa-
cienter. ⁊ iſtud eſt ↄſiliū paciētie reſpectu leſio
nis corꝑm. Et illud. Qui tecū vult iudicō ↄtēde
re ⁊ tunicā tollē. relinque ei ⁊ palliū. ⁊ iſtud eſt
reſpectu ablatōnis rerū. Cū ↄtentōne et fraude
nulli licet ſua repetē cū caritate. licȝ imꝑfectis
ꝑfectis aūt nō. quia nō repetere ē infirmis con
ſiliū. ꝑfectis ṽo p̄ceptū. Illis aūt q̄ renūciaue-
rūt ꝓprietati nō licet repetē ſua. ſed vt ↄgrega-
tionis. Sextū ē miſcdie et erogatōnis. Unde ē
illud. Omi petēti te tribue. nō ꝓpter ſe ſed ꝓpter
bonū ↄmune. Et illud. ſi vis ꝑfect⁹ eſſe. vēde oīa
que habes ⁊ da paupibꝫ. Dare ſuꝑfluū in extre
ma neceſſitate ē neceſſitatis ⁊ debiti. ſed dare q̄-
bus egem⁹ eſt ↄſilij. Septimū eſt de ſimplicita-
te verboꝝ. Unde eſt illud. Sit ſermo veſter. eſt
eſt. non nō. id eſt ſi affirmatō vel negatō ē in ore
ſit etiā in corde. Et illud. Audiſtis qꝛ dictū eſt
antiquis. nō ꝑiurabis: ego aūt dico. nō iurare
oīno. Iurare q̄tū ad infirmitatē ꝑtinet. ꝑmiſſi
onis ē. nō iurare aūt q̄tū ad ꝑfectōeȝ ꝑtinet cō
ſilij ē. Octauū ē de vitāda occaſione peccādi. vñ
ē illud. Si ocul⁹ tuus ſcādalizat te. erue eum et
ꝓice abs te. vbi ſcd̄m aug. nullū mēbꝝ ad lrām
p̄cipit̄ erui. ſȝ occaſio peccādi: qꝛ nō ſolum ipſa
pctā. ſed ⁊ occaſiōes peccādi ſūt fugiēde. Nonū
ē de rectitudīe intētōnis. ⁊ ſimplicitate opis vl'
finis. Uñ ē illud. Attēdite ne iuſticiā vr̄am fa
ciatis corā hominibꝫ vt videami ab eis. Et illud.
Sic luceat lux vr̄a corā hoībꝫ. vt videāt opera
vr̄a bona ⁊ glorificēt patrē veſtꝝ q̄ in celis eſt.
Decimū ē de ↄformitate opis et doctrine. Uñ ē
illud. Qui fecerit ⁊ ſic docuerit. hꝭ magn⁹ voca-
bit̄ ī rgno celoꝝ. Et illud. Alligāt hoībꝫ onera
grauia. Digito aūt ſuo nolūt ea mouē. dicūt ei ⁊
nō faciūt. In p̄dicatōe aliqñ aſſerit̄ cēſio gene
ralit̄ de his q̄ ꝑtinent ad ſtatū ſalutis. aliqñ do
aſſerit̄ cenſio ſ̄m ſtatū ꝑfectōis: vtpote religi-
onis. p̄mo modo tenet̄ facē qḋ dic p̄dicator. cuȝ
aſſerat oēs ad hoc teneri. ſcd̄o mō nō tenet̄ ni-
ſi ipe ꝑfectōeȝ illā vouerit. Exiſtēs aūt ī pctō no
torio. peccat qñ predicat. qꝛ ſcādalizat. Exiſtēs
aūt ī pctō occulto. ſi p̄dicat ⁊ ñ ſtudet ex ſuo di
cto ↄpūgi. adhuc videt̄ peccare. qꝛ videt̄ ↄtēne-
re. Undecimū ē de vitāda ſolicitudine. Uñ eſt il
lud. Nolite ſoliciti eē. Et illud. nolite cogitare
de craſtino. Ubi ſciēdū ꝙ q̄druplex ē ſolicitudo
Prima ē laudabilis ⁊ ē ꝓuidētie ſpūalis quo ad
aīam. quō qs deo placeat. omnē ſolicitudinē ſu
am ꝓicēs in eū. Scd̄a ē etiā laudabil'. ⁊ ē ꝓui-
dētie tꝑalis ex fraterna caritate. q̄lis ↄpetit p̄la
tis ⁊ religioſis officiatis. q̄ preſūt ī ſolicitudīe.
Tercia ē tolerabilis ⁊ ē cure tꝑalis q̄ ad corp⁹.
Quarta ē vituꝑabil' et ē ſuꝑflue theſauriſatōis
q̄ ad auariciā. Prima ↄſulit̄ ↄſilio iſto. ſcd̄a p̄-
cipit̄. tercia ꝑmittit̄. quarta ꝓhibet̄. Duodeci-
mum ↄſiliū eſt. de fraterna correptōe. Unde eſt
illud. Si peccauerit in te frater tu⁹ corripe eū
⁊c̄. Corripe fratrē qñqꝫ eſt ↄſiliū. vt quando ali
quis corripit fratrē de venialibꝫ. et illū cū q̄ ni-
hil habet facere niſi ↄmunē caritatē: qñqꝫ eſt p̄
ceptū. vt qñ corripit̄ de mortali. ⁊ iſto ſcd̄o mo-
do ꝑtinet ad oēs ⁊ obligat ſemꝑ. ſed nō ad ſꝑ
quia ꝓ loco ⁊ temꝑe. ſcȝ quādo vacat ⁊ licet. et
credit̄ ꝙ vtilis ſit correptō. Et ad hoc p̄ceptuȝ
maxime tenent̄ p̄lati q̄ ad eos quoꝝ curam ge-
runt. Omnia p̄miſſa dñi precepta ⁊ ↄſilia. fa
cilia ſunt volenti ⁊ dei timorē pre oculis habē-
ti. Unde Criſ. Sit tibi timor dei omni neceſſita
te violentior. Si enim velis occaſiones ſemper
obicere. nihil de his que ſūt imꝑata cuſtodies.
⁊ ita prorſus oīa que ſūt p̄cepta calcabis. Qꝫ
ſi legem volueris cuſtodire xp̄i. neceſſitatē qui
dem nullā que te ab obſeruatōne eius impediat
aliquando pacieris. Noli igit̄ o homo in ociuȝ
reclinare. nec diſſoluas bonā animi voluntatē
neqꝫ eīn que imꝑantur oneroſa ſunt. Tantum-
modo velle ſufficit. ⁊ totū quod iubet̄ impletum
eſt. Qḋ ſi mihi ↄſuetudinē tuam opponis vt le-
gem. ꝑ hanc ipſaȝ te admoneo q̄ſ ſit facilis iſta
correctō. Si eīn in aliam ↄſuetudinem ex alia
te ↄuerteris. hoc qḋ tibi difficile videt̄ effeceris
Quia ſicut ad viciandū conſuetudo eſt violen-
ta. ita fit potens ad corrigendū. Et iterꝝ. Si in
vſum ſemel bone ꝑhie tranſeas. etiam ſi poſtea
aliquis tibi torpor obrepat. nō tamē facile po-
teris horum quippiā que p̄cepta ſunt tranſgre
di. bona ſcȝ ↄſuetudine firmitatē iam imitan-
te nature. Qꝫ enim facile eſt dormire. comedere.
bibere. reſpirare. tam nobis facilia erunt bona
conſuetudine etiam opera virtutis. hec Criſo.
Unde ⁊ tullius. optima forma viuēdi eligenda
eſt. q̄ iocundam reddit conſuetudo. Tantū eti-
am delecteris ⁊ complaceat tibi in preceptis ⁊

ꝯſilijs dñi. vt ſi nō ſine grauamīe vel difficulta
te videanť fieri: conſeris tamē ob honorē ipſius
legiſlatoris ſeruare ⁊ implere. q̄ntum ipſe vires
dabit: q̄ etſi ꝓpter ipm̄ pati nō elegeris. nihilo
minus aliter pacieris. Ut enī dicit Auguſt. In
hoc mūdo nō timere nō dolere nō ꝑiclitari im-
poſſibile eſt: ſed plurimū int̄eſt qua cauſa. qua
expectatōne. quo termino quiſqꝫ paciať. Unde
⁊ Criſ. Si non ꝓpter xp̄m elegerim' aliq̄d pati
doloꝝ: neceſſe eſt eos oīno et aliter ſuſtiné. Ne-
qꝫ enī ſi ꝓpter xp̄m nō mortu' fueris īmortalis
eris: neqꝫ ſi ꝓpter xp̄m nō ꝓieceris pecunias fe
rens eas abibis. Hec expetit a te. que ⁊ nō expe
tente eo dabis. Hec te vult facere tua volūtate
que ⁊ ex neceſſitate te oportet facē. Expetit au
tem ſolū ꝓpter eū fieri. quia ꝯtinget ⁊ hec trāſi
re a neceſſitate que ſm naturā fit. Ergo nō in-
iuſte auertit ⁊ punit deus. cū in omnib; ſeipſuꝫ
nobis prebeat. nos aūt r̄ſiſtimus. Ego: inquit.
pater. ego ⁊ amicus ⁊ frater ⁊ ſoror ⁊ mater. et
omne quodcūqꝫ volueris ego ſum. ſolū familia
rite: te habeas ad me. q: oīno neceſſe eſt te pati
elige pati ꝓpter me. Ego inops ꝓpter te ⁊ ꝑegri
nus ꝓpter te. in cruce ꝓpter te. in ſepulchro ꝓpē
te. ſuꝑius ꝓpter te interpello patrē. inferi' pro
te ligatus veni a patre: oīa mihi tu es. ⁊ fra-
ter ⁊ coheres ⁊ amic' ⁊ mēbrū. Quid plus vis?
Quid cum q̄ te diligit auertis? Quid huic mun
do laboras? Quid vaſe hauris ꝑforato? Hoc enī
eſt in p̄ſenti vita laborare? Quid flāmam inci-
dis? Quid aerē inpugnas? Quid inaniter cur-
ris? Uanitas enī vanitatū ⁊ oīa ſūt vanitas.
Ita hūiliemus noſmetipſos ⁊ potiores efficia-
mur. vt q̄ digne hic viximus: futuris fruamur
bonis. hec Criſ. Predicta aūt duodecī cōſilia
duodecim lapidib; p̄cioſis poſſunt adaptari.
Primū enī ꝯſiliū qd̄ eſt pauꝑtatis. ſignificatur
ꝑ lapidē ſaphirꝫ. Saphirus enī flaui coloris eſt
ſicut celū ſerenatū. ſic pauꝑes colorem celeſtē
habent. pro quāto a terrenis totaliter elongati
ſolis celeſtib; intendūt. Item ſaphirus dicitur
ardorem interiorē refrigerare. ⁊ oculos purga
re: ſic ſancta pauꝑtas ardorē cupiditatis rerū
t̄paliū qua ꝯmuniter hoīes mūdani eſtuāt: ita
in animo iſtoꝝ pauꝑerū refrigerat: vt oīa ter-
rena bona arbitrenť vt ſtercora. Et ideo facit
eos habere oculos mūdos ⁊ limpidos ad ꝯtem-
plandū celeſtia. q: nō ſūt terrenoꝝ puluere ob
fuſcati. Item ſaphirus fugat ſquināciaꝫ. ⁊ mor
bum qui diciť nolimetāgere. ⁊ vniuerſaliť va-
let ad apoſtemata calida. Sic pauꝑtas ſpirit'.
tumores ⁊ infectōnes vitioꝝ nō ꝯpatiť: ſed ea
ſedat ⁊ fugat. Secundū ꝯſiliū qd̄ eſt obedien-
tia. ſignificať ꝑ lapidē topazium. Topazius in
colore eſt auro ſimilis. ſic obediētia. Color enī
auri nobiliſſim' eſt. ſine quo nulla pictura ē ꝑ-
fecta. Et certe ſine qua obediētia nulla ꝑfecta
virtus eſt: q: ſcd̄m Augu. ſine obediētia oīa
vacua. ⁊ cū obediētia oīa plena caritate reꝑi
unť. Itē topazius bulientes aquas ꝯpeſcit. ſic
obediētia aq̄s hūane fluxibilitatis ꝯpeſcit. Nā
ex naturali fomite ī nob̄ incētiua vitioꝝ ebuli-
unt. q̄b; obediētia frenū īponit. Itē topazi' irā
reſtrigit: ⁊ certe obediētia irā ⁊ oēm paſſioneꝫ
animi mitigat. q: quecūqꝫ paſſio vl' t̄ptatio in
aīo irrepſerit. ſuꝑueniēte maioꝝ obediētia. re-
ſtrigiť ī hoīe obediēte. Terciū ꝯſiliū qd̄ ē ca-
ſtitas. ſignificať ꝑ lapidē ſmaragduꝫ. Smara-
gdus eī ē a tota ſpecie amator caſtitatis. ⁊ nul-
lo mō ſuſtinet coitū niſi rūpať. Uñ et geſtantē
ſe ad caſtitatē inclinat. Eſt aūt viridis p̄ oīb;
reb; virētib;. cui' etiā fulgore vicin' aer virere
cerniť: nec ei' viror. ſole vl' luna vl' vmbra obfu
ſcať. Sic caſtitas inť alias v̄tutes viret. Uñ et
v̄go dicta ē a virore. ⁊ ipſa caſtitas ē viror oīm
virtutū. ita vt etiā ꝓximas exēplariť ⁊ virtua-
liter virē faciat: nec obſcurať ſole. i. eſtu cuiuſli
bet t̄ptatōis: nec obfuſcať luna mūdane glia-
tōnis. nec vmbra carnalis delectatōis. Itē ſma
ragdus mot' laſciuos ꝯpeſcit. viſū refocillat. ꝑ
tum hoīeꝫ ī verbis reddit: ⁊ hec tria ad litteraꝫ
efficit caſtitas vt pꝫ. Itē ſmaragd' t̄peſtates
auertit. ⁊ caducū morbū curare diciť: ſic caſti-
tas t̄peſtateꝫ carnalis īpugnatōnis reꝑmit. et
morbū ei'. vnde hō q̄ſi caduc' ⁊ amens efficitur
ꝯpeſcit. Quartū ꝯſiliū qd̄ eſt caritas. ꝓut ex-
tendiť ad dilectōeꝫ inimicoꝝ. ſignať ꝑ carbun
culū. Carbūcul' enī ſe habet ad alios lapides. ſi
cut aurū ad cetera metalla. ⁊ diciť alioꝝ lapidū
virtutē habere: ſic caritas excellit oēs virtu-
tes. ⁊ ꝯplectiť ī ſe virtutes vniuerſas. Carbūcu
lus etiā ē calore igne'. ſic carbo viu' nocte ma
gis lucet q̄ die. ⁊ circa ſe noctē q̄ſi ī diē mutat:
ſic caritas ignis ē. ⁊ magis lucet ī nocte aduer-
ſitatis. q̄ ī die ꝓſperitatis: imo etiā noctē ad-
uerſitatis ⁊ tribulatōis vertit ī diē ꝯſolatōnis.
Itē carbūcul' fugat venenū aereū ⁊ vaporoſū.
ſic caritas ſua benignitate omnē malitiā infe-
ctiuā vincit. Quintū ꝯſiliū qd̄ eſt māſuetudo
ſignať ꝑ ametiſtū. Ametiſt' enī ē coloris viola
cei. ⁊ habet v̄tutē refrigerādi ⁊ leniēdi. vñ opať
ꝯtra ebrietatē: ſic māſuetudo refrigerat calorē
iracūdie. ⁊ lenit appetitū vindicte. Uñ ⁊ ebrieta
tem mētis. qua aliq̄ rapiūť extra moderamen
ratōnis ex crapula animi ſedat. ⁊ hoīeꝫ trāquil
lū reddit. Itē ametiſtus reꝑmit malas cogita-
tōnes. ⁊ ꝯfert in ſcibilib; intellectū: ſic ⁊ māſue-
tudo. q: vt dicit Ambro. māſuetus hō cordis ē
medicus. ⁊ p̄s. docebit mites vias ſuas. Sex-
tum ꝯſilium qd̄ eſt miſcdia. ſignatur ꝑ onichi-
num. Onichinus in colore ⁊ magnitudine ē ad
ſimilitudinē vnguis humani. ꝑ vngues aūt in
ſcriptura. vltimate opatōnes deſignanť: ⁊ cer-
te ꝯſilium miſcdie extendit ſe etiā vſqꝫ ad vlti-
mū poſſibilitatis noſtre. imo ꝑfecta miſericor-
dia nō habet vltimū ⁊ nūq̄ impleť: q: ſi miſere
aris q̄ntum potes. plus tamen velle debes. Itē
onichinus appoſitus oculo infirmo. ſponte ſua
quaſi res ſenſata intrat ſine leſione. et circuit
oculum. et penetrat interius omnes ꝑtes. quo-
uſqꝫ eius contrarios hūores ꝓrſus excuſſerit:
ſic miſericordia naturaliť ex ſeipā oculū cordis

ſubintrat. ⁊ cū piū coꝛ intrauerit. emūdat ipſuꝫ
ab humoꝛib⁹ vitioſis. Unde dn̄s. date: inqt. ele
moſinā. ⁊ ecce oīa mūda ſūt vobis. Onichinus
etiā valet cōt̄ ſcabiē ⁊ dealbat faciē: ſic miſc̄dia
ſcabiem pc̄toꝝ abſtergit. ⁊ faciē aīe dealbat: qꝛ
ſicut aqua extinguit ignem: ita elemoſina exti
guit peccatuꝫ. ⁊ vt dic Criſ. elemoſina illuſtrat
animā ⁊ eam bonā efficit ⁊ decorā. Septimū
ꝯſilium qd̄ eſt ſimplicitas verboꝝ. ſignificat̄ ꝑ
iaſpidem. Jaſpis eīn bon⁹ eſt viridis. trāſlucēs
⁊ rubeas habēs venas: ſic ſmo noſteꝛ debet eſſe
viridis. vt ſemꝑ aliqd boni germinet. qd̄ eſt cō
tra vaniloquos: debet eſſe trāſparens. vt in ver
bis appareat intentō cordis. qd̄ eſt ꝯtra doloſos
⁊ mēdaces: debet etiā habere venas rubeas ca
ritatis ad ꝓximū. ad quē ⁊ de quo eſt ſmo. qd̄
eſt ꝯtra ſuſurratoꝛes. detractoꝛes. ꝯuiciatoꝛes.
⁊ calūniatoꝛes. Itē iaſpis fugat febrem ⁊ ydro
piſim. ⁊ ſtringit fluxuꝫ ſanguinis: ſic ſimplici
tas verboꝝ fugat febrē iracundie. qꝛ reſponſio
mollis frangit iraꝫ: curat ydropiſim auaricie.
nam apud mercatoꝛes ⁊ alios tēporalib⁹ lucris
inhiātes. verboꝝ ſimplicitas reputat̄ fatuitas
ſtringit etiā fluxū ſanguinis carnalis videlicet
ꝯcupiſcētie. q̄ ex ſimulatis colloquijs ſepe exci
tat̄. Octauū ꝯſiliū qd̄ ē vitatō occaſionis pec
cati. ſignificat̄ ꝑ criſolitū. Criſolitus eīn micat
ad ſolē quaſi ſtella aurea. ⁊ ſi ponit̄ i igne reſi
lit ab igne: ſic cautela occaſionis peccandi mi
cat in aīa quaſi ſtella aurea. dirigēs hominē
in factis ſuis inſtar ſtelle maris: vt ſine offen
ſione pc̄ti. ꝑtingat ad portū: ⁊ ꝑ hanc cautelaꝫ
mox vt hō aduertit ſe eſſe in ꝑiculo. reſilit fugi
endo a tali opoꝛtunitate q̄ſi ab igne. Itē criſo
litus repellit ſtulticiā. ⁊ ꝯfert ſapiētiā: ſic vita
re occaſiones peccādi ē magne ſapiētie: ſic ecō
trario querē opoꝛtunitates peccādi magne ſtul
ticie ē. Nonū ꝯſiliū qd̄ eſt rectitudo intentō
nis ac ſimplicitas finis. ſignat̄ ꝑ berilluꝫ. Be
rill⁹ ei ē coloꝛis pallidi ⁊ trāſparētis. ⁊ illi opti
mi ſūt. q̄ maculas interi⁹ n̄ habēt: ſic bona opa
nr̄a debent eſſe pallida. i. ſpūalia ⁊ trāſparētia.
vt videant̄ ab hoīb⁹ ꝓ bono exēplo ⁊ dei gloꝛia
⁊ hoc tūc ſolū eſt laudabile. qn̄ itentō eſt pura
intus i coꝛde. ita q̄ nō ſint macule intentōis ſi
niſtre. Itē berill⁹ ſi ſit rotundus ⁊ opponit̄ ſoli.
ignē accēdit in carbone moꝛtuo: ſic bonū opus
ſi ſit bene rotūdatū. i. ex oīni pte debitis circū
ſtantijs coequatū ⁊ nō obliquatū. vel diſtoꝛtū a
fine debito: ⁊ ſi directe opponat̄ ſoli. ita vt tota
intentō dirigat̄ ad lumē. tūc accendit carbones
moꝛtuos. i. opa nr̄a ꝑius ꝑ pc̄ta moꝛtificata
reuiuiſcē facit: vel etiā qꝛ ei⁹ ardoꝛ accēdit ꝓxi
mos moꝛtuos ꝑ pc̄tis. qui ei⁹ exēplo accendun
tur ad penitētiā. Itē berill⁹ valet ꝯtra ſquināti
am ⁊ glandes: ſic rectitudo intentōis valet ꝯtra
tumefactōes ypocriſis ⁊ vane gloꝛiatōis. Item
berill⁹ valet ꝯtra ꝑicula hoſtiū. ⁊ reddit hoīeꝫ i
uictum: ſic qꝛ hoſtes nr̄i demones nitunt̄ bona
opa nr̄a vitiare ꝑ inanē gloꝛiā ⁊ ſupbiam ſpi
ritualē. qꝛ ſcd̄m aug. bonis opib⁹ inſidiātur vt
ꝑeant: ꝯtra hoc berill⁹ recte intentōnis reddit
hominē inuictū. Itē berill⁹ amoꝛē inter ꝯiuges
recōciliat: ⁊ certa bona opa nr̄a recta intentōe
ſimpliciter in deū directa. reconciliāt aīam cū
deo ſpōſo ſuo. Decimū ꝯſiliū. qd̄ ē ꝯfoꝛmitas
opeꝝ ad doctrinā. ſignat̄ ꝑ liguriū. Liguri⁹ eſt
lapis q̄ fit ex vrina lincis. nam vt plinius dicit
vrina hui⁹ aīalis i lapidē dureſcit. Linci ꝯpat̄
doctoꝛ vl' ꝓdicatoꝛ. ꝓpt acumē viſus intellectus
cui⁹ doctrina ꝑi⁹ debꝫ eē in ſeipō digeſta ꝑ opa
tionē ſibi icoꝛꝑata: ⁊ tūc quaſi ex habundantia
vite ſue ſtillare i ꝓcioſū liquoꝛē doctrine ad ꝓfe
ctum alioꝝ: ſed ipē debet ꝑi⁹ id qd̄ puri⁹ eſt ſibi
incoꝛpaſſe. ſicut poſtq̄ id qd̄ puri⁹ eſt in vrina
ꝯuerſū ē in ſubſtātiā aliti. extūc liquoꝛ vrina
lis egredit̄. Unde ſicut malū ſignū ē in natura.
quādo liquoꝛ vrinalis indigeſtus ⁊ crud⁹ emit
titur: ſic malū iudicium eſt in moꝛib⁹. qn̄ id qd̄
docet̄ ꝑius opere nō implet̄. Itē ligurius con
fert ꝯſtipatis. ⁊ ventrē ſoluit: ſic cuꝫ aliq̄ pleni
malis humoꝛib⁹ pc̄toꝝ. ꝑ ꝯfeſſionē eos egerere
neq̄unt: ſepe tales ex ꝓdicatōe exemplaris viri
cui⁹ vita pl⁹ ꝓdicat q̄ doctrina remediū ꝯſequū
tur. Undecimū ꝯſiliū. qd̄ eſt vitatō ſolicitudi
nis. ſignat̄ ꝑ lapidē achatē. Achates eſt nigri
coloꝛis. cuꝫ albis venis intermixtus. In nigro
coloꝛe deſignat̄ hūilitas et deſpect⁹ mūdi. q̄ ſūt
in iſtis q̄ a ſolicitudine tēpaliū ſūt abſtracti.
Nam ipſi mūdū deſpiciūt. ⁊ a mūdo deſpecti ſūt
Sed i hac vita nō pt̄ eſſe oīmimoda abſtractio
ab oīni ſolicitudīe. ſed ꝓpter neceſſitates coꝛpo
ris pua ſolicitudo ꝑmittit̄. etiā ꝑfectis: ⁊ hoc ſi
gnificat̄ ꝑ venas albas intermixtas. Itē acha
tes venena fugat. ſitim ſedat. viſuꝫ fouet: ſic vi
tatō ſolicitudīs. venena mūdani ꝯtagij fugat:
nam oīa iſta mūdana venenoſa ſūt. ⁊ vix abſ
q̄ ꝯtagio anime tractari poſſūt. Itē ſolicitudo
tēpaliū ſitim ꝓuocat. qꝛ multum attrahit. et
auarus nō ſaciat̄. ſicut qui nunq̄ dicit: ſufficit
Sed ab iſtis ſcꝫ veneno ⁊ ſiti vitatō ſolicitudi
nis per oppoſitum pꝛeſeruat. Que etiam fouet
viſuꝫ intellectualē. quia quātominus diſgrega
tur ad tēpalia tāto foꝛtificat̄ ad ſpiritualia.

Duodecimū ꝯſiliū qd̄ eſt fraterna correptio
ſignificat̄ ꝑ ſardiū. Sardi⁹ eſt coloꝛis rubei. ſed
atri ſicut terra rubeo. Sic fraterna coꝛreptio
debet eſſe rubea ex caritate. q̄ fieri debet: ſed qꝛ
caritas iſta ſꝑ eſt cū doloꝛe ⁊ ꝯpaſſione ꝓpter de
lictū fratris: ideo ruboꝛ ille ē turbulētus. Iteꝫ
ſardius reſtringit fluxū ſanguinis. ſic coꝛreptō
fraterna reſtringit fluxibilitatē peccandi. pro
quāto ꝑ huiuſmodi coꝛreptōnem multi reſtrin
gunt̄ a peccādo. Item ſardius accēdit animuꝫ
ad gaudiū. ⁊ acuit ingeniū: ſic coꝛreptō frater
na. fratrē bonū expoſt facto. facit gaudētē: acu
it etiā ingeniū. qꝛ ſcd̄m apoſtolū omnia que ar
guuntur a lumine manifeſtantur. Oratō.

Domine ihu xp̄e rex meus et deus me
us. qui me creaſti et redemiſti. et inſu
per ad me regendum nonſoluꝫ ꝓcepta
dediſti: ſed et conſilia addidiſti. regnum queſo

in me ꝯſtitue ⁊ me rege. Illa bonitas ⁊ caritas
tua que te coegit ad creandū ⁊ redimendū. ipa
cogat ad regendū. Quid enī ꝓdeſſꝫ ꝙ ꝯpoſuit ⁊
refecit bonitas ⁊ caritas tua. ſi ñ me regat dex-
tera tua. Rege ḡ me dñe ⁊ regna in me. vt te re-
ctore te duce valeam nō ſolū que ꝑcipis: ſꝫ ⁊ ea
que conſulis letus adimplere Amen.

De difficultate ⁊ īpoſſibilitate intrādi diui-
tem in regnū celoꝝ. Et de ꝑmio relinquētiū oīa
⁊ ſequentiū xp̄m. Capitulum .XIII.

Videns aūt ih̄s iuuenē
triſtē. factū ex paupertatis ꝑſuaſiōe.
⁊ abijſſe occaſione hui⁹ habentis di-
uicias. ingredit̄ ſermonē de auaro
ſub diuitis noīe. ⁊ vt diſcipulos ꝯfirmet ī aſſū-
pta ꝑfectōne: nec eis graue ſit ꝙ relictis omni-
bus ſecuti ſunt xp̄m. oñdit quō diuicie faciunt
difficultatē ad ꝑfectionē ⁊ regnū ꝯſequendum
dicens. Amen dico vobis. quia diues difficile ī-
trabit in regnū celoꝝ. qđ ſcꝫ eſt pauperū: nō di-
cit īpoſſibile. ſed difficile. qꝛ difficile eſt diuitias
poſſidere. ⁊ nō teneri nimis eaꝝ amore. qꝛ vt di-
cit Aug⁹. Bona terrena diligūt̄ arcius adepta
ꝙ concupita. aliud eſt enī nolle īcorpare q̄ de-
ſunt aliud iam īcorporata diuellere: illa enī ve-
lut extranea iam repudiant̄. iſta velut mēbra
preſcidunt̄. Et vt dicit Criſ. appoſitō diuitiarū
maiorē apponit flammā. ⁊ vehemētior fit cupi-
do. Ubi ḡ difficile ponit̄. nō īpoſſibilitas ꝓten-
dit̄. ſed raritas demōſtrat̄. Difficile enī diuicie
habite ꝯtēpnunt̄: et vix aliq̄s res ſeculi. ſine ſe-
culi vicijs aſſeq̄tur. He enī ſunt ſpine ⁊ tribuli.
q̄ ſuffocauerūt ſemen dei. Quare tutū ē nec ha-
bere nec amare diuicias. qꝛ vt ait Beda. q̄ hic
multiplicādis diuicijs incūbūt. alteri⁹ vite gau-
dia querere contēpnūt. Unde Hiero. Supflua
eſt cura de reb⁹ corruptibilib⁹. que cū anguſtia
ꝓdeunt. adepte puo tēpore ſubſiſtūt. ſubſiſtētes
ſolicitudinē īgerunt. recedētes dolorē faciūt. et
qđ peius eſt īgreſſum regni frequēter impedi-
unt. Deinde quaſi īpoſſibile hoc oſtendit. et
quō diuicie faciunt īpoſſibilitatē ad ꝯſequēduꝫ
ꝑfectōnem ⁊ regnū celoꝝ: dicens. Facili⁹ eſt ca-
melum ꝑ foramē acus trāſire. ꝙ diuitē ſcꝫ īor-
dinate diuicias amantē. intrare ī regnū celorū
ſcꝫ portā anguſtā ⁊ artam. Uerbū terribile di-
uitib⁹. quoꝝ nulla bona ſunt ī celo. ſic paupeꝝ
nulla bona ſunt ī mūdo. Unde Ambro. Nā ideo
nudi accedim⁹ ad lauacꝝ vt nudi ad celi ianuā
ꝓperemus. Et aūt īcongruū ⁊ abſurdū ē. vt quē
nudū mater genuit. nuduꝫ ſuſcepit eccleſia. di-
ues intrare velit ī celum. hec Ambro. Ubi atten-
de. ꝙ quādo q̄s vult habere diuicias. ⁊ nō q̄dem
in eis ꝯfidendo vel finem ⁊ ſpem ꝯſtituendo. ſed
tamē vtendo eis afficit̄. ⁊ cū amore citra deum
eas poſſidet. ita ꝙ a ꝑfecto amorē dei ⁊ libera ſe-
quela xp̄i aliqualiter impeditur: ſic difficile re-
gnum celoꝝ īgreditur. Sed quando q̄s confi-
dit ī diuicijs ⁊ in ip̄is finem ⁊ ſpem conſtituit.
vt inde ſupbiat ⁊ laſciuiat. retinens eas cupide
⁊ īordinate cum amore ſupra deum. nec ad ege-
nos manus extendēs: ſic īpoſſibile eſt eū ītrare
in regnū celoꝝ. Unde qđ dixit difficile reſpectu
diuitis ꝑmo modo. dicit īpoſſibile reſpectu di-
uitis ſcđo modo. Quomodo ḡ plurimi diuites
regnū dei intrauerunt. niſi quia deo inſpirante
pro nihilo diuicias habuerunt. Nunq̄d dauid
in diuicijs confidebat. qui de ſeipſo canens ait.
ego đo egenus ſum ⁊ pauper. Alios q̄ꝫ hortat̄:
dicens. diuicie ſi affluant nolite cor apponere.
Unde Aug⁹. Diuitem ḡ hic appellat cupidū re-
rum temꝑaliū. ⁊ de talib⁹ ſupbientē. his diuiti-
bus ꝯtrarij ſunt paupes ſpiritu quoꝝ ē regnuꝫ
celoꝝ. hec Aug⁹. Aliud eſt diuicias habē aliud
amare. Multi habent ⁊ nō amant. multi nō ha-
bent et amant. Item alij habent et amant. alij
nec habere nec amare ſe gaudent: q̄ vltimi tuti-
ores ſunt. ⁊ cum apoſtolo dicere poſſunt. Mihi
mūdus crucifixus eſt et ego mūdo. Unde q̄dam
ph̄us ait. Licet inter diuicias eſſe paupem. Nec
maior eſt ille q̄ ſic vtitur fictilib⁹ ſicut argento.
nec minor ille q̄ ſic argento ſicut fictilib⁹ vtitur
vel facilius hic min⁹ ſignificat poſitiuo ſui cō-
trarij. id eſt minus difficile eſt. Poteſt enī deus
facere vt tranſeat camelus ꝑ foramē acus. nul-
lo obſtāte: auarū đo (qui hic noīe diuitis intel-
ligit̄) ponere ī gloriā ⁊ ſi pt̄ de potentia. non tñ
de iuſticia q̄ reclamat. Oportet enī auarū amo-
rem opū dimittere. ſi vult ad vitā intrare. Uel
camel⁹ nō poteſt ītrare ꝑ foramē ac⁹. niſi diui-
dat̄ ꝑ mltas ꝑtes minutas: qđ ē facili⁹ ꝙ diuitē
in diuicijs ꝯfidentē ⁊ ꝑ amorē eis inherentē in-
trare in regnum celoꝝ. qꝛ illud eſt aliquo modo
poſſibile iſtud impoſſibile. Uel vt dicit̄ quedaꝫ
porta erat hieruſalem. que dicebat̄ acus: ꝑ cu-
ius foramen nō niſi depoſito oneri et flexis ge-
nib⁹ poterat intrare camelus: ſic ⁊ nec diues ꝑ
viam artam poteſt intrare in regnū celoꝝ. niſi
depoſitis diuicijs. vel ꝑ abiectōnem eas relin-
quendo. vel ſaltē ꝑ ſubiectōneꝫ eas nō amando
vel ꝑ camelum cuius vnicū et ſingulare officiū
eſt onera portare. hi intelligunt̄. qui peccatorū
pondere ꝑgrauant̄. Facili⁹ eſt ergo camelū. id
eſt aliquē valde peccatorem. tranſire ꝑ foramē
acus. id eſt ꝑ artam ⁊ anguſtam viam que du-
cit ad vitam. ꝙ diuitem cupidum intrare in re-
gnum celoꝝ: qꝛ ille facilius a peccatis. ꝙ iſte a
diuiciaꝝ ſpe ſepari poteſt. Qđ aūt noīe diui-
tis auarū ſignificaſſet hinc patet. qꝛ diſcipuli ī-
opes ⁊ pauperes hec audiētes ⁊ iam oīb⁹ ꝯpa-
cientes. affectuq̄ꝫ caritatis ſalutē illoꝝ zelātes
querūt admirādo: dicētes. Quis ḡ poterit ſal-
uus eſſe cū pene oīes cupiāt diuites fieri? In-
tellexerūt enī ſꝫm aug. oīes q̄ diuicias cupiūt
vel amāt. etiā ſi nō habeāt vł adipiſci neq̄ant. ī
diuitū numero deputari: ⁊ ſic multi ſunt diui-
tes ⁊ pauci paupes. Plures enī reb⁹ ſūt paupe-
res ꝙ diuites. ⁊ ita plures ſaluari poſſent ſi de
poſſeſſorib⁹ opum dixiſſet. Hoc autē dicebant:
quia pauci ſūt qui diuicias nō diligant vel nō
appetāt. Ih̄s autē aſpiciēs illos oculo modeſto

et māſuetudo. clemētia ſua ſeueritatē ſententie
tempat. ⁊ timidā eoꝝ mentē mitigat. ⁊ eos ꝯſo
lans ait. Apud hoīes. quoꝝ. ſ. eſt ꝑ ſe cadē non
ꝑ ſe reſurgē: hoc īpoſſibile eſt. vt ꝑ ſe a ſuis cu-
piditatib; ꝯuertant̄ ⁊ ſaluent̄: q: nō poſſūt ad
hoc attingē ex virtute ꝓpria. ſed ſoluꝫ ex gracia
diuina: apud deū aūt oīa ſunt poſſibilia. qui
ꝑ graciam poteſt affectū a diuicijs ſepare. ⁊ ho
minē a cupiditate terrenoꝝ ad caritatē celeſti
um ꝯuertere. Unde nō eſt hoc ſic intelligendū.
ꝙ diues cū ſua cupiditate et ſupbia in regnum
dei ſit intraturus: ſꝫ poſſibile ē deo. vt a cupidi
tate ⁊ ſupbia ad caritatē ⁊ humilitatē ꝯuertat̄
⁊ ſic intret. Cōpoſitā deus nō facit. diuiſā facit
Ubi Criſ. Neq; etiaꝫ hoc ideo dicit̄ vt reſupinꝰ
iaceas. ⁊ ſic ab īpoſſibilib; abſtineas: ſed vt ma-
gnitudinē iuſticie ꝯſiderās. inſilias deū rogans
Fugiamus ḡ peſſimā auariciā. que nos tēre af
figit. noſq; intrare in regnū celoꝝ et ſaluari nō
ꝑmittit. Unde Criſ. Quid igit̄ tota mente auidi
diuicijs inhiamus. quādoquidē nos iſte in celū
euehere nō poſſūt. Rege celoꝝ īclamāte nobis
atq; dicēte. q: difficile ſit nos cū diuicijs diuine
illiꝰ habitatōis ītrare veſtibulū. ſi ñ impēdimꝰ
oīa. Et ꝗ nā hoc: inqs. ratōne poſſibile ē. Si. ſ.
aliū. i. celeſtis regni amorē intra tuū pectus in
cluſeris. Qui em̄ ꝯcupiſcit illiꝰ regni gloriā fa-
cile irridebit auariciā. Qui ſemel xp̄i ſeruꝰ effe-
ctus ē. nō erit māmone famulꝰ. cuiꝰ certe e re-
gione fit dn̄s. Itaq; ſoluamꝰ aliquādo hos peſ-
ſimos artiſſimoſq; nodos. Si em̄ īſēſibiles ma-
terias non vincimus. quēadmodū incorporeas
poſſumꝰ ſupare ꝟtutes. Hec igit̄ intelligētes. fu
giamus morbū hūc oīno letalem. ⁊ venenatiſſi
mos auaricie morſus curemꝰ. Hec Criſ. Et
q: dn̄s dixit iuueni. ꝙ oīa relinq̄ret ſi ꝑfectꝰ
eſſe vellet. petrꝰ ꝓ ſe ⁊ alijs apl'is reſpondēs ait.
Ecce nos reliquimꝰ oīa. Et q: nō ſufficit tm̄ re-
linq̄re. iūgit qḋ ꝑfectū ē. ⁊ ſecuti ſumꝰ te: ſeq̄ em̄
xp̄m. ē fidei dilectōe ⁊ deuotōe ip̄m imitari. Ille
inq̄t. diues neq; oīa dimittere. neq; ſeq̄ te volu
it. cui etiā q̄d r̄nderis audiuimꝰ. De nob aūt q̄d
dicis. q̄ et oīa reliq̄mꝰ ⁊ oīb; oīno poſtpoſitis te
ſecuti ſſumus. Igit̄ fecimꝰ qḋ iuſſiſti illi. Quid
igit̄ erit nob et quid dabis p̄mij? Adoleſcēti ſua
potōo maneat mūdus. ſcire cupio. q̄d ſit noſtra
potōo deus. Illa em̄ oīa reliq̄rat petrꝰ. de quib;
dictū ē. vanitas vanitatū ⁊ oīa vanitas. illa aūt
oīa retinuerat d̄ q̄b; dictū ē. deꝰ ē oīa in oīb;. Li
cet petrꝰ nō oīa imo valde pauca habuerit.
tamē oīa reliq̄t: q: nihil ſibi retinuit. ⁊ volunta
tem habēdi q̄ capax omniū volitoꝝ eſt dimiſit.
Nemo em̄ oīa habere pt̄. Uelle aūt poteſt. q: vo
lūtas etiā īpoſſibiliū ē. Licet ḡ eſſet pauper in
actu. tamē habebat multa in potētia: et q: per
pauꝑtatē volūtariā nōſolū relinquūt̄ poſſeſſa
in actu: ſed ⁊ poſſibilitas acq̄rendi ⁊ poſſidendi
alia. et iſta poſſibilitas aliquo mō ſe extēdit ad
oīa: ideo ꝯuenīēter petrꝰ dixit ꝙ oīa reliq̄t:
q: omnē cupiditatē dimiſit. Nō aūt ad iactan
tiā ſed veridice ⁊ ad noſtrā inſtructōem loquit̄
petrus. vt det fiduciā pauꝑib;: ne ſolos diuites
qui diuicias poſſūt relinq̄re. eſtimēt ad ꝑfectō-
nis graciā ꝑuenire. Poſſūt nēpe ꝑuenire ⁊ pau
peres. q̄ que habēt. ſaltē animū ⁊ affectū haben
di relinquūt. Maius quidē eſt habēdi volūtatē.
ꝙ ip̄m habere derelinq̄re. Nā vt ait Augꝰ. mul
tis mortuꝰ eſt mūdus. ip̄i tamē viciſſim mundo
mortui nō ſūt: bona em̄ ſeculi diligūt. ⁊ tamen
ip̄a que diligūt minime ꝯſequūt̄. Itē dicit hoc
petrus. vt diuitū ſupbiā repmat. ne qui plures
diuicias reliq̄rūt. ſuā humilitatē deſerāt ⁊ pau-
peres ꝯtēpnant. ac ceteris ꝑfectiores ſe dicant
Nō em̄ qui plura reliq̄t: ſed q̄ maioris dilectōis
affectu reliquēdi oīa xp̄m ꝯſeq̄t̄. ꝑfectior ē di-
cēdus. Unde putādū ꝙ petrꝰ magis cōfidens de
aīo ⁊ affectu ſuo. ꝙ de quātitate ipſaꝝ rerū re
lictarū: fiducialiter ⁊ ꝯfidenter ait. ecce nos re
liq̄mus oīa. Unde Orige. Et ſi em̄ minima cum
fratre reliq̄t. ſed nō minima ſūt eſtimata apud
deū ꝯſiderantē: quoniā ex tāta plenitudine dile
ctōnis illa minima reliq̄runt. vt etiā ſi multas
habuiſſent poſſeſſiones. oīs reliquiſſent. Iteꝫ
dicit hoc petrus. nō tm̄ pro ſe: ſed ⁊ pro omnib;
interrogās. quid ḡ erit nobis? audito premio
oēs alliciat ad ꝑfectōeꝫ ⁊ xp̄i ſequelam. Unde
Bern̄. Dixit ſmō petrus ad ih̄m. ecce nos re-
liq̄mus oīa ⁊ ſecuti ſumꝰ te. Hec nēpe ſūt verba
que ⁊ ꝯtēptuꝫ mūdi in vniuerſo mūdo. ⁊ volun
tariā ꝑſuaſere homib; pauꝑtatē. Hec ſūt q̄ mo
nachis clauſtra replēt deſerta anachoricis. Hec
inq̄t. ſūt verba q̄ egiptū ſpoliāt. ⁊ optima queq;
eiꝰ vaſa diripiūt. Hic ſmo viuus ⁊ efficax. ꝯuer
tens aīas felici emulatōe ſāctitatis ⁊ veritatis
ꝓmiſſiōe fideli. Oīa ſane dixerim. nō tm̄ poſ
ſeſſiones ſedetiā cupiditates ⁊ eas maxie. Plus
em̄ mundi ꝯcupiſcentia ꝙ ſubſtantia nocet. Et
hec fugiēdaꝝ cauſa diuiciaꝝ p̄cipua eſt. ꝙ aut
vix aut nūꝙ ſine amore valeāt poſſideri. Limo
ſa ſiquidē ⁊ glutinoſa nimis. non modo exterior
verumetiaꝫ interior ſubſtantia noſtra videt̄: et
facile cor humanū omnib; que frequentat ad-
heret. Age ḡ qui relinquere oīa diſponis. te
quoq; inter reliquenda numerare memēto. imo
ꝯo maxime ⁊ principaliter abnega teipſum. ſi
deliberas ſequi eum. qui exinaniuit propter te
ſemetipſum. Pone grauiſſimā ſarcinā. pone il
la q̄nq; non hominū plane iuga ſed boum. que
tibi inſipienter emiſti: alioquin ſequi ſponſum
⁊ venire ad nuptias ſpiritales. q̄naria hac p̄ſ-
ſus ⁊ oppreſſus corporis ſenſualitate non pote-
ris. hec Bern̄. Et reſpondēs dominus tangit
triplex premium. qḋ conſequūtur relinquētes
omnia ⁊ ſequētes xp̄m. ⁊ ꝑ eandē viam ambulā
tes ſecum. Primū eſt quia cum domino iudica-
bunt. Unde dicit. Amen id eſt fideliter dico vo
bis. quibuſcunq; fidelibus: ꝙ vos qui dimiſſis
omnibus terrenis. ſecuti eſtis me. imitatione vi
uendi: in regeneratione. id eſt in iudicio tempo
re regenerationis generis humani. Due em̄ ſt̄
regenerationes. Prima animarum ex aqua et
ſpiritu in baptiſmo. Sc̄da corpoꝝ in generali

reſurrectōe: que q̄dem reſurrectō dicit̄ regene-
ratio. vel ſc̄da generatō: q̄ꝛ terminat̄ ad eſſe ac
ceptū ſecūdario: cū ſederit filius hoīs ad iudi
candū mundū. q̄ꝛ ſicut ī forma hoīs iudicat⁹
fuit: ita in forma hūana iudicabit: in ſede maie
ſtatis ſue. manifeſtā potētiā oſ̄ndendo. q̄ in pri-
mo aduētu ſedit ī ſede hūilitatis latēdo ⁊ maie
ſtatē occultādo: ſedebitis ⁊ vos ſup̱ ſedes duode
cim iudicātes duodecim trib⁹ iſrl̄. In duodeciꝫ
apl'is vniuerſitas ſignificat̄ iudicātiuꝫ. ſcꝫ ꝑfe-
ctoꝝ q̄ ꝓpter euangeliū oīa ſua dimiſert̄. ⁊ ſe
cuti ſunt dn̄m: in duodecī tribub⁹. vniuerſitas
iudicādoꝝ bonoꝝ ⁊ maloꝝ. Ubi Greg⁹. Felix
paupertas volūtaria. relinquētiū oīa. ⁊ ſequē-
tium deſ̄ne ihū. Felix plane. que tā ſecuros im
mo glorioſos facit in illo ſingulari fragore ele
mentoꝝ. in illo tremēdo examīe meritoꝝ. ī illo
tāto diſcrimīe iuditioꝝ. hec Greg⁹. Et ſciēdū
q̄ multiplex eſt iudiciū. Eſt eī̄ iudiciū ꝑncipa
lis auctoritatis. q̄ iudicabit tota trinitas. Eſt
iudiciū ꝓmulgatōnis. quo iudicabit xp̄c homo
ſententiā ꝓferens. Eſt iudiciū aſſeſſorie digni-
tatis. quo iudicabūt ſancti ⁊ ꝑfecti. in loco emi-
nentiori ſedētes. ſicut aſſeſſores iudicis: iudica
bunt ūo nō dando vocē: ſed aſſenſū. nō auctori-
tate: ſed aſſeſſoria dignitate. Quia eī̄ ꝯmuneꝫ
ſtatū iuſtoꝝ trāſcenderūt viuēdo. ſeruātes non
ſolū p̄cepta que ſunt neceſſitatis: ſedetiā ꝯſilia
que ſūt ſuꝑerogatōnis: ideo ſpecialē honorē ha
bebūt in iuditō. Unde Beda. Juſta ꝓrſus et di-
gna retributō. vt qui ꝓ xp̄i amore omnē mūdi
gloriā ꝯtempſerūt: ei aſſocient̄ in iuditō. vt ve
lut aſſeſſores iudici mūdane ꝯuerſatōis aſſiſtāt
Et q̄ ab eius amore nulla in hoc mūdo poterāt
ratōne diuelli. illuc cū xp̄o ꝑueniāt. vſqꝫ ad fa-
ſtigiū iudiciarie ꝑtatis. hec Beda. Eſt etiam
iudiciū comꝑatōnis. q̄ minus mali iudicabunt
magis malos. vt niniuite ſurgent ī iuditio ⁊c̄.
Eſt aūt ⁊ iudiciū aꝑꝓbatōnis. q̄ omnes electi
quoꝝ exēplo ceteri dānabunt̄: iudicabūt. q̄ꝛ ſē-
tentiā iudicis aꝑꝓbabūt ⁊ laudabūt. Eſt q̄ꝫ iu
dicium retributōis. quo iudicabūt̄ oēs ⁊ bo-
ni ⁊ mali. Eſt ⁊ iudiciū diſpoſitōis. quo iudica-
ti ſūt infideles. qui eī̄ nō credit iam iudicat⁹ ē
Qui ḡ nūc vident̄ ſcabella peccatoꝝ ſuꝑboꝝ et
ſedes. tūc erūt iudices ⁊ ſedētes. Qd̄ bene īuēs
ꝓpheta ait. q̄ꝛ illic ſederūt ſedes in iuditō. Tunc
erūt p̄mi nouiſſimi. et nouiſſimi p̄mi. Quia illi
q̄ ſunt hic p̄mi in honore. alios iudicātes iniu-
ſte: tūc erunt nouiſſimi et inferiores. ac iuditō
alioꝝ ſubiecti: ⁊ ecōtrario q̄ ſunt hic nouiſſimi
⁊ deſpecti. tunc erūt p̄mi et iudicis aſſeſſores. et
hec eſt mutatō dextere excelſi. Unde Bern̄. Ju-
dicent nūc ⁊ p̄iudicēt ſuꝑbie filij cū rege ſuo. ſe
deant cū eo q̄ ſibi latera aq̄lonis eligit: exalten-
tur ⁊ eleuent̄ ſicut cedrus libani. trāſiuimus ⁊
ecce nō erunt. Oꝑprimāt nūc quos poſſūt. blaſ-
phement. ꝯgregent maledicta. venient ſup̱ vos
maledicta obꝓbria obꝓbrantiū xp̄o quoni
am merces veſtra copioſa eſt ī celis. hec Bern̄.
Scōm premiū eſt. q̄ꝛ centuplū recipiēt ī hoc
tp̄e. Unde dicit. Et oīs q̄ reliquerit domū. ſcꝫ
ꝓpriā: vel fratres ⁊ ſorores aut patrē aut mr̄em
aut vxorē aut filios. i. ꝓpinq̄s: aut agros. i. poſ-
ſeſſionē terrenā. Ubi tangit abdicatōis actum
q̄ntū ad tria ſcꝫ q̄ntū ad ꝓpriā dominatōeꝫ q̄ itel-
ligit̄ ꝑ domū. q̄ntū ad carnalē cognatōeꝫ q̄ itel-
ligit̄ ꝑ ꝯſanguineos ſiue ꝓpinq̄s. q̄ntū ad tp̄aleꝫ
poſſeſſionē. que itelligit̄ ꝑ agros. ⁊ patet ordo:
q̄ꝛ difficili⁹ eſt relinquere ꝓpriā dominatōneꝫ q̄̄
cognatōnem. ⁊ cognatōeꝫ q̄̄ poſſeſſionē exterio
rem: ꝓpter me ⁊ amorem meū. ſeu ꝓpter nomen
meū dilatandū. ⁊ ꝓpter euāgeliū. i. doctrinā me
am p̄dicādā vel obſeruādā: nō ꝓpter vanitatē
mūdi. ſicut ẏpocrite ⁊ philoſophi: ꝓpter lucꝝ vt
ābitioſi. ſperātes ꝓmoueri: cētuplū accipiet in
hoc tp̄e. Hoc centuplū ſp̄ualiū reꝝ ē. videlicꝫ v̄-
tutū ⁊ ꝯſolatōnū internaꝝ. q̄s ꝑ experientiaꝫ co-
gnoſcimus magiſq̄̄ ꝑ doctrinā. Cū eī̄ aīa gu
ſtat odorē paupertatis. caſtitatis virorē. pacien-
tie ceterarūqꝫ virtutū ſaporē. ⁊ ī eis delectatur
nōne centuplū tibi recepiſſe videt̄. Et ſi vlteri⁹
aſcēdat vt viſitatōeꝫ ſponſi recipiat. eiuſqꝫ p̄ſē-
tia gloriet̄: nōne tūc recipit pluſq̄̄ millecupluꝫ
omniū q̄ ꝓ eo dimiſerat. Unde Bern̄. Nemo ſa
ne mentis ampliorē eſſe ī vicijs credat. q̄̄ in vir
tutib⁹ delectatōeꝫ. Et iteꝝ. An nō omnia poſſi
det. cui oīa cooꝑant̄ in bonū: an nō cētuplū
habet omniū. q̄ implet̄ ſp̄ū ſancto. qui xp̄m ha-
bet ī pectore: niſi q̄ lōge pluſq̄̄ centuplū ē. viſi-
tatō paracliti ſp̄ūs. ⁊ p̄ſ̄cia xp̄i. Et iteꝝ. Centu
plū eſt adoptō filioꝝ. p̄micie ſp̄ūs. delicie carita
tis. gloria ꝯſciētie. q̄ eſt regnū dei qd̄ inter nos
eſt. hec Bern̄. Uides quomō verū ē qd̄ loquitur
veritas. Nō fallit quin centuplū reddat in hoc
ſeculo ⁊ nō tm̄ ſemel ſꝫ pluries: ⁊ ſepe aīe ſibi
deuote. adeo vt ſic afficiat eā. q̄ nō ſolū id qd̄ re
liquit: ſed ⁊ totū mundū arbitret̄ vt ſtercora.
vt ſponſū lucrificari poſſit. Unde Criſ̄. Et nos
itaqꝫ. ſi guſtauerim⁹ ſicut oportet fructus ſpiri
tuales. de reliquo neqꝫ eſtimabim⁹ aliq̄d preſen
tia eſſe. velut quadā optima ebrietate futuroꝝ
ꝯcupiſcētia rapti. Guſtemus itaqꝫ. vt a tumul-
tu p̄ſentiū liberati. eternis fruamur bonis. Un
de ⁊ Hieroni. qui ergo ꝓpter fidem xp̄i ⁊ predi-
catōnem euangelij. omnes affectus carnis con
tēpſerint. atqꝫ diuicias et ſeculi vanitates: iſti
centuplū recipient. Senſus iſte eſt. qui carna-
lia ꝓ ſaluatore dimiſerit. ſpiritualia recipiet: q̄
cōparatōne ⁊ merito ſui ita erunt. quaſi paruo
numero centenarius numerus cōparetur. Un
de et Aug⁹. Hoc etiam qd̄ hic dicit̄ centuplum
accipiet. exponens quodāmodo apoſtolus ait.
quaſi nihil habentes ⁊ omnia poſſidentes. Cen
tum eī̄ ꝓ ipſa vniuerſitate ponit̄. Unde Cẏril-
lus. Si domū quis dimittat. recipiet māſiones
ſuꝑnas. Si prēꝫ: prēꝫ hēbit celeſtē. Si a germa
nis receſſerit. in fratrē hunc recipiet xp̄c. Cum
dimiſerit coniugem. inueniet diuinam ſapien-
tiam. a qua procreabit ſpirituales fructus.
Pro matre inueniet hieruſalē celeſtem que eſt
mater noſtra. hec Cẏrill⁹. Loco etiam paucoꝝ

amicorum: recipiet multoplures amicos ſpiri
tuales: et pro paucis bonis tēpalibus recipit
multa. ſm illud actuū. erāt illis omnia cōmu-
nia. Unde in collocatōe abbatis abrahe. Mani
feſtum eſt enī eū qui aliquid ſecularium vl' af-
fectuum vel bonorum xp̄o ſuadente contēpſe-
rit. a fratribus atqꝫ conſortibus ꝓpoſiti ſui. qui
ei ſpirituali glutino colligantur: centuplo gra
tiorem etiam in hac vita recipere caritatē. Cē
tuplum etiā fratrū. parentūue recipiet quan-
titatē. quiſq̄s patris vnius vel matris ſeu fili
orꝝ p xp̄i nomine caritate contempta. in omni
um qui xp̄o deſeruiūt dilectōez ſinceriſſimam
tranſit. p vno. ſ. tot incipiēs habere patres fra
treſqꝫ. feruētiore atqꝫ preſtantiore ſibi affectōe
ꝯiūctos. Multiplicata etiā domorꝝ atqꝫ agrorꝝ
poſſeſſione ditabit' quiſq̄s vna domo p xp̄i di-
lectōe reiecta. inumera monaſteriorū habita-
cula tāq̄ ꝓpria poſſidebit: in quacūqꝫ orbis par
te velut in ſue domus iure ſuccedēs. hec abra-
hā. Tertium premium ſubiūgit cum dicit. et
vitam eternā poſſidebit. ſ. in futuro. Un̄ aug'.
Quia multum amant homines viuere in hac
terra. ꝓmiſſa eſt illis vita. et qꝛ multū timent
mori: ꝓmiſſa eſt illis eterna. Hoc ſufficere vi-
ſum eſt humane infirmitati: vt diceretur. ha-
bebis vitam eternā. Amemus vitam eternam
⁊ ex eo nouerimus quantū p vita eterna labo
rare debemus. cum videamus homines amato
res p̄ſtis vite tempalis atqꝫ finiende. ſic p illa
laborare. vt quando venerit mortis metus: q̄c-
quid poſſunt: faciūt. nō vt auferant: ſed vt dif
ferant mortē. hec aug. Felix paupertas que re
cipit centuplum in preſenti. et vitam eternam
in futuro: q̄d magna debet eſſe xp̄i paupibꝫ cō
ſolatio. Un̄ bernh. Centuplum inquit accipiet
et vitam eternam poſſidebit. Illud in via hoc
in patria. Illud conſolatio preſentis laboris.
hoc future felicitatis ꝯſumatio eſt. Sic nimi-
rū. operarijs huius ſeculi ſolet cibus in opere
merces in fine dari. Sic militantibus et ſtipē
dia miniſtrantur pro neceſſitate temporis. et
nouiſſimum donatiuum maius erogatur pro
quantitate laboris. Sic et filijs iſrl'. donec ter
ram ꝓmiſſionis intrarent. in deſerto manna n̄
defuit. et ab eccleſia poſt q̄ſitum regni celeſtis
aduentum. quottidianus panis quottidie pe-
titur in oratione. quam ipe ſaluator inſtituit.
hec bernh. Conſidera ergo bene hanc retribu-
tōez. et gaude et gratias age deo. qui te ad talē
adduxit negociatōnem. vt hic de vno lucreris
centuplum. et nihilominus poſtea vitam eter
nam. Et in hanc paradiſum ſepe ingredere. q̄d
ꝯſequi poteris ex ſtudio orationis et humili-
tate. Quid igitur eſt inſanie. q' homines ſim-
pla. pro centuplis et vita eterna cunctant' reli
quere. Cum itaqꝫ ſancti terrena omnia vt au
rum et argentum abiecerint. cur eorꝝ reliqui-
as populo cauſa queſtus oſtendendo. cogim'
eos illa mendicare que hic ſpreuerūt. Un̄. vbi
nos habemus ſanctum: in greco habem' agios
quod ſonat ſine terra: quia ſancti nō terrenis
dediti ſūt. nec in terra ſꝫ in celis ꝯuerſationez
habent. Et ideo ad pedes apoſtolorum. aurum
⁊ argētū ponebāt' ex p̄cepto eorꝝ. vt ſic docerēt
eē contemnēda. Imitemur ergo diſcipulos do-
mini. relinquendo diuitias ac gloriam et omīa
que ſunt mūdi: quia ſic ipi p̄cipue effecti ſunt
magni. Unde criſ. Quid eſt quod magnos apo
ſtolos oſtendit? Pecuniaruꝫ contemptus. glo
rie deſpectio. ab omnibꝫ viteqꝫ huius negotijs
ereptō. Quia ſi nō hec habuiſſēt: ſꝫ ſerui paſſio
nū eſſent. etſi decem mille mortuos ſuſcitaſſēt.
nonſolū nulli ꝓfeciſſent: ſꝫ et ſeductores vtiqꝫ
eſtimati eſſent. Ita vita eſt que vbiqꝫ fulget. et
ſpiritus attrahit gratiam: ſigna ūo ſi non vi-
gilauerimus obſūt multociēs. Hec igit' quibus
facti ſūt apoſtoli magni zelemur: et ab vniuer
ſis deſiſtentes vite huius negotijs. apponamus
noſmetipōs xp̄o. vt apoſtolorꝝ conſortes effici
amur. hec criſoſt. Oratio.

Domine ihū xp̄e. da mihi miſero et indi
gno. q' ꝓpter te et amorem tuū. ac ꝓpter
nomen tuū glorificandꝫ. diuitias ac
delitias ac pompas. et omnia que mūdi ſunt.
necnon et meip̄m inter omnia valeam relinq̄
re: omnibuſqꝫ excluſis tibi ſoli adherere. ⁊ pro
modulo meo te ſequi. qualicūqꝫ imitatōe viuē
di. vt te rectore te duce laqueos et inſidias oīm
inimicorꝝ meorum. viſibilium et inuiſibilium
merear euadere: ac p̄mia que relinquentibus
omnia. et te ſequentibus promiſiſti: miſericor
diter obtinere Amen.

De denario diurno. Capitulum. XIIII.

Et quia non ſufficit pre-
dicta relinquere. ſi homo corpore
defitiat et nō ꝑſeueret: ideo ne q̄s
torpeat cum bene ceperit: īfert do
minus et dicit. Multi aūt erunt primi nouiſſi
mi: et nouiſſimi primi. Multi enī aſcendunt ⁊
deſcendunt. de ſtatu ī ſtatū meliorem et peiorē
Multi prius feruidi poſtea torpent: multi p̄us
frigidi ſubito mardeſcūt. Sunt enī multi. qui
opera perfectōnis bene et frequēter p̄ multis
inchoant: ſꝫ torpētes in ꝓgreſſu a diuino amo
re tepeſcūt. et in bonis opibꝫ segnes fiūt. ⁊ ab
eis defitiūt. vel ī vitia fūdit' labūt' et cadunt: ⁊
ecōuerſo aliqui tarde vel tepide inchoātes ita
feruide et bene opant'. q' meritis p̄cedūt illos.
q̄ eos p̄cedere videbant'. Et ſic q̄ p̄mi fuerūt in
choando. fiunt nouiſſimi vel nulli in ꝑſeuerā-
do. vel q̄ fuerūt ī primo et excellēti ſtatu: erūt
in nouiſſimo. Uide iudam de aplo in apoſtatā
verſū. et latronē ī cruce ꝯfeſſorē factū. Uide ſi-
mile de iudeis et gētibus. qꝛ iudei p̄mi fuer't vo
catōe et nouiſſimi facti ſūt ꝯuerſione: et gēti-
les ecōuerſo. Sic et nouiſſimi ꝑ hūilitatē. fiūt
p̄mi ꝑ gloriā: et p̄mi ꝑ ſupbiā. fiūt nouiſſimi ꝑ
abiectōez finalē. multi enī ī ſeculo deſpecti: ī fu
turo ſūt glorificādi. et multi apud hoīes glori
oſi in fine ſūt damnandi. Deinde hāc ſenten
tiā ꝯfirmat ꝑ ſimilitudinē: ꝓponēs parabolaꝫ

in q̄ docet nos fugere otiū:et īuitat ad laborē.
Que pabola ſpālīter ptinebat ad diſcipulos:
q₂ ↄtinue laborare ī agro dominico.p̄cipue p-
tinet ad p̄latos.Ut aūt facili⁹ appareat qd ī pa
bola lateat:attēdenda ſūt ſex.Primo q₂ hō pa
terfamilias ē de⁹ pater.q̄ hō dr̄.nō p̄prietate ſb
ſtātie:ſ₃ pietatis affectu.dr̄ em̄ hō q₂ ē huma-
n⁹.i.benign⁹.māſuet⁹ et miſericors circa ho-
mines.et dr̄ p̄rfamilias p creatōe₃ et puidenti-
am.qui ita gubernat oīa ſicut p̄rfamilias ſub
ditos ī domo ſua.de cui⁹ familia ē oīs creatura
Secūdo q₂ oparij ſūt p̄dicatores ⁊ etia₃ om̄es
recte viuētes:ſ₃ multi hodie tm̄ verbarij non
oparij ſūt.q₂ dicūt et nō faciūt.Tertio q₂ de-
nari⁹ ē vita eterna.oparijs dn̄i pmiſſa.Quar-
to q₂ vinea allegorice ē ſm̄ greg.eccl'ia.Mora
liter aīa ſm̄ baſiliū:iuſtitia generalis ſm̄ cri-
ſoſt.Quito q₂ hore ſūt etates mūdi.vel etates
hoīs.Sexto q₂ pcurator vinee ē xp̄c ſm̄ qd hō
inq̄tū aūt de⁹ ē p̄rfamilias cū p̄re.q₂ vnū cum
p̄re. Dicit ḡ.Simile ē regnū celoꝝ.i.p̄ns ec
cleſia.vel iuſtoꝝ vita:hoī p̄rfamilias.i.do v-
niuerſe creature.et fit hic ↄpatio nō tā pſone
ad pſonā q̄ negotij ad negotiū:⁊ ē ſēſus.nego
tiū qd fit ī eccl'ia p̄nti.ſimilari pt̄ negotio qd
ab hoīe p̄refamilias qn̄q₃ fit.q̄ exijt p ſui ma-
nifeſtatōe₃ et ſue bonitatis diffuſionē.vt eni₃
hic greg.qn̄ nō cognoſcit̄ ī ſecreto ē.qn̄ do co-
gnoſcit̄ de occulto pcebit:ad notitiā eoꝝ frēqn
ti⁹ exijt.q̄ ampli⁹ ſui notitiā debit.p̄mo mane.
i.ī p̄ma mūdi etate.ſ.ab adā vſq₃ ad noe:ↄdu-
cere oparios.i.iuſtos ei ſuiētes.nomē ſuū ali
is manifeſtātes:ī vineā ſuā.i.ī eccl'ia₃ militā
tē:cui⁹ palmites ſt̄ iuſti a p̄mo abel vſq₃ ad vl
timū electū.Uel ſm̄ criſ.Cōducē oparios ī vi
neā ſuā.i.acq̄rere recte viuētes ī opib₉ iuſti-
tie:et ſic iuſtitia ē vinea et palmites virtutes.
Uel ſm̄ baſiliū.Per vineā aīa ſiue ↄſcīa ſigni-
ficat̄:ī q̄ laborandū ē.vt amputem⁹ palmites
luxuriātes carnalis cōcupie.pitiam⁹ lapides
ſupbie:et extirpem⁹ ſpinas auaritie.Per vi-
neā etiā ītellige poſſum⁹ penitētiā.ī q̄ p diuer
ſas horas oparij ↄducūt̄.dū alij ī pueritia alij
ī iuuētute.alij ī ſenectute ↄuertunt̄.Ergo pa
terfamilias p dn̄ationē.exijt p manifeſtatōe₃
ↄducē p multiplicē īuitatōne₃.oparios nō tm̄
locutores.q₂ melior ē p̄dicatō facti q̄ dbi:ī vi-
neā ſuā.p bonoꝝ meritoꝝ multiplicatō₃.Sic
adā p̄mo poſit⁹ ē ī paradiſo.ſ₃ q₂ nō coluit:ē
eiect⁹.ſic pp̄ls iudaic⁹ ī ſpāli cultu diuino po
ſit⁹:ē eiect⁹.Sic ⁊ nos mō poſiti ſum⁹.etſi ne
glexerimus:ſimilit̄ pijtiemur.Ruina p̄ceden-
tiū:admonitō deb₃ eē ſequētiū. Cōuentōe aūt
facta cū oparijs ex denario diurno.Iſta ↄuē-
tō ē vite eterne p labore pmiſſio.q̄ q̄de vita eter
na dr̄ denari⁹.Primo rōe noīs.dnari⁹ enim a
decē dr̄.ex eo q̄ oli decē nūmos vſuales vale-
bat:ī q̄ ſignificat̄ p̄tiū p vſu et obſuātia deca
logi pmiſſū:⁊ iō illa vita denari⁹ dr̄:q₂ p deca-
logi obſuatōe dat̄.Secūdo rōe figure.q₂ ī de-
nario ē figura ſperica et rotūda.vbi nō ē īue-
nire p̄ncipiū et finē.ī q̄ ſignificat̄ vite eterni
tas:et plena eternitatis poſſeſſio.Tertio rōne
ymaginis:ī denario em̄ ymago rḡis ē ſcripta
ī q̄ aīe ad deū notat̄ ↄformitas plena:ymago
ei dei ī beatos īp̄mit̄ p aſſimilatōem ad deū.et
trāſformatōe₃ ī ip̄m.Quarto rōe ſcripture.in
q̄ notat̄ plena ſcīa ⁊ cognitō veritatis.q̄ ibi e-
rit ī beatis.Et vocat̄ iſte denari⁹ diurn⁹.tum
q₂ tota vita hoīs.tota etiā vita p̄ns reputat̄
q̄ſi vna dies.ī q̄ nūq₃ a bono ope ē deſiſtēdum
tū q₂ nō niſi opanti ī die grē ⁊ nō ī nocte culpe
rōdit̄.tū q₂ ī die glīe p̄mo dabit̄.Et miſit eos
ī vineā ſuā:q̄ſi ab initō miſit ad vocādū hoīes
ad fidē redēptoris:et inuitauit ad viuēdū iu-
ſte et bene opandū.Et egreſſus p maiorē ma
nifeſtatōe₃.circa horā tertiā.ſ.a tp̄e noe vſq₃
ad abrahā:vidit p miſeratōe₃ alios ſtātes ī fo
ro otioſos.et illis etiā ad vineā īuitatis mer-
cedē pmiſit.ſm̄ criſ.Per forū mūd⁹ accipit̄ in
q̄ calūnie.īiurie.ↄtētōnes diuerſoꝝ negotioꝝ
difficultates ſēp tumultuoſe.et oīa venalia ſt̄
In iſto foro:aīe hoīm venales exponuntur.
Mercatores duo ſūt:de⁹ ⁊ diabolus.Quida₃ ſic
ceci ſūt.vt vendāt pp̄iam aīam diabolo p vili p̄
cio.q₂ p modica p̄ntis vite delectatōe.vt gulo
ſi ⁊ luxurioſi.q̄dā p honorib₉ ⁊ gloria mūdi:vt
ſupbi ⁊ vanegloriosi:q̄dā p diuitijs ⁊ bonis tē
poralib₉ vt raptores ⁊ auari.Talē mercatore₃
fugiam⁹:⁊ vēdam⁹ aīas nr̄as xp̄o.q̄ nos emit
ſanguine ſuo p̄cōſo.Ocioſitas ē debiti opis defe
ctus.Un̄ ſcdm̄ Criſ.Peccatores mortui ſūt.nō
ocioſi:q̄ diabolo ſeruit.mortuus eſt:qui op⁹
dei nō opat̄:otioſus ē.q̄ aliena tollit mortu⁹
ē.q̄ ſua nō dat:otioſus ē.Coluiſti vitem miſe-
ricordie ſi das ieiunio:ſi ieiunas.⁊ ſi nemī das
otioſus es:et ſic de alijs.Iteꝝ aūt exijt per am
pliorem manifeſtationem circa ſextam.ſcilic₃
ab abrahā vſq₃ ad moyſen.et circa nonā.ſcil₃
a moyſe vſq₃ ad xp̄m:et fecit ſimiliter inuitā
do et mercedem promittendo. Circa vndeci-
mam ho.id eſt in vltimis temporibus.ſcilicet
a tempore xp̄i vſq₃ ad finem mundi:exijt per
clariorem manifeſtationem.cum xp̄c apparu
it:et īuenit alios ſtantes non profitientes.nō
ſe humiliantes.ſcilicet gentiles:et dixit illis.
Quid hic in loco tampericuloſo.tamtranſito-
rio.tamfetido.ſtatis cum potius ire deberetis
quia vita breuis via longa.virtus debilis:to-
ta die cum habeatis temporis oportunitatem
mercedis ſecuritatem et immenſitatem:otio-
ſi vobis nihil pfitientes.proximis non ſubue-
nientes.hoſtibus non reſiſtentes et inpoſterū
non prouidentes.cum multa mala docuit oti-
oſitas:Quaſi dicat dominus otioſis.Cur tan-
to tempore pro ſalute veſtra negligitis labora
re:Dicunt ei quia nemo nos conduxit.id eſt
nullus pp̄heta.nullus doctor ad nos inſtruēdū
venit:dicit illis.Ite et vos.ſ.gentiles in vine
am meā.mēte credendo.ore ↄfitēdo.ope labo-
rādo.Quia ſm̄ criſoſto.qui nō operatur ī hoc
ſeculo.non manducat in futuro:imo dies iſte

eſt dies opatõnū. dies q̄ ſequit̃ ē dies feriarū.
Et interponit̃ hic ꝯiūctõ copulatiua.ſ.et quia
gẽtiles iudeis adiūcti ſūt. vt vna eccl'ia ex am
bobus fieret. Iſta ꝑabola ꝑncipaliter et cõ
muniter exponit̃.ſm diuerſas mūdi etates vt
iam viſū ē ſup̄. Moraliter aūt pt̄ exponi d̄ vo
catis ad gratiā.ſm diuerſas etates hoīm.⁊ ſic
ī mane ſeu in prima hora intelligit̃ pueritia.ī
tertia adoleſcentia.in ſexta iuuētus ſeu viri-
lis etas.in nona ſenectus.in vndecima ſenium
ſeu decrepita etas. In q̄bꝰ q̄ in bonis oꝑibus
laborare negligit:tota die.i.tota vita otioſus
ſtat. Ergo quolibet tp̄e q̄libet etate vocat deꝰ
homines ad gratiā et gloriaꝫ.q꞉ ſemꝑ aliq̄ ad
vitā bonā ꝑducūt̃ et a dn̄o p̄miant̃. ſi ei vera
nūq̄ ſera erit penitētia. Nota hic verbū cuiuſ
dā hominis ſibip̄i opponētis et dicētis. Iā es ī
hora nona.quid igit̃ otiaris? Nūc es in vnde-
cima.quid igit̃ ſtas? Quā aliā expectas? Sed
nec in vndecima hō dedignabit̃ ſeruitute tua.
ſm yſidorū.ſex ſūt etates hoīs. Prima etas
ē infantia:et ꝑtendit̃ in ſeptē annos. Secūda
ē pueritia. tendēs vſq꞉ ad quartūdecimū ānū
Tertia ē adoleſcētia.q̄ ꝑtendit̃ vſq꞉ ad viceſi-
mūoctauū annū. Quarta ē iuuētus.finiens in
quīquageſimo anno. Quinta ē ſenioris.i.gra-
uitas. q̄ ē declinatõ iuuētutis in ſenectutē.nō
dū ſenectus:ſꝫ iā nō iuuētus.que etas a quīq̄
geſimo anno incipiēs:in ſeptuageſimo termi-
nat̃. Sexta ē ſenectꝰ.q̄ nullo annoꝝ tēpore de
terminato finit̃:ſꝫ pꝰ illas q̄nq꞉ etates quātū-
cūq꞉ vite ē ſenectuti deputat̃. Seniū aūt eſt ꝑs
vltima ſenectutis dicta ꝙ ſit terminꝰ ſexte eta
tis. Septima v̓o ē ī q̄ete animaꝝ. vſq꞉ ad diez
iudicij. Et tūc in reſurrectõe erit octaua etas
Cū ſero factū eēt.i.cū finito oꝑe:finis mūdi
vel vite huiꝰ aduenit. Ubi ſm criſ. Cõſidera ꝙ
nō mane.imo ſero reddit mercedē. q꞉ ſolū re-
munerat ꝑſeuerantē opariū et fidelē:dicit do-
minꝰ vinee.i.deus pater. qui dn̄s ē: ꝓcuratori
ſuo.ſ.xp̄o:pater eīn̄ oīa dedit ī manꝰ eiꝰ. Uo-
ca opaꝛios et nō otioſos an̄ tribunal:et redde
illis mercedē.ſ.eternā.voca inquā eos de labo
re ad requiē.de merore ad iocūditatē.de bello
ad pacē:incipiēs a nouiſſimis vſq꞉ ad p̄mos.
Denarius dat̃ p̄mo nouiſſimis.q꞉ ſm augꝰ.
licet det̃ omnibꝫ ſimul:illi tamē q̄ poſt vnā ho
rā l'paucas ip̄m recipiūt. dicunt̃ p̄us r̄cipere
q̄ illi qui poſt mltas horas expectauerunt:et
poſtea receperūt. Et ſm criſ. Iuſtitia fuit oī-
bus reddere:ſꝫ nouiſſimis p̄mo.hoc nō fuit iu
ſtitie ꝯriū:ſꝫ miſericordie oſtenſiuū: dū tamē
alijs reddat̃. Un̄ ſm eundē.vt oñdat deꝰ ineſti-
mabilē miſericordiā ſuā. Primum nouiſſimis
reddit mercedē.poſtea p̄mis:nimia eīn̄ miſeri
cordia ordinē nō aſperit. Dn̄i ḡ miſericordia
q̄ in ſuis donis plus aſpicit cor:et p̄fert operi
et tp̄i:ſupplet ī nobis damna ip̄ius oꝑis et tē-
poris. Un̄ bernh̄. Exaggera quātū vis merita
et extolle ſudores.melior ē miſericordia dn̄i ſu
per vitas:ex ea ſane operis et tp̄is dāna mihi
reſartõ. Et ſic ex p̄cepto prīſfamilias accepert̃
nouiſſimi et ſimiliter p̄mi.ſingulos denarios.
id ē ſingula premia iuxta ꝯuentõeꝫ.ſ.eternita
tē ſeu vitā eternā.ſm aug.iſte vnus denariꝰ.
q̄ omnibꝫ dat̃:ē vna vita eterna q̄ ab oībꝫ ꝑci
piet̃.q̄ equalis erit omnibꝫ nulli longior nulli
breuior.q꞉ in eo nō viuit vnus alio minus ſeu
ꝓlixius:meritoꝝ tamē diuerſitate fulgebūt a-
lij magis alij minꝰ. Hic ḡ denariꝰ vnus ē in ſe
multiplex ꝓpter differenriaꝫ accipientiū: quia
bi erūt multe diuerſitates meritoꝝ. Et ac-
cipientes p̄mi murmurabāt aduerſus patrē̄fa
milias dicētes. Hi nouiſſimi.ſ.gentiles vl'mar
tires.vel in bonis feruētes:vna hora fecerūt.
quia modico tp̄e labores ſuſtinuerūt.deuotio
eīn̄ volūtatis tp̄is ſpaciū breuiauit.cū merito
paſſionis xp̄i:et pares illos nob̄ feciſti.ſ.in p̄-
mio qui portauimus pondꝰ diei et eſtus? Pon
dus diei ſignificat opus iuſtitie:eſtus v̓o calo
rē tēptatõnū.quas ꝯflat malignitas demonuꝫ
cupiditas tēꝑaliū:delectatões motuū carnali-
um. Portauimꝰ ḡ pondꝰ quia iuſtitiā ſeruaui
mꝰ et nō ſuccubuimꝰ. Pt̄ dici ꝙ iſta murmura
tõ:erit admiratõ de tanta dei bonitate ī ſancto
rū r̄muneratõe. Ubi notandū ꝙ duplex ē mur
mur.ſ.ꝯqueſtionis et admiratõis. Nūc v̓o ſan
cti nō murmurāt tanq̄ de alioꝝ gloria ꝯquerē
tes: ſꝫ quia vidēt ꝙ deus tācopioſe remunerat
tarde veniētes:q̄ ſibi longo tp̄e ſuiētes:quaſi
murmurare dicunt̃.dei ſuꝑ hoc liberalitatē et
miſericordiā admirātes:quia illi nouiſſimi.q̄i
ꝓ nihilo et ſine labore vitā eternā vident̃ acq̄
rere. Unde et petrus murmurare potuit.ꝙ la
tro citius ip̄o ad regnū ꝑuenit. Ubi ſciēdū
ꝙ iſta retributõ iuſta ē q̄tū ad p̄cedētes. quia
datur eis p̄tiū ꝯuentuꝫ:et miſericordia q̄tum
ad ſequētes.q꞉ ꝓ modico labore equalē priori-
bus accipiūt mercedē. Nō igitur iniuſte agit̃
cū p̄mis:ſꝫ miſericorditer diſpenſatur cū vlti-
mis. Munerat p̄mos ꝑ iuſtitiā: extremos ſm
ſui bonitatē. Et equale accipiūt p̄miū. vt oſtē
dat̃ ſm ap̄lm.ꝙ nō ex oꝑibꝫ ſaluati ſumꝰ. Ita
q꞉ nō quottitatē nec quātitatē opuꝫ vel laboꝝ
ſꝫ potiꝰ cor et caritatē attēdit dn̄s ī remunerā
do:q꞉ nō ꝯſiderat quātū vel q̄diu oꝑatꝰ fueris
ſꝫ ex quāto. Hinc etiā colligit̃.ꝙ ſera pn̄ia ſi fu
erit vera.nec tollit gratiā nec diminuit. Et licꝫ
poſtremi equaliter remunerent̃ cū primis:n̄
tamē ſtulte differas ꝯuerti.vel bene oꝑari.vſ
q꞉ ad vndecimā horā et vltimū tp̄is:ne tūc ni-
mis oneratus peccatis.habēs cor impenitens
exonerari nō poſſis.vel ſi penitēs.ad multam
ꝓ peccatis ſatiſſactõeꝫ tenearis. Si tn̄ vſq꞉ ad
vndecimū diſtuliſti.bene viuere:nec tūc deſidie
ſed magiſq̄ prius exercitatõi anime intēde. vn̄
tulliꝰ. Senibꝫ labores corꝑis minuēdi. exerci
tatões anime augēde vident̃:⁊ ita nihil magis
cauendū ē ſenectuti.ne languori deſidieq꞉ ſuc
cedat. Moraliter iſti murmurātes figurā te
nēt quorūdā clauſtraliū.q̄ eo ꝙ diutiꝰ fuerunt
ī clauſtro.murmurāt ſi eis p̄ponāt̃ iuniores vl'

parificētur. Ūñ docēt hic ſeniores clauſtrales
nō ōbere murmurare. ſi videāt aliq̄s iuniores
eis equari. vel etiā ī offitijs p̄ferri et pl⁹ bono
rari. Itē dat̄ hic documētū. q̄ religioſi nō de-
bēt facē ꝯpatōes ſui ad alios. q̄ſi ipi pl⁹ ꝑuiāt
deo q̄ ſeculares: q2 ſepe videm⁹ q̄ quidā ſecula
riū equātur meritis quorūdā religioſorū. vel
etiā eos excedūt ꝑ meritū. At ille reſpōdēs
vni eoꝝ dixit. qd aūt vni dixit: oīb⁹ dixit. Uel
vni. q2 vna et eq̄lis erat oīb⁹ occaſio murmu-
rādi. Amice. nō facio tibi iniuriā. quia īiuria
nō habet locū vbi ē mera grā. et ideo ſi facit et
dat grām vni: nō facit īiuriā alteri. Nonne ex
denario et ꝑ mercede ꝯueniſti mecū a p̄ncipio
Tolle qd tuū ē. q. d. parat⁹ ſū tibi reddere mer
cedē tuā: et vade intra ī gaudiū dñi tui. An ñ
licet mihi qd volo facē: q̄ſi dicēt: ſic. q2 volūtas
dei nullo mō diſtorta eē pt̄. Ūñ ſignāter dicit
qd volo. q2 eñ vult: ideo licitū. nos q2 licitum
id volum⁹. Et vt nō ſolū licita: ſ3 etiā benigni
tate plena oñdat̄ voluntas diuina: addit. An
ocul⁹ tu⁹. i. ꝯſideratō tua nequā ē ꝛ īeq̄lis. quia
ego bon⁹ ſū. ſ. ex natura bonitatis mee habun
dāter ꝯmunicās: Ūñ dicit nequā. nō ꝓpter cul
pā: ſ3 ꝓpter ꝯſideratōis īequalitatē. q2 illa admi
ratō ꝓcedit ex ꝯpatōe diuine iuſtitie: magis q̄
ei⁹ miſericordie īfinite. Ubi greg. Stulta eſt q̄-
ſtio hoīs ꝯ̄ dei bonitatē. Cōquerēdū quidē eēt
ſi nō daret qd deberet: nō ſi dat qd non debet.
Ūñ ꝛ criſ. De eius dato nemo iuſte murmurat
q̄ amplius dat q̄ hō deſiderat. Ultimo ꝯclu-
dēs ꝑabolā: dicit. Sic. ſ. vt oſtēſū ē: erūt nouiſ
ſimi p̄mi et p̄mi nouiſſimi: vt nulla ſit differen
tia tp̄is clauſa. Sepe eñ illi q̄ ad p̄niā3 tarde
veniunt: citius remunerant̄: q̄ illi q̄ tēpeſtiue
veniūt. q2 citi⁹ de corꝑe exeūt. vel ſepe illi q̄ tar
de ad p̄niā3 veniūt tp̄e. p̄cedūt alios ī feruore
ſicut ī itinere ꝯſueuit. vt q̄ tardi⁹ exierūt velo
citate morā ꝯpēſant. Uel illi q̄ ſūt nouiſſimi ī
oculis ſuis. ſūt p̄mi ī oculis dī. vel illi q̄ nouiſ
ſimi iudicō hoīm: ſepe ſūt p̄mi iudicō dī. q2 de⁹
nō ꝯſiderat exteriora hoīs: ſ3 īteriora cordis.
Cuis aūt audieris ī ꝑabola oēs accepiſſe ſin-
gulos denarios: nō tñ putes oēs ad fidē voca
tos: vitā eternā accepturos. Ūñ additur ſñia
valde metuēda. Multi eñ de p̄mis. de tertijs. ſe
xtis. nonis et nouiſſimis: ſūt vocati. ſ. ad fide3
et meritū: ſ3 de his oīb⁹ pauci ſūt electi ad bea
titudinis p̄miū et regnū. Multi ſūt de eccleſia
militāte. q̄ nō erūt de eccl'ia triūphāte. In q̄
paucos oñdit eē eos q̄ ſaluāt̄. ad cōparatōne3
eoꝝ qui per ſingulas horas vocāt̄. q2 ſm̄ gre.
ad fidē plures veniūt. plures eccl'ie ꝑietes iplēt
ſ3 ad celeſte regnū pauci perducūt̄. Hoc figu-
rat̄ de filijs iſrl'. quoꝝ multi ad terrā ꝓmiſſiōis
fuerūt vocati: ſ3 pauci ad intrandū fuerīt ele-
cti. Et ſimiliter de gedeone. q̄ plures ad bellan
dū vocauit: ſ3 paucos elegit q̄s ſecū duxit. q̄a
lata ē via et ſpacioſa porta q̄ ducit ad perditō
nem: et multi ſunt qui intrāt per eā: ſ3 arta eſt
via et anguſta porta que ducit ad vitā: ꝛ pau
ci ſunt qui intrāt per eā. Dupliciter autem
vocat nos deus. In p̄ſenti ad laborē. in futuro
ad requiē. Ūñ neceſſe ē vt quicūq3 futurā r̄mu
nerationē deſiderat: p̄ñte3 nō refugiat laborē
quia illi q̄ ꝑ deo fideliter ſuſcipiūt laborē: felici
ter ꝑuenīēt ad remuneratōe3. q̄ñ audiēt deum
dicētē. Uenite ad me omnes q̄ laboratis ꝛ one
rati eſtis: et ego refitiā vos. Et tātomaiorē re-
muneratōe3 accipiēt: q̄ntomaiorē laborē ſuſti
nēt: q2 teſte ap'lo. Unuſq̄ſq3 mercedē ſm̄ labo
rē ſuū accipiet. Oēs ergo q̄ vocati ſum⁹: noui
mus. vtrū vō electi: adhuc ignoram⁹. Et idtā
to ſolicitiores eē debem⁹ ī bono oꝑe: quāto īex
cuſabiles nos eē ſcim⁹ de vocatōe. Ūñ gregor.
Duo ergo ſūt que ſolicite penſare ōbem⁹. Pri
mū ē vt de ſe quiſq3 minime p̄ſumat. q2 etſi iā
ad fidē vocatus ſit. vtrū ꝑhenni regno dignus
ſit: neſcit. Secūdū vō ē. vt vnuſquiſq3 ꝓximu3
quē iacē fortaſſe ī vitijs ꝯſpicit: deſperare non
audeat. q̄a diuine miſericordie diuitias igno-
rat. Quid eñ ſit hodie aſpicimus. ſ3 quid cras
futurus ſit vnuſq̄ſq3: neſcim⁹. Plerūq3 et qui
poſt nos venire cernit̄: ꝑ agilitatem nos boni
oꝑis antecedit. Et vix eū cras ſequimur. que3
hodie ꝑire videbam⁹. Ūñ et criſ. Hec parabo-
la poſita ē. vt q̄ tarde ꝯuertunt̄ nō deſperent:
ſ3 auidiores fiāt. q̄ñ ī hac vita nō ē ita ſera pe
nitētia. q̄n ſi corde ꝑfecto fiat: poſſit tāto fer-
uore ꝓcedere. vt mereat̄ multis p̄orib⁹ nō ſic fer
uētib⁹ ī p̄mio anteferri. Hec criſ. Nullus ergo
deſperatōi. nullus locus reſtat excuſatōi: ſiqui
dē in omni etate et ī omni hora peccator ſuſci-
pitur. peccator eñ quacūq3 hora ꝯuerſus fue-
rit et ingemuerit: vita viuet et non morietur
Et quia īcerta ē in oībus etatib⁹ cuilib3 hora
vocatōnis ſue: parat⁹ vnuſq̄ſq3 debet eē in bo-
na oꝑatōe. vt ſicut incertus ē exitus: ſic cert⁹
ſit in bono oꝑe anim⁹: ne forte ſi q̄ñ pt̄ ñ vult
bonū oꝑari: tūc incipiet velle q̄ñ non erit poſ
ſe. Debem⁹ ḡ omni die ſic viuere tanq̄ illa die
morituri. vt ſic reſiduū tēporis noſtri poſſim⁹
expectare ſecuri. Unde ſeneca. Sic ordinādus
ē dies oīs. tanq̄ cogat agmē atq3 expleat vi-
tā. Ille beatiſſimus et ſecurus ſui poſſeſſor eſt
qui craſtinu3 ſine ſolicitudine expectat. Inter
cetera mala hoc habet ſtultitia ꝓprium q̄ ſem-
per incipit viuere. Quid ē turpius q̄ ſenex vi-
uere incipiens: Cōſidera q̄ pulcra res ſit: ꝯſu-
mare vitam ante mortē. Deinde expectare ſe-
cure reliquam ſui temporis partē. Nullus eñ
vita in craſtinū ſpectat. Nō eñ viuūt: ſ3 victu
ri omnia differunt. hec ſeneca. Multu3 quippe
iuuat ad vincendam delectatōnem peccati. re-
cordatio mortis et finis noſtri. Ūñ ſapiēs. In
omnibus operibus tuis memorare nouiſſima
tua: et ineternum non peccabis. Et greg. Nil
tantum ad domandum deſideriorum carnaliū
appetitum valet. quantum et vnuſquiſq3 mor
tem penſet. Et bernhar. Saluberrimum ē re-
medium redeundi ad dominum. habē pre ocu
lis mortem. Multum etiam iuuat nos deſides

⁊ pigros:ſ3 iſtm et ſtudioſos aſpicē.ſi volum⁹
nō deſides fieri et pigritari:ſed feruere potius
et proficere: inde eñi exempla et bona multa
poterimus reportare. Oratō.

Domine iħu xp̄e ſūme p̄rfamilias. tu
me p̄mo mane ī vineā tuā duxiſti. dū
me a iuuētute mea ad fidē et tuū ſui
tiū miſericorditer vocaſti.et ad laborandum
p̄ denario vite eterne mecū ꝯueniſti:ſ3 ego mi
ſer tota die vite mee otioſus ſteti.et negligēter
viuēdo debitū meū nō feci. Dñe q: bon⁹ es ⁊ mi
ſericors.fac me ſaltē in vndecima hora reſipi
ſcē.et dignos fruct⁹ pñie facē: vt apud te mer
cedē quātulācūq3 merear inuenire Amen.

De villico iniquitatis. Capitulum.XV.

Deinde ponit parabolā
ſm rē geſtā d̄ villico iniqtatis dif
famato apud dñm ſuū. ex diſſipa
tōe bonoꝝ ſuoꝝ.q: ea īutiliter in
illicitis ꝯſūpſerat et ſupfluis. nō timēs offen
dere dñm ſuū. Que pabola ſicut et p̄dicta ſpā
liter ptinebat ad diſcipulos.q: officiū villica
tōis et piculū reddēde rōis.maxime ptinet ad
p̄latos. Eſt eñi villicus ꝓprie gubernator et cu
ſtos ville:ſ3 hic accipit̄ p ẏconomo.i. pcura
tore et diſpēſatore.q.ſ.vniuerſa3 ſubſtātiā do
m⁹ diſpēſat:ẏconom⁹ eſt eñi tā pecunie q̄ fru
gū.⁊ omniū q̄ dñs poſſidet diſpenſatorē ſignat
Hic timēs amoueri ab offitio et egere.clam fe
cit miſericordiam cū debitoribꝫ dñi ſui. vt cu3
amoueret̄ recipent eu3 ī domos ſuas:memo
res ſui benefitij. Et iō dic.q̄ hō qdā erat diues
q̄ habebat villicū et infra.et ī fine applicat pa
bolā ad ꝓpoſitū:dicēs.⁊ ego vobis dico ⁊c̄. Si
milit̄ eñi hō quidā.i. ipe de⁹ p nobis hūanat⁹
diues q: gloria et diuitie ī domo ei⁹:habet vil
licū.i.diſpēſatorē.cui tradidit bona ad diſpen
ſandū. Hui⁹ g̃ dñi.ſ.xp̄i triplex ē villic⁹.ſ.ī ſpū
alibus p̄latus.in tpalibꝫ pnceps terrenus. in
vtriſq3 q̄libet xp̄ian⁹. Quilibet eñi hō ē villic⁹
dei cui triplex villa cōmiſſa ē gubernāda. qui
fruct⁹ cuiuſlibet ville prudēter debet diſpēſare
Prima villa ē mūd⁹ iſte.cui⁹ fruct⁹ ſunt bona
tpalia.q̄ q̄libet cuſtodire debet.ne mali rapiāt
et vt ſibi cōmiſſa:ſeruis dñi ſui diſtribuat. Se
cūda villa ē corp⁹ ꝓpriū.qđ ē cuſtodiendu3.ne
qñ igrediat̄ mors ad aīa3 p portas ſēſuū. Bo
na etiā ipius corporis vt ſanitas fortitudo ⁊c̄
ad dei ſeruitiū et honorē ſūt diſpēſanda. Ter
tia villa ē aīa.q̄ a p̄uis cogitatōibꝫ ē cuſtodiē
da.cuius oēs v̄tutes debēt diſtribui ad cogni
tōe3 et honorē et amorē dei. Et hic.ſ.triplex p̄
dict⁹ villic⁹ diffamat⁹ ē apud illū.ſ.deu3 q: ni
hil latet eū:q̄i diſſipaſſet bona ipius.male eis
vtēdo.ſ.res tpales ī illicitis et ſupfluis expen
dēdo.corp⁹ ſuū voluptatibꝫ dādo. aīa3 īmūdis
cogitatōibꝫ implēdo. Et bñ dicit ipi⁹.q: bona
nr̄a dei ſūt auctoritate:ſ3 nr̄a ſūt vtilitate. Fit
aūt hic diffamatio vel accuſatō remorſu ꝯſcīē
tiaꝝ.vel euidētia opu3:vel p angelos q̄ nobis
miniſtrāt:et oīa opa nr̄a deo renūtiāt. Et vo
cauit illu3.ſ.inſpiratōibꝫ interioribꝫ.p̄dicatōi
bus exterioribꝫ.euidentibꝫ benefitijs. multipli
cibus flagellis. et incutiēdo timorē eterne dā
natōnis:et ait illi eū ante mortē corripiēdo et
monēdo. Quid hoc audio de te bonoꝝ diſpēſa
tore! Redde rōe3 villicatōis tue:⁊ dū viuis co
gita q̄lit̄ debes opari. O3 ei reddē rōe3 aut ī vi
ta aut p⁹ morte3. Jam ei vltra.ſ.a tpe mortis
tue nō poteris villicare.nec quicq̄ boni agere
Tūc eñi nō poterit quis deo ſatiſfacere de rebꝫ
p elemoſinas:nec de corpe p ieiunia.nec d̄ aīa
p orōes. Tria v̄ba dicit hic xp̄c pctori. ma
gne anguſtie ⁊ anxietatis:q̄ ſi cōtinue inſona
rēt auribꝫ nr̄is:nullo mō peccarem⁹. Primu3
ē rigide rep̄hēſionis cū dī. Quid hoc audio de
te.ſic ditatō grārū muneribꝫ. ſic p̄uētō benedi
ctōibꝫ.diſſipatore rerū meaꝝ tibi cōmiſſarum
Quid hoc audio clamorē de terra reſonātē tā
horribilia ſcelera.tā antiqua vitia.q̄ tāta bo
na diſſipaſti.q: tpalia male expēdiſti. corp⁹ in
quinaſti:et aīa3 peccatis īueteraſti. Secūdu3
verbū ē anxij timoris cū ſubdit̄. Redde rōne3
villicatōis tue. O verbū ſtrictū.o verbū anxi
u3.o verbū durū.diſcuſſionis diſtricte tūc fa
ciēde.qñ exiget̄ a nobis ratio d̄ occultis cordi
u3 cogitatōibꝫ.de otioſis ſermonibꝫ.de nr̄is o
peribꝫ:tūc apti erūt libri celeſtes. tūc apert⁹
erit liber ꝯſcīe.in q̄ leget memoria q̄cquid hō
cogitauit:dixit et fecit:tūc examinabunt̄ oīa
et tūc diſcutiet̄ de tota vita nr̄a. Tertiū verbū
ē amari doloris cū addit̄. Jā nō poteris villi
care. Jn futura ei vita tollit̄ oīs villicatō hoi3
ita vt vlteri⁹ nec bene nec male poſſit opari.
Magn⁹ igit̄ ē dolor aīe.qñ primāte hora mor
tis audit ſibi dici.q̄ vlteri⁹ nō poſſit villicare
Puto q̄ totū mundū daret vt ſibi ꝯcederetur
ſpaciū vni⁹ hore q̄ peniteret.et aliqđ boni age
ret:ſ3 nō dat̄.q: tp̄s illud ē reddēde rōis:ſ3 nō
exercēde villicatōis. Audiam⁹ g̃ hec tria ver
ba ſeueri iudicis.et añ iudiciū placem⁹ eu3 vt
nō peream⁹. Timēs aūt villic⁹ de vocatōne
in morte vel in iuditio.et reddēda rōe: ait int̄
ſe in ſua cogitatōe. Jntra ſe loquit̄ q̄ nullū a
micū īuenit.cū q̄ ꝯſiliari poſſit. Quid faciam
q: dñs aufert a me villicatōe3.i.omniū villaꝝ
p̄dictaꝝ cuſtodiā.ſ.tā reꝝ q̄ corporis et aīe
et hoc erit in morte. Sepe eñi ꝯtingit.q̄ tales
timore mortis ducunt̄ ad pniā3.et ad cogitan
du3 de vita futura. Sic ſp cogitare d3 pctor.
ſm iob. Quid faciā cū ſurrexerit de⁹ ad iuditi
u3:et cū q̄ſierit.qđ reſpōdebo illi! Nō ait qđ di
cā:ſ3 qđ faciā.q: apud diſtrictū iudicē nō ex
cuſāt v̄ba ſuaſoria:ſ3 facta meritoria. Fodē p
pniā3 ñ valeo.i.ꝓprio labore et pnīa ñ poſſum
de peccatis ſatiſfacē et ad vitā beata3 venire.
mēdicare p orōe3 erubeſco.q: verecūdū debet
eē hui⁹ mūdi diuitibꝫ petē ſuffragia ſpūalia.et
nō rep̄hēdere ī tpalibus. Jn alia vita anima
nō pt̄ opari.opa quibus adiuuet̄ ad gloriam
Vnde criſoſt. Uita preſens habet exercitium

mādatoꝝ:futura ſʒ ſolatiū. Si nihil opat⁹es
hic:fruſtra ī futuro ſperas. Itēʒ nec bona ipa
pt̄ ab alijs mēdicādo īpetrare. q: nō habit̄ ei.
Hui⁹ſignū ſūt ḋgines fatue.q̄ petētes oleuʒ a
prudētibꝫ ſūt expulſe:ſʒ nec diues epulo mēdi-
cās guttā aque meruit recipe. Scio qd faciam
q:.ſ.anteq̄ tollat p ſniaʒ mortis a villicatōne.
debita relaxabo debitoribꝫ dn̄i mei.et diſtribu
am eis de facultatibus ipius.vt cū amot⁹fue-
ro a villicatōe.ſ.ī morte:recipiāt me ī domos
ſuas.i.p eoꝝ merita et ſuffragia ſcipiar ī vita
beata.ne cogar fodere aut mendicare fruſtra.
Et in domos pluraliter ꝓpter diuerſitatē pmi-
oꝝ:q: ibi māſiones multe ſūt. In has domos
nullus pt̄ ingredi.niſi p oſtiuʒ miſcdie vel ſpū
alis vel corpalis. In cui⁹ſignū ſalomō ī ingreſ
ſu ſāctaſāctoꝝ.fecit duo oſtilia de lignis oliua
rū:p oleuʒ em̄ miſericordia deſignat̄. Nota q̄
māſiones celeſtes ſūt paupū.q: illis date ſūt:
pauperū em̄ ſpū ē regnū celoꝝ. Vn̄ ſi diuites
illud habē volūt:oportet vt a paupibꝫ emant
Diuites em̄ habēt domos ī terra:paupes ī ce-
lo.libenter ergo diuites recipiāt paupes ī do-
mos ſuas in terra. vt a paupibus recipiāt̄ in
celo. Vn̄ aug. Prebe terrā et accipe celuʒ. Ubi
ſiderandū ē.q̄ vt ſupdictū ē.tres ville cōmiſ-
ſe ſūt hoī.ſ.mūd⁹.corpus et aīa. quoꝝ fruct⁹
debet diſpenſare ad honorē dei. Corpus nanq:
ſuum debet diſtribuere ieiunijs.vigilijs.ꝛ ce-
teris laboribꝫ p deo aſſūptis:et tūc ſanitas for
titudo.pulcritudo q̄ ſūt bona corporis.optime
erūt diſpēſata. Si vo corpis labores ſuſtinere
nō poſſit.dicēs cū hoc villico fodē non valeo:
ſaltē bona aīe q̄ ſūt amor.cognitō et memoria
ita diſtribuat orando.meditādo de lege dn̄i.et
cūctos etiā inimicos amādo.vt orōnibus ſibi
ſcōpēſet.qd laboribꝫ efficē nō potuit. Etſi rur
ſus orare erubeſcit.vtpote quia neſcit:dicens
quēadmodū et hic villic⁹dicebat.mēdicare e-
rubeſco.q̄ em̄ orat mēdicat.q: ſuffragiuʒ petit
tūc certe ñ ſſtat.niſi vt ꝓuideat ſibi taliē de bo
nis ēre ville dn̄i.ſ. de boīs tpalibꝫ elemoſinas
largiēdo.q̄ tal̄ diſpēſatō oēʒ defectū excuſʒ cor
pis et aīe. Ieiuniū ei qd diſtribuit bōa corpis
ꝛ orō q̄ diſtribuit bōa aīe:atq: elemoſina q̄ di
ſtribuit bōa mūdi:ſſ opa q̄bꝫ hr̄ vita eterna.
Cōuocatis itaq: ſiglis ſeorſū his ab ill̄ ḋbito
ribꝫ dn̄i ſui. q: religioſi et paupes quātūcūq:
iuſti ſūt debitores dei:fecit circa eos miſcdiaʒ
de bonis tpalibꝫ ſibi traditis ad diſpenſandum
dās ipis oleū et triticū.oleū q̄ppe cōpaſſionis
et triticū ſubuētōis. Ad hoc ḡ dedit iſta pabo
la.vt ſicut dedit de bonis dn̄i oleū et triticū.ſic
et nos dem⁹paupibꝫ de bonis a deo nobis tra-
ditis:oleū ſpaſſionis īterioris.ꝛ triticū ſubuē
tōnis exterioris.q: bonoꝝ nob datoꝝ nō dn̄i:
ſʒ tm̄ diſpēſatores ſum⁹. In hoc aūt q̄ pl⁹dedit
de oleo:q̄ de tritico.ſignificat̄ q̄ pl⁹ debemus
cōpati affectu:q̄ poſſumus ſubuenire effectu.
Et laudauit dn̄s villici.nō dn̄s oīm. villicū
iniq̄tatis.i.villicū iniquū.nō q̄ aduerſus eum

fraudulēter:ſʒ p ſe prudēter. ſm prudentiā h⁹
ſeculi.nō tn̄ bene vel meritorie egiſſet:nō eniʒ
laudauit eū de fraude quā fecit: ſʒ ḋ prudentia
et īgenio.q̄ ſibi ī futurū pſpexit.ē nāq: pruden
tia quedaʒ ſibi īpoſterū ꝓuidētia. Sic diuites
hui⁹mūdi nō ſūt laudabiles de deceptōe ī illici
tis actibꝫ:ſʒ de hoc q̄ prudēter ſe ſuertunt ad
diſtribuēdū bona in pijs opibꝫ:vt p hoc ꝓuide
ant ſibi ī futurū.q: ſm ambro.ſola miſcdia ē
comes defūctorū. Cui etiā prudētiſſime. nō ſo-
lū dn̄s villici:ſʒ etiā dn̄s oīm applaudere videt̄
ſubiūgēs ad quid hāc ſilitudinē dederit. Quia
inquit filij huius ſeculi et tenebraꝝ.i. hoīes tē
palibus intēti et amatores mūdi: prudētiores
ſūt filijs lucis ī generatōe ſua carnali.i.ī ſecu
laribꝫ ad q̄ vident̄ geniti.i.magis aſtuti et fer-
uidi ſūt ī carnalibꝫ et tpalibus negotijs agen-
dis q̄ filij lucis et vite eterne.i. hoīnes ſpūali-
bus deputati et amatores celeſtiū ſint ī ſpūali
bus negotijs exercēdis. Prudētiores ſūt illi in
malo q̄ iſti ī bono. Vix em̄ īueniūt̄ aliq̄:q̄ tan
tā prudētiaʒ et curā habēt ī acquirendis bo-
nis eternis et pmanētibꝫ.quātā callíditatē et
ſolicitudinē iſti habēt ī acq̄rēdis bonis tpali-
bus et fugitiuis. Pro his em̄ die noctuq: vigi-
lāt.anguſtiant̄.laborāt.et modis oībꝫ tales di-
uitias coaceruare nō ceſſāt. Sicut bubo ꝛ cat
tus clari⁹vident de nocte q̄ hō.nō ad legēduʒ
litteras ſʒ ad capiēdū mures:ſic filij ſeculi acu
ti⁹vidēt:q̄ filij lucis.non ad ſciendum legē dei
ſed ad acquirendū bona mūdi. Audiāt hec fi-
lij lucis. et a filijs tenebrarum.ſ. huius ſeculi
vinci erubeſcant. Ideo em̄ hec ſcripta ſunt.vt
audiendo prudentiores fiant. nō aūt vt iniqui
tatis villicū imitando fraudem vel īiuſtitiam
in aliq̄ agant. Ubi Beda. Audiant ſapientes
huius ſeculi.vt ſtultā ſapientiā deſerere.et ſa
pientē dei ſtultitiā diſcere queāt:quanti eorū
ſapientiam diuina equitas eſtimauerit. quos
non vere prudentes:ſed in generatōe ſua pru-
dentes eē cōmemorat. Iuxta hoc q̄ alubi dici
tur.ve q̄ ſapiētes eſtis ī oculis veſtris.et corā
vobiſmetipis prudentes. Nec non et amatores
vite eterne filios lucis appellādo.nō aliud eos
qui ſapientes ſunt:vt mala faciāt.bene aūt fa
cere neſcierunt q̄ filios eſſe tenebrarū arguit
filij auteʒ lucis et filij huius ſeculi vocāt̄. quō
filij regni et filij pditōnis:cuius ei quiſq: agit
opera eius cognominatur et filius.hec beda.
Sed heu nos(vt ait hiero)feruētiſſimi ſum⁹
in terrenis.frigidiſſimi in celeſtibus:et ſūmaʒ
in rebus paruis exhibeatis alacritatē.ad ma-
iora tepeſcimus.celerē habiture fineʒ res ſine
fine q̄runtur.celeſtes diuitias immortales ho
nores:pigra q̄dam diſſimulatōne negligimus
hec hieronimus. Ubi notandū q̄ quedā eſt
ſapientia nociua.et iſta eſt carnalis.quam ha
bent auari in acquirendo diuitias.ſupbi ī acq̄
rendo honores.luxurioſi in acquirendo delici-
as. Unde iacobus. Non eſt iſta ſapientia deſur
ſum deſcendens:ſed terrena q̄ ad auaros.aial̄

q̄ ad luxurioſos.dyabolica q̄ ad ſupbos.Q̄tū
aūt ad iſtā ſapientiā.verū eſt q̄ filij hui⁹ ſeculi
ſūt prudētiores filijs lucis.q: filij lucis eā aſp-
nant̄ et fugiūt.Secūda ſapia ē ſupflua.q̄ ē ñ
ipertinētibꝫ ad ſalutē.Iſta ſapiētia ē mūdana
et ſecularis.ſiue ſit philoſophica et phiſica.ſi-
ue ſcia legū et decretaliū.q̄ ꝓtāto dicunt̄ ſup-
flue.q: ſine illis pt̄ ſalus eē.Q̄tū etiā ad iſtaꝫ
ſapientiā filij ſeculi ſūt ſepe prudētiores q̄ fi-
lij lucis.q: viri ſpūales parū curāt de talibus
ſciētijs.Tertia ſapia ē neceſſaria.q̄ ē de expedi
ētibus ad ſalutē.et iſta ē ſapia diuina.q̄ ꝯſiſtit
i vera dei et boni cognitōe. Q̄tū aūt ad iſtā
ſapiaꝫ.filij lucis ſūt prudētiores q̄ filij hui⁹ ſe
culi.īmo i rebus diuinis filij ſeculi vident̄ eſſe
ſtulti.filij aūt lucis ſūt valde ſapiētes et ꝓuidi
Qui aūt ſūt filij ſeculi: nō apparet manifeſte:
ſꝫ tamē pt̄ de hoc aliq̄ ꝯiectura haberi.Una ē
q: cōiter filius habet inclinatōeꝫ ad artifitiuꝫ
patris:et iō qñ ꝑſona tota ē mūdana et ad ne-
gotia mūdi iclinata.ſignū ē q̄ ꝑtinet ad filios
ſecli.Secūda ꝯiectura ē.q: fili⁹ aſſumit arma
patris:ſic ꝑſona q̄ i ſeipa aſſumit arma mūdi
q̄ ſūt ſupbia.auaritia.gula.luxuria.hec videt̄
ꝑtinere ad generatōꝫ mūdi.Filij aūt lucis ſi-
militer cognoſcunt̄ duplici cōiectura.Prima
ē qñ ꝑſona cū omni deuotōe ſuſtinet viſitatōeꝫ
dei.q̄ viſitat̄ ꝑ flagella.vel alio quocūqꝫ modo
et quādo nō ꝑmittit aliquid in corde ſuo qd̄ eſt
ꝯtriū deo:ſignū ē qd̄ ē filius dī.Secūda ꝯiectu
ra ē q: cōiter pulli auiū comedūt libēter cibuꝫ
quo ꝯſueuerūt vti parentes eoꝝ.et in ipo potiſſi
me delectūt̄:ſic qñ hō libēter deguſtat celeſtia
q̄ fuerūt cibꝰ xp̄i:et ei ſapiūt talia.ac ꝯtinue co
nat̄ qualiter ipleat volūtateꝫ diuinā:iſte ē ꝓ-
prie fili⁹ dei. Deinde quaſi a minore īfert con
tēdo ꝓpoſitū.Et ego vobis dico.Facite vobis.
i.ad veſtrā vtilitatē amicos de māmona iniq-
tatis.ſ.de tēpalibus diuitijs.ſꝫ nō eo modo q̄ fe
cit villic⁹ iniq̄tatis.nō defraudādo aliena: ſed
largiēdo vr̄a.vt cū defeceritis meritis ꝓprijs.et
pn̄ti vita.recipiāt vos i eterna tabernacula.
id ē ꝑ ſua merita et ſuffragia impetrēt apud
deū vos finaliter r̄cipi i vita beata.Ad hec ta
bernacula ꝓpheta ſuſpirās ait.q̄ dilecta taber-
nacula tua.Quaſi dicēt dn̄s.Si ſibi in futurū
etiā cū dolo et fraudulēter ꝓuidens laudatur:
multomagis laudādi eritis.ſi ſine dolo ⁊ legit
time vobꝫ ꝓuideritis.Ubi greg.ſi nos eoꝝ.ſcilꝫ
pauꝑum amicitijs eterna taberuacula acq̄ri⁹
dātes penſare debem⁹.quia patronis poti⁹ of-
ferim⁹ munera:q̄ egenis bona largimur.Mā
mona mammone lingua ſyra diuitie dicūt̄.et
māmon māmonis ſathanas q̄ opibus ſeducit
appellat̄.Et ē aduertēdū q̄ nō dicūt̄ hic diuitie
iniq̄tatis.q: inique et de malo acq̄ſite: de illis
eñi nō p̄cepit dn̄s fieri elemoſinā.cū nūq̄ bo-
nus vſus iuſtificet male acq̄ſita:et iō talia ſt̄
reſtituēda.nō i elemoſinis dāda. Poteſt tañ
de diuitijs i q̄ affectu vel actu male acq̄ſitis fie
ri elemoſina.vt de acq̄ſitis ꝑ meretritiū vel le-

nociniū.vel diebꝫ feſtiuis laborādo.vel hmōi
Si uō diuitie nō de malo ſūt acq̄ſite.nihilo
min⁹ dicunt̄ māmona iniq̄tatis.pluribꝫ de cau
ſis.Primo q: nō ſūt vere diuitie.nec ſuāt qd̄
ꝓmittūt:ſꝫ falſe.q: fallūt et decipiūt.Promit-
tūt eñi ſecuritatē ⁊ dāt timorē.ſacietatē ⁊ dāt
eſuriē.ſtabilitatē et dāt ſubitā deiectōꝫ.Secū
do q: iniq̄ i eis ꝯfidūt.ac ſpeꝫ et finē i eis ꝯſti-
tuūt.Tertō q: iniqu⁹ māmon p̄eſt eis q̄ tēptat
hoīes cupiditate vt ſeruiāt auaritie.qd̄ ē ydo
loꝝ ſuitus:et ſepe faciūt hoīes iniq̄s vt ſemꝑ
deſiderēt ampli⁹.Quarto q: ſūt multaꝝ iniq-
tatū materia:ꝓpter diuitias eñi multa cōmit
tunt̄ iniqua.et expēdunt̄ i multis illicitis et
ſupfluis.Quinto quia vtplurimū acquirūtur
inique:in pluribꝫ ei p̄deceſſoribꝫ:neceſſe ē ali-
quē reꝑiri q̄ iniuſte vſurpauerit aliena.Uñ vul
gata ꝯmuni dicit̄ ſnīa.Omnis diues aut ini-
quus ē aut heres iniq̄.Sexto dicūtur māmo-
na iniq̄tatis.i.iequalitatis.q: iequaliter poſſi
dētur:nā vn⁹ habet ad ſupabūdantiā.alius
ad ſuffitientiā.alius ad neceſſitatē extremam
ali⁹ ad totalē penuriā.Septimo q: iniq̄ retinē
tur.qd̄ eñi vltra neceſſaria vite retinet̄.nec ꝓ-
ximi neceſſitatibꝫ erogat̄:pecunia ē iniq̄tatis.
id ē ꝯ equitatē:i ea ei nō ſuam⁹ equitatē quā
primo dbem⁹.quē ſicut nos diligere iubemur
Paupes ergo recipiēt nos i ſuas domos cele-
ſtes.ſi nos eos receperim⁹ i noſtras domos ter
reſtres.Uñ aug⁹.Oīa bona ſua dedit de⁹ duo-
bꝫ hominibꝫ.diuitibꝫ terrena.paupibꝫ celeſtia
Sꝫ de⁹ volēs vtrūqꝫ ſaluare.ꝯſtituit vt hic di-
uites i ſua hereditate recipiāt paupes.⁊ pau-
ꝑes i ſua hereditate eos collocent.et vterqꝫ ꝑ
aliū collocet̄ Hec aug⁹.Etſi nō oēs paupes
poſſūt nos recipe i domos celeſtes:tamē quia
largimur his.recipiemur ab angelis et ſāctis
quia largiēdo pauperibus angeloꝝ nobis cete
rorūqꝫ ſāctoꝝ grām ꝯperamus:⁊ q̄uis bonuꝫ
ſit eligē paupes bonos et alijs p̄ferre i datōe ele
moſine.tamē q̄ dat idigēti peccatori.nō q: pec
cator ſed q: hō ē nō peccatorē nutrit ſed iuſtū
q: culpā nō diligit:ſꝫ naturā.Qui aūt elemo-
ſinā acceptur⁹ ē.attēdat bene ſi idigeat.alio-
qn ñ accipiat ne rapinā cōmittat.Uñ hiero.
Monache ſi eges et accipis:das poti⁹ q̄ acci-
pias.Si aūt nō eges et accipis:rapis.Porro
nō idigꝫ monach⁹ ſi habeat qd̄ nature ſufficit
Et hāc ſuffitientiā aplꝰs certa diffinitōe deſcri
bit.habētes inq̄t alimēta et q̄bꝫ tegamur his ꝯ
tēti ſum⁹.Uñ i collatōne abbatis abrahe.No-
ueris aūt te ex hoc nō leui affici detrimēto.q:
cū ſis ſani corꝑis ac robuſti.ſtipe ſuſtētaris ali
ena.q̄ iuſte ſol⁹ ē debilibꝫ attributa.Miſericor-
die ergo opibus iſiſtam⁹.q: multa bona et i vi
ta et i morte nobꝫ inde ꝯpam⁹.Uñ hiero.Nō me
mini me legiſſe male mortuū.q̄ libēter exercu
it oꝑa pietatis.habet eñi multos itercesſores:
et impoſſibile ē multoꝝ p̄ces non exaudiri.vñ
et leo papa.Quicquid in cibos pauperū.i cu
ratōnes debilium.in precia captiuorum.et in

q̄libet opa pietatis ĩpēdit̄. nō minuit̄ ſ3 auge-
tur. Nec vnq̄ apud deū ꝑire poterit. qd̄ fidelis
benignitas erogauerit: dū qd̄ cuiq3 tribuit: id
ſibi ad p̄miū recondit. Beati em̄ miſericordes:
qm̄ ipoꝝ miſerebit̄ de⁹. Nec delictoꝝ memoria
erit vbi teſtimoniū pietatis affuerit. hec leo pa
pa. Religioſus vo et qui nō hab3 vn̄ poſſit ele
moſinā dare materialē: nihilomin⁹ ex corde p̄t
facē elemoſinā: deo valde gratam. videlicet ad
hoc volūtatē habēdo. ſeu etiā illatas ſibi iīuri
as ꝓximo indulgēdo. vel aduerſitati aliene ex
corde ꝯpatiēdo. Igit̄ o monache. o clerice. o
layce. du3 viuis cogita qualiter debeas opari.
vt ſcias et habeas q̄d ĩ iuditio poſſis rn̄dere.
vbi audies redde rōe3 villatōis tue. Uillici em̄
ſum⁹ nō dn̄i. reꝝ tpaliū ⁊ ſpūaliū nobis ad ne-
ceſſarios vſus ꝓximoꝝ cōmiſſaꝝ. Etſi eas ꝓ-
ximis nō diſtribuim⁹: aliena retinem⁹. Unde
criſ. Opinio quedā erronea aggenerata morta
libus auget crimīa: minuit bona. Ea vo ē opi
nari. ꝙ ea quecūq3 poſſidem⁹ ĩ vſu vite. poſſide
mus vt dn̄i. Et iō etiā oportune ea apprehēdi-
mus. tanq̄ bona p̄cipua. S3 ꝯtrū ē. Nō ei nos
vt dn̄i in vita p̄nti collocati ſum⁹ ĩ ꝓpria domo
ſ3 tanq̄ hoſpites et aduene q̄ nolum⁹ ducimur
et q̄ nō putam⁹. et q̄ nūc locuples ē: ĩ breui fit
mēdic⁹. Ergo q̄cūq3 ſis noueris te eē diſpenſa
torē alienoꝝ. et tranſitorij vſus ⁊ breuis tibi iu
ra cōceſſa ſūt. Abiecto g̃ ab aīa dominij faſtu.
ſumas humilitatē et modeſtiā villici. Hec criſ.
Attende et aliud quod tibi dicetur. iam enim
non poteris villicare et operari. Unde criſoſt.
Quottidie talia ꝑ effect⁹ nob̄ exclamat de⁹. oñ
dens nob̄ feruētē ĩ meridie ſoſpitate. ꝑue q̄ ad
ueſperaſcat exanime3. ⁊ aliū inter prādia expi
rantē: et diuerſimode ab hac villicatōe diſcedi
mus. S3 fidelis diſpēſator. q̄ de ꝓpria diſpenſa-
tōe ꝯfidit: deſiderat cū paulo diſſolui et eē cū
xp̄o. Is aūt cui⁹ ſūt vota terrena anxiat̄ ĩ exi-
tu. hec criſ. Cogita etiā ꝙ tūc fodere nō valeb̄
et mēdicare erit ꝯfuſionis. Unde beda. Ablata
q̄ppe villicatōe fodere n̄ valem⁹ q2 finita hac vi
ta ĩ q̄ tm̄ licet opari: nequaq̄ vltra bone ꝯuer
ſatōis fructū ligone deuote cōpūctōis licet iq̄-
rere. Mēdicare ꝯfuſiōis ē: illo. ſ. peſſimo genē
mēdicādi. q̄ vgines ille fatue mēdicaſſe ferunt̄
et de quo ſalomon ait. ꝓpt̄ frigus piger arare
noluit: mēdicabit g̃ egeſtate ⁊ nō dabit̄ ei. hec
beda. Ut aūt idē dicit beda. ſi hi q̄ p̄bēt elemo-
ſinā d̄ iniq̄ mām̄ona. faciūt ſibi amicos a q̄bꝫ
in etēna tabernacla recipiant̄. quātomagis hi
q̄ ſpiritales largiunt̄ epulas. q̄ dāt ꝯſeruis ci-
baria ĩ tēpore ſuo: certiſſime debent ſpe ſūme
retributōis exigi. Poſtq̄ g̃ dn̄s p̄miſit de diſ
pēſatōe pecunie corꝑalis: ſubdit d̄ diſpēſatōne
pecunie ſpūalis: dicēs. Qui fidelis ē ĩ mīmo et
ĩ diſpēſatōe minoꝝ. ſ. tpaliū. et ĩ maiori. i. ĩ di
ſpēſatōe maioꝝ. ſ. ſpūaliū fidelis ē. Et q̄ ĩ mo-
dico. ſ. ĩ carnalibꝫ iniqu⁹ ē. vt nō bene ꝓneceſſi-
tate ꝓximoꝝ expēdat: ⁊ ĩ maiori. ſ. ĩ ſpūalibus
iniqu⁹ ē. vt nō ꝓ vtilitate cōmuni diuidat. q. d.

Qui bona tpalia q̄ ſūt minima bene diſpenſa-
uit ĩ elemoſinis. et in alijs pijs vſibꝫ: dign⁹ ē vt
ſibi cōmittat̄ diſpēſatō ſpiritualiū. q̄ ſūt maio
ra. q2 fidelitas diſpēſatōis p̄me: ē argumentu3
fidelitas ſecūde. Et q̄ modica. ſ. bona tpalia nō
bene diſpēſauit: ſ3 ĩ illicitis ꝯſūpſit vel male re
tinuit: ĩdignus ē vt ſibi cōmittat̄ diſpenſatio
maioꝝ. ſ. ſpūaliū. q2 ĩfidelitas p̄ma ē argumen
tū ſecūde. Hic habes argumentu3 ꝙ auarus n̄
ē bon⁹ p̄dicator vel p̄lat⁹. Un̄ ſubdit. Si g̃ ini-
quo mām̄ona. ſ. ĩ bonis tpalibꝫ et diuitijs fide
les nō fuiſtis diſpenſādo. q̄ ſt̄ magis bona ſm
apparētiā: ꝙ ſm veritatē. qd̄ verū ē. ſ. bona ſpi
ritualia. q̄ ſūt vera bona. q̄s credet vobis. i. tra
det vobis ad diſpenſādū. q. d. Null⁹ ſapiēs. Un̄
habes exēplū de quodā ep̄o. q̄ quatuor caſeos
tradidit ad cuſtodiēdu3 nepoti ſuo. et q2 male
cuſtodiuit: iō curā aīaꝝ tradere ſibi noluit. Et
ſi ĩ alieno fideles nō fuiſtis. ſ. ĩ tpalibꝫ q̄ ſūt ali
ena a nob̄. q2 ſūt extra nos. qd̄ veru3 ē. ſ. bona
ſpūalia q̄ ſūt habētibꝫ ĩtrinſeca. q̄s dabit vobis
ad diſpēſandū: q. d. Nullus ſapiēs hoc faceret
Qui eī fidelis nō ē in diſpēſatōe bonoꝝ fortu-
ne et diuitiaꝝ corꝑaliū. q̄ reſpectu ſpiritualiū
falſe diuitie ſūt: et a nob̄ aliene. q2 extra natu-
rā nr̄am ſita. nihil em̄ ĩtulim⁹ in hūc mundum
et nihil hinc auferim⁹. poſſūtq3 nob̄ auferri e-
tia3 nolētibꝫ: diſpēſatōe3 bonoꝝ gr̄e et diuitia
rū ſpūaliū q̄ vere diuitie ſūt. et nr̄a q2 ꝓprie hoī
deputata: ad ea em̄ habēda nati ſum⁹. nec poſ
ſūt nobis auferri nolentibꝫ: nullus ei credē vł
dare debet. quia in eis etiā ĩfidelis eēt. Un̄ am
bro. Aliene a nobis diuitie ſunt. quia p̄ter na-
turā ſunt. Neq3 nobiſcū naſcuntur. neq3 nobi-
ſcum tranſeunt. Neq3 em̄ noſtra ſunt. que non
poſſumus auferre nobiſcū. Sola virtus ē co-
mes d̄functoꝝ. ſola nos ſequitur miſericordia
Et vt dicit auguſ. Poteſt hō inuitus amittere
bona tpalia. nūq̄ aūt niſi volens ꝑdit eterna.
Sm bedā ĩ minimo ē fidelis. q̄ habet viſcera pi
etatis et opa miſericordie. dādo elemoſinas et
diligēdo ꝓximos: in maiori ē fidlis. q̄ omnino
adheret creatori et vnus ſpūs cū eo deſiderat fi
eri. S3 q̄ fratrē nō diligit quē videt. nec egeni
miſeret̄. quō diliget deū quē n̄ videt. et quō ſe-
ip̄m deo tribuet: Ualde g̃ ꝯſiderandū ē ĩ electōe
p̄latoꝝ et p̄poſitoꝝ. quales in modico fuerunt
et quid pietatis et miſericordie habuerīt: qm̄ q̄
ĩ modico fideles nō ſūt. in magnis q3 fideles n̄
erūt. Un̄ p̄cipit ap̄lus thimotheo et titꝫ. vt in
eligendo epiſcopo. ſemper preconſiderent ſi fi-
delis fuerit. et non auarus in diſpenſatōe rei-
familiaris. Sepe em̄ auarus in erogatōne pe
cunie corporalis. auarus eſt in erogatione ta
lenti ſpiritualis. vt nil fere faciat. niſi ꝑ pecu-
nia vel pro perſonis. et iuxta acceptionem per
ſonarum. Comitatur em̄ cum ſepe auaritia ⁊
cupiditas vſq3 ad ſpiritualia. Et ideo tales ſi
ꝓmouentur in eccleſia. nō ē ex dei ordinatōne
ſed magis ex permiſſione q̄ta diuina. Demus
igit̄ aliena. vt ſuſcipiamus nr̄a: p̄beam⁹ ꝓua.

vt recipiamus magna. ſeminem⁹ ī benedictōe
vt metam⁹ benedictōnē. ſʒ qui parce ſeminat:
parce et metet. Si bene diſpēſam⁹ bona mīo-
ra. ſ. fortune ⁊ nature merebimur ꝓmoueri ad
bona maiora. ſ. grē et glorie. Oratio.

Domine ihū xp̄e. animā meā fac virtu-
tū villā. ne villicus tuus ratiomea diſ
ſipet bona tua mihi credita. qꝛ p⁹mor
tē neſcio quid meritorij faciam. Remitte mihi
centū cados olei. quos tibi debeo ꝑ contēplati-
onem: et centū choros tritici. quos tibi debeo
per oꝑationem: et amici tui pauperes qui te
diligūt et tibi ꝯformanᷣ: fiant mei apud te in-
terceſſores. aduocati ⁊ patroni. vt cū defecero
ꝓprijs meritis. et ab hac vita. recipiar meritis
eoꝝ et ſuffragijs in domos ſuas. ſ. in eterna et
dilecta tabernacula Amen.

De diuite epulone et lazaro mendico ad ia
nuā eius iacentem. Capitulum Sedecimum.

Pharizei autē qui erant
auari. audientes dominū ihm de ꝯ
tēptu mūdi. et contra auaritiā di-
ſputantē. ac hoīes ab appetitu diui
tiaꝝ retrahentē. et ad faciendū elemoſinas in-
ducentē: deridebant euʒ quaſi irrationabiliter
loquereᷣ: et ꝯtraria legi ꝓphetiſqꝫ precipet. vbi
multi ditiſſimi deo placuiſſe leguntᷣ: et obſua
torib legis bona tp̄alia ꝓmittuntᷣ. nō attēden
tes quia ī lege carnalibus minora ꝓpter regnū
eternuʒ. et in euangelio ſpiritualibus maiora
ꝓpter regnum celorū. iure ꝑcipiuntur: et ideo
inter legē et euāgeliū. ſicut ꝓmiſſionū. ita ⁊ p̄-
ceptoꝝ debere eſſe diſtantia. Ibi nāqꝫ dictum ē
ſi volueritis et audieritis me: bona terre come
detis: hic vō beati paupes ſpiritu: qm̄ ipoꝝ eſt
regnū celoꝝ. Itē lex nō ꝓmittebat tp̄alia. tan
q̄ p̄ncipale p̄miū: ⁊ ideo vbicūqꝫ ī ſacra ſcriptu
ra ꝓ actibus ꝟtutū ꝓmittūᷣ bona tp̄alia. ſub il
lis intelliguntᷣ bona ſpiritualia et eterna: tan
q̄ p̄ncipaliter ꝓmiſſa. Nec tp̄alia ſic ꝓmittuntᷣ
ad malum vſum. ſicut pharizei iſta ad defenſi-
onē ſue auaritie male inducebāt: ſʒ ad bonuʒ.
qꝛ illi qui bene vtuntᷣ diuitijs: n̄ ſuiūt eis nec
demoni per eas temptanti: ſed magis ecōuer
ſo diuitie ſeruiūt ipſis. quia ſūt eis iuuamenta
virtutis: et tales fuerūt abrahā et alij diuites
qui deo ſeruierūt et placuerūt ī eis. Vn̄ occur
rit eis dn̄s. ꝯfutans et redarguēs eos de vana
gloria et d̄ auaritia: dicēs. Vos eſtis qui iuſti
ficatis vos corā hominibus. auaritiā veſtraʒ
p̄dicto modo falſe colorādo. ⁊ opa vr̄a vt ab ho
minibus videamini faciēdo. deus aūt (cui oīa
nuda et apta ſūt) nouit corda vr̄a. ⁊ iniquita
tē ibi latentē. qꝛ qd̄ hoībus et ī rputatōe hoim
qui videt in facie: altū eſt. i. apparēs iuſtitia et
nō exiſtēs: ī re abhominatō ē apud deū: et ī re
putatōe dei qui videt in corde. quia ſimulata
ſāctitas duplex ē iniqtas. Eſt enī et ſimulatio
et iniquitas. Audiāt hoc ẏpocrite et ambitōſi
qꝛ q̄ntomagis apparēt et ſe exaltāt apd̄ hoīes.
tātomagis abhominabiles ſūt apud deū. Igiᷣ
qꝛ deus videt corda. ⁊ ꝑ ꝯſequēs etiā facta quā
tūcūqꝫ ſecreta: ſtudendū ē cuilibet etiā cū ſol⁹
fuerit. vt et cogitādo et oꝑando mala declinet
et bona faciat. Si enī deū p̄ntem et omnia vi-
dentē ⁊ vindicantē ſemꝑ cogitaremus. aut vix
aut nūq̄ peccarem⁹. Vn̄ boeti⁹. Auerſamini
vitia. colite ꝟtutes. ad rectas ſpes animū ſub-
leuate. hūiles p̄ces in excelſo porrigite. magna
vobis ē neceſſitas indicta ꝓbitatis. cū an̄ ocu-
los agitis iudicis cūcta cernētis. Quia ḡ pha
rizei corā hominib ſe iuſtificabāt et iuſtos eē
oſ̄ndebāt: peccatores q̄ſi infirmos ꝯtemnendo.
et elemoſinarū remedia negligēdo: ḡ iuſte hec
auaritia et auara altitudo dānanda ſit: in ſe-
quēti dn̄s docet exēplo. qd̄ maxime inducitᷣ ad
ꝓuocandū homines ad oꝑa miſcdie. ex diuite
ꝓpter defectum pietatis et miſericordie dānato
et nō dr̄ hic q̄ ſit ꝑabola vel ſimilitudo. qꝛ eſt
rei geſte narratō. Vn̄ ſm̄ quoſdā. diues iſte na-
bal erat. quē dauid occidere volebat. qꝛ victu-
alia ſibi et ſuis negauerat. Dicit ḡ homo q̄-
dam. Vbi notādū q̄ homo poti⁹ ſonat hic ī vi-
tiuʒ q̄ in naturā: vt dicaᷣ hō ab humo. i. hu-
mo adherens ꝑ amorē ētrenoꝝ. ſm̄ greg. non
exprimitᷣ nomē ei⁹. qꝛ nō erat a deo ꝑ approba-
tōeʒ cognit⁹. ſm̄ qd̄ dicit ſaluator reprobatis.
nūq̄ noui vos. Vn̄ quaſi ignot⁹ apud deū noīe
nō deſignaᷣ: neqꝫ nominaᷣ a deo. qꝛ nomē q̄ſie-
rat a mūdo. Hō ḡ quidā erat diues. nō tā a poſ-
ſeſſione diuitiaꝝ: q̄ ab amore eaꝝ. ecce ſuꝑflu-
itas in ꝯſu: et ꝯcupiā oculoꝝ: et induebatur
purpura rubea deſuꝑ ꝓpter inanē gloriā. ⁊ biſ-
ſo albo deſubtus ad carnē ꝓpter mollitiē: ecce
exceſſus in veſtitu. et ſuꝑbia vite: et epulabaᷣ
quottidie ſplēdide. ſuiēdo gule magis q̄ natu-
re: ecce exceſſus in victu. et ꝯcupiā carnis. ſm̄
q̄ veſtimēta ita et epule. Ad mollitiē et luxu-
riā cultu regio diſſoluebat carnē exteri⁹. ac ci
bis et potib refouebat īteri⁹. Et erat q̄daʒ
mēdic⁹ noīe lazar⁹. Diuiti adiūgiᷣ paup. q̄a
alᷣ alteri ꝯfert: ſʒ differēter. qꝛ diues confert
tp̄aliᷣ paupi: et paup ſp̄ualiᷣ diuiti. Vn̄ criſ.
Dū diues ſuſtētat paupeʒ: ſuſtētaᷣ a paupere
Exprimitᷣ aūt hic nomē paupis. qꝛ deo ꝑ appro-
batōeʒ erat cognit⁹: ſicut et moyſi dixit. noui
te ex noīe. Vn̄ et paupib humilib dr̄. gaudete
et exultate. qꝛ vr̄a noīa ſcripta ſūt ī celis. La-
zar⁹ paup et hūilis nominaᷣ: diues vō nec no-
mine dign⁹ habeᷣ. Noīa bonoꝝ ſcripta ſūt ī li-
bro dei: ⁊ noīa maloꝝ ī libro dẏaboli. In quo
pēſādū ē. quātū ītereſt inter publicā legē mū-
di et benignā legē dei. Nā diuites ſūt mūdo ce-
lebres ꝑ noīa ſua: ſʒ paupes latēt nec nomē ī
mūdo habēt. Mos ē dicēdi. Qn̄ de vrbe ꝓfecti
ſum⁹: obuiauit nobis talᷣ comes vel dn̄s. Ecō-
tra de paupꝑtate dr̄ nobiſcum vn⁹ paup agebat
iter. Sʒ ī euāgelio ē mos ꝯtrari⁹. qꝛ pauperis
nomē exp̄mitᷣ: diuitis vō nomē taceᷣ. ſuꝑbos
diuites ꝑ iuditiū reprobatōis de⁹ neſcit. humi-
les paupes ꝑ iuditiū approbatōis noſcit. Comi-
n⁹ aſpicit hos: ⁊ emin⁹ arcet illos. Diuitib ſᷣ

nomina ĩ culmine mũdi: ſꝫ paupibꝫ ſꝛ nomĩa
ĩ aula dei. Qui iacebat ad ianuã ei⁹ vlceribus
plen⁹: vt ex vicinitate magis appareret duri-
tia diuitis. exeũdo et reuertẽdo euꝫ vidẽtis. et
patia paupis ex viſione diuitis. Ubi criſ. Infe
liciſſime hominũ mortẽ corpis tui vides iacẽ
añ ianuã: et nõ misereris. Si dei pcepta nõ ꝯ
ſideras ſaltẽ miſerere ꝯditõis tue. et time ne ⁊
ipe talis effitiaris. Cupiẽs ſaturari de micis.
nõ dicit de ptioſis. q̃ cadebãt de mẽſa diuitis.
quodãmodo dicẽs ad diuitem. Suffitiũt mihi
mice mẽſe tue. quas abitiẽdo pdis ĩde. Prebe
de ſupfluo elemoſinã. fac de nõ damno lucruꝫ
in q̃ nimia duritia apparet. eoq᷑ pire pmitte-
bat vñ paup ſubleuari poterat. Et nemo illi
dabat. q: tali dño talis familia: et ideo cõfor-
mabãt ei ĩ mẽtis duritia. Cũ g̃ añ ianuã iace
ret. ex viſione paupis diuiti ñ miſerẽti. cumu
lus dãnatõis infert: et rurſus ex viſione diui
tis tẽptat⁹ q̃ttidie paup pbat. Quẽ ad maiorẽ
ipius pbatõeꝫ pauptas. ſimul et egritudo. ⁊ vi
ſa diuitis copia: et nulla ſibi adhibita ꝯſolatõ
affitiũt. Ubi criſ. Egrotatõ habet aliqđ ſolatiũ
ſi opes habet. Si aũt ad infirmitatis magnitu
dinẽ accedat et pauptas: duplex ẽ ĩfirmitas.
Quãta g̃ ĩ iſto pena ẽ. in q̃ ĩter tãta vulnera
nõ meminit dolores plagaꝝ. ſꝫ famis: Sꝫ ⁊ ca
nes veniebãt et lingebãt vlcera ei⁹. Uñ talis
pietas in lingẽdo vlcera paupis: arguit duriti
am diuitis: q: magis curiales erãt canes pau
peri: q̃ eoꝝ dñs. Et nec a ſe canes remouẽ po
terat: nec viſitator erat q̃ remoueret. Qui etiã
ſi mordendo pũxiſſẽt: nõ eẽt q̃ illos amouiſſet.

Factũ ẽ aũt vt moreret mẽdic⁹. ĩ patia que
op⁹ pfectuꝫ habet pbat⁹: et portaret ſm aĩam
ab angelis in ſinũ abrahe. de mẽdico diues fa
ctus. i. ad requiẽ et libũ ſãctoꝝ patꝝ. vbi deſcẽ
debãt aĩe iuſtoꝝ morientiũ añq̃ generale ĩpe-
dimẽtũ glorie p paſſionẽ xpi eẽt amotũ: q̃ ſin⁹
ſm aug⁹. iõ abrahe dict⁹ ẽ. nõ q᷑ ipius tm̃ ſit:
ſꝫ q᷑ ipe multaꝝ gentiũ pꝛ ſit: q̃bus ad imitan
dũ poſitus ẽ. Ubi criſ. Nõ ſuffecerat ad portan
dũ angelus vn⁹ paupeꝫ: ſꝫ ꝓpterea plures veni
ũt. vt choꝝ letitie faciãt. Gaudet vnuſq̄ſqꜫ an-
geloꝝ tantũ on⁹ tãgere: libẽter talibꝫ oneribꝫ
p̃grauãt: vt ducãt hoies ad regna celoꝝ. Mor
tu⁹ ẽ aũt diues. q: diuitie non poſſũt a morte
ſaluare: et ſepultus ẽ ĩ inferno. ſ. damnatoruꝫ
id ẽ ĩ pfũditate penaꝝ infernaliũ: de diuite mẽ
dicus fact⁹. Diues iſte tãq̃ dyaboli prochia-
n⁹ ad cimiteriũ ĩfernale a demonibꝫ ẽ deduct⁹
et ibi ẽ ſepult⁹. Ibi ſepeliẽt prochiani dyabo-
li ſine thure et ſine aqua benedicta. admoduꝫ
azini. Uñ ĩ hiere. de q̃libet reprobo dꝛ: ſepultu
ra azini ſepeliẽ. Sepultura azini ẽ talis. quia
excoriat. et pellis a dño poſſidet. carnes a ca
nibꝫ lacerãt. oſſa pluuijs et grãdinibus dereli
quunt. Sic qñ aliq̃s moriẽ iniqu⁹. parentes poſ
ſidẽt ſubſtãtiã terrenã. vermes lacerãt carnẽ
ſuã: ſupplitia infernalia lacerãt ei⁹ aĩaꝫ. q̃ na-
turã oſſis habebit. q: ꝯſumi nũq̃ poterit. Et

notãdũ q᷑ pluribꝫ modis cognoſcit aliq̃s cui⁹
parrochianus ſit. ſ. ſi ab eo baptiſmũ ſuſcipi-
at. ſi ei primitias et decimas reddat. ſi ei⁹ miſ-
ſas et horas audiat. Qui g̃ aq̃ ꝯcupie baptiza
tur. i. q̃ caracter dyaboli ĩprimiẽ. De q̃ ĩ apoca
lipſi dꝛ. q̃ initia opuꝫ et ꝯſumatõeꝫ tanq̃ pmi
tias et decimas dyabolo reddit. vel bona tpa
lia ĩ illicitis ꝯſumit: q̃ laſciuis cantilenis ⁊ er
roneis carminibꝫ. ſeu verbis detractorijs ⁊ ma
lis intendẽdo tanq̃ horas dyaboli audit. dya
boli parrochianũ ſe oñdit. et ĩ eius cimiterio
ſepeliẽ ĩ morte. ſicut etiã diues iſte ẽ ſepultus
Sꝫ q̃ baptizaẽ aq̃ pñie. vbi imprimiẽ caracter
xpi. ſ. thau de quo dicit ĩ ezechiele. q̃ initiũ ⁊ ꝯ
ſumatõeꝫ bonoꝝ operũ xpo reddit. q̃ ei⁹ ſermo
nes et verba libenter audit: deportabiẽ ab an
gelis ĩ requiẽ xpi: cui⁹ parrochianũ ſe oñdit.
Merito aũt paup portabaẽ ab angelis. et an-
gelica ei ꝯputabanẽ offitia. cui tam crudeliter
denegata ſũt hũanitatis obſequia: ⁊ merito di
ues ſepult⁹ ẽ ĩ inferno vt ſuſtineat cruciatum
nolẽdo. q̃ in pñti vita crucẽ portare noluit pe
nitẽdo. Eleuãs aũt oculos ſuos ſpũales. nõ
corpales. q: ibi erat aĩa ei⁹ nõ corp⁹: cũ eẽt in
tormẽtis multiplicibꝫ. q: ei⁹ oculi apti erãt per
penã. q̃ añ clauſi fuerãt p culpã: vidit abrahã
alõge. q: multũ etiã añ aptionẽ ianue celeſtis
diſtabat ſtat⁹ electoꝝ a ſtatu reproboꝝ. intan
tũ q᷑ impoſſibilis erat trãſitus ab vno ĩ aliuꝫ
et lazarũ ĩ ſinu ei⁹. ad cumulũ ſue pene. queꝫ ĩ
ꝓſperitate poſitus dedignabaẽ videre. Sinus
abrahe de q̃ hic dicit. añ paſſionẽ erat ĩ libo ĩ
ferni: ſꝫ mõ ẽ ĩ celo: ſicut enĩ trãſlat⁹ ẽ abrahã
de limbo: ſic et ſinus ipius cũ eo. Erat nãqꜫ in
ſupiori margine inferni. loc⁹ aliquãtuluꝫ ha-
bẽs lucẽ. p ſpe future claritatis. ſine oĩ pena
materiali. ĩ q̃ erãt aĩe electoꝝ. vſqꜫ ad deſcenſũ
xpi ad inferos. ſ. ad eũdẽ locũ. qui locus ꝓpter
ſui tranquillitatem ſinus ẽ dictus: ſicut ⁊ ſin⁹
maris. dicitur locus quiet⁹ a vẽtis ⁊ tempeſta
tibꝫ: et dicebaẽ abrahe. q: ipe fuit pma via cre
dendi: et primus publice p̃dicauit fidẽ vni⁹ dei
Hũc locũ appellauit iob tenebras. reſpectu vi
ſionis diuine: vel p tedio expectãdi ſaluatorẽ
dicẽs. in tenebris ſtraui lectulũ meũ. ſm bedã
Sinus abrahe ẽ requies beatoꝝ paupuꝫ quo-
rũ eſt regnũ celoꝝ. quo poſt hanc vitã recipi-
untur. Et ſm aug⁹. ſepultura inferni penarũ
pfunditas ẽ. que ſuperbos ⁊ ĩmiſericordes pt⁹
hanc vitam vorat. Qui in p̃ſenti volũt tenere
locũ primũ: in futuro retrudenẽ in locum no-
uiſſimum. Ubi criſ. Sicut autem pauperi duꝫ
viueret. grauiorem penã reddebat. iacere ante
ianuaꝫ diuitis. et aliena bona ꝓſpicere: ſic di-
uiti mortuo augebat exercitium accubitus in
gehenna. et proſpectus delectatõnis lazari: ne
ſola tormentoꝝ natura: ſꝫ et collatõe honoris
illius intolerabilius ſentiret ſupplitium: alio-
rum diuitie eorum qui in paupertate ſunt tor
menta ſunt. Et ipſe clamans pre dolore: dixit.
pater abraham miſerere mei. Hunc ſero ⁊ pro

nihilo patrē vocat. quē ī opibꝰ miſcđie imitari
noluit: ⁊ petit miſereri ſui. q̄ nec ſuimet miſer-
tus ē nec lazari. Et mitte lazarū vt intingat
extremū digiti ſui ī aqua: et refrigeret liguā
meā. q: crucior ī hac flāma. Lazarū petit mit
ti ſibi eſtuāti. cui ipē micas panis noluit mit-
tere eſuriēti. Vocat aūt extremū digiti ſui. mo
dicū ſuffragiū meritoꝝ: et guttā aque. modicū
quid refrigerātis miſericordie. Vñ notādū
q̄ lingua et digitus methaphorice dicūt ī ani
malibꝰ ſeparatis. q̄les erāt aīe lazari et diuitis
ſicut em̄ ī dō q̄ ſpiritꝰ ē manꝰ dr̄ virtꝰ eiꝰ opati
ua. ſimiliter ī lazaro hic ꝑ digitū ītelligit̄ vtꝰ
eius auxiliatiua. et ꝑ linguā diuitis vtus ꝯce
ptus mētis expreſſiua. Vñ nō ī vera ſ; ẏmagi
naria ligua punit̄. dū ꝑ ẏmaginatōez in me-
moriā peccata ligue reuocat. Et ſimiliter plu
ra alia de q̄bꝰ hic dr̄ mētaliter fieri ītelligūtur
Quis aīe corpa nō habeāt: tñ in mēbris pati
dicūt̄. q: exute a corpibꝰ tales affectꝰ ī ſe ſenti
unt ꝓ peccatis: acſi ī corpe paterent̄ ī mēbris
In lingua ergo cruciari dr̄. i. ī aīa q̄ ꝓ peccato
lingue āpliꝰ torq̄bat̄. q̄a ꝑ eā plus peccauerat
ſm̄ duo offitia nature. in q̄bus lingua d̄ſeruit
ſ; guſtū et loquelā ī q̄bus epulones frequen-
ter offēdūt. Per linguā quidē ī offitio guſtus
peccauit. q: epulabat̄ quottidie ſplendide. ⁊ ſi-
militer in offitio loquele. quia īter epulas ſplē
didas magis relaxat̄ lingua ad loquēdū ine-
pta. Et iō expedit valde ī mēſa ſobrietatē et ſi-
lentiū obſeruare. Vñ baſiliꝰ. Quātū poſſumꝰ
delitias mundi et ciborū epulentiā fugiamus
neq̄ñ cruciati ī flamma queramꝰ guttā aque ⁊
nullū refrigeriū ꝯſequamur. Plenus nihilomi
nus: vt viſū ē. iſte diues fuit vitijs. i eo ei erat
auaritia: q: diues erat. ñ q: diuitias habebat
ſ; q: auare retinebat et illicite expēdebat. Itē
ī eo fuit vana gloria. quā habuit ī vēdo veſte
ꝓcioſa. Hoc aūt q̄ grāde ſit peccatū patet ex hi
ſtoria romanoꝝ. vbi legit̄. q̄ ille q̄ p̄mus apd
eos purpura īdutꝰ fuit a fulmine ꝑcuſſꝰ īterijt
Nō debet hō de veſtibꝰ gloriari. imo magis do
lere: reſpitiēdo ad peccatū ſuū: nā añ peccatū
veſte nō īdigebat. q: decore īnocētie īdutꝰ erat
ſ; perdita innocētia: aduenit dei ira: et tūc fuit
veſtis ſibi facta. ad cooperiēdū miſeriam pcti
⁊ defectuū nr̄oꝝ. Vñ ī geneſ. Fecit q̄; deus ade
et vxori eiꝰ tunicas pelliceas. ſ. extra paradi-
ſū poſt lapſū et peccatū. In ſignū huius aliq̄
religioſi nō vtuntur niſi pellibꝰ. in memoriam
tranſgreſſionis p̄morū parentū: et in ſignum
mortalitatis. q: pelles ſūt d̄ aīalibus mortuis
Quatuor aūt modis pt̄ eſſe reprehenſio circa
veſtes. primo qñ ſūt nimis ꝓcioſe. ſecūdo qñ ſt̄
curioſe. tertio quādo nō ſūt ſtatui pſone ꝯue-
niētes. quarto qñ q̄s habet diuerſa veſtiū mu-
tatoria. ita q̄ a tineis demoliunt̄. et xp̄c ī pau
peribus nudus relinq̄t̄. Itē fuit ī eo peccatū
gule. q: epulabat̄ quottidie ſplēdide. Facit aūt
guloſꝰ īiuriā nature. nulli em̄ aīali tā magnū
corpus habēti. dedit natura tā ꝑuū os et collū

ſicut homini. vt ꝑ hoc ad cibi et potꝰ ꝑcitatem
et ꝑpantiam nos moneret. Erat et ſine miſeri
cordia. q: vlceroſi paupis noluit miſereri: ⁊ iō
fruſtra miſericordiā pecijt. q̄ miſericordiā nō
fecit: ⁊ ideo etiā tāq̄ a deo nō cognitꝰ caret no
mine. q̄ deū cognoſcē noluit in paupe. Nō em̄
rep̄hēdit̄ ex eo q̄ diues erat: ſ; q̄ diuitias aua
re retinebat: et nihil pauperi dare volebat: ac
eas in veſtibꝰ curioſis et epulis delicatis ma-
le expēdebat nimiſq; diuitias amabat: ⁊ circa
eas cor ſuū poſuerat: nec rep̄hēdit̄ ex eo q̄ ali
ena abſtulit: ſ; q̄ ſua nō dedit. nec dr̄ q: quēpi
a; oppreſſit: ſ; q: ī acceptis rebꝰ ſe extulit. Vñ
criſ. Nō aūt q̄ diues erat torquebat̄: ſ; q̄a mi-
ſertus nō fuit. Nō accuſat̄ q: res alienas tule-
rit. nō q: adulter fuerit. nō q: aliq̄d malū fece
rit: ſola ī illo ꝯdemnat̄ ſupbia. Vñ et gre. Hic
colligēdū eſt. qua pena mulctādus ſit. q̄ aliēa
diripit: ſi īferni dānatōe ꝑcutit̄. q̄ ꝓpria nō lar
git̄. hec greg. Pēſēt ḡ nō ſolū ſeculares ſ; ⁊ re
ligioſi. q̄ tpalia illicite ſibi atrāhūt vel detinēt.
q̄ pena puniēdi ſūt. ſi dānat̄ q̄ ꝓpria non dedit.
Qui eni; aliena ſeu illicite acq̄ſita et reddēda
detinēt: ꝯ dei mādata peccant. ſine q̄bus nemo
pt̄ ad vitā ingredi vel ſaluari. Et tñ multi cre
dūt: ſ; ſtulte. q̄ reatu tāte īiurie nō obſtante
aīe eoꝝ requieſcāt ī pace. Nā q: ꝯſcīa ſepe for-
mat̄ ſm̄ id ad q̄d hō afficit̄. iō mlti pecuīas et
tpalia nimis diligētes. de illicite acq̄ſitis ꝯſcīe
tia; nō faciūt: ſicq; dei p̄cepta ꝯtēnendo. et per
ꝯſequēs mortaliter peccādo: deū grauiter of-
fendūt: et oīa ſua ī bonis exercitia ꝑdere ñ me
tuūt. Et maxīe hoc attēdāt dñi terraꝝ. et po-
tētes. q̄ paꝝ timēt terras alioꝝ ſibi attrahere
et minꝰ potentes vi vel dolo opprimere. nec ad
deū cūcta cernētē curāt reſpicē. Si arbores ſo
lū in altū et nō in latū creſcerēt: nec ſe dilata
rēt. vna aliā nō impediret: ſ; q: creſcūt in la-
tū et ſe dilatāt. vna impedit aliā. ita q̄ vna qñ
q; abſcindit̄ ꝓpter aliā ſibi vicinā. Sic reges et
potētes. q̄ habēt et q̄rūt dñm. ſi ſolū creſcerēt
in altū verſus celū. et erigerēt ſe ad deū. vnꝰ nō
īpediret aliū. et q: dilatāt ſe plus debito ad ter
rena. ꝓpter hoc vnꝰ aliū īpedit et aliena ſibi at
trahit. ac ea ſepe heredibꝰ ſuis reliquit. Sed ñ
gaudeāt de hoc vel glorient̄. q: veniet tp̄s quo
ipi tāq̄ parrochiani dẏaboli cū diuite ī infer
no ſepultura azini ſepelient̄: et alij ꝑ eos iniu
ſte oppreſſi ad requiē cū lazaro ſuſcipient̄. Au
diāt hoc terreni et miſeri q̄s puluis terre nūc
excecanit q: vexatō tūc ītellectū eis dabit. vñ
augꝰ. Audiāt iſta diuites. q̄ nolunt eē miſeri-
cordes. audiāt irrogari ſibi ſupplitia. q̄ nolūt
erogare ſubſidia. audiāt paupe; refrigerāte;
audiāt diuitē penis ḡuioribꝰ eſtuātē. Penſen
tur ḡ ꝓ diuitijs pene. refrigeriū ꝓ pauptate ꝓ
purpura flāma. refectō ꝓ nuditate. vt ſalua ſit
eq̄tas ſtatē. et ñ mēciat̄ modꝰ illiꝰ mēſure. ī q̄ ſ;
q̄t menſura mēſi fueritis: ita meciet̄ vob. Iō
negat̄ miſcđia diuiti. q: ipē dum viuēt: noluit
miſeri. iō rogās diues: ñ exaudit̄ ī tormētis q:

rogantē paupem nō exaudiuit ī terris. Et ite
rū regnū celoꝝ veritate atteſtāte. didicim⁹ nō
diuitū ſꝫ pauperū eē. Si igiť regnū ē paupū
reſtat vt infernus ſit diuitū. Quiſq̄s igiť vis
regnare cū xp̄o: elige paupꝫtatē cū ip̄o. ⁊ reqe
ſcas cū lazaro mēdico. Nemo em̄ pt̄ gaudē cū
ſeculo et regnare cū dn̄o. Qui igiť vult epula
ri cū diuite: p̄parat ſe inter epulas vermibus
gehēne. In qua p gaudio momentaneo arde/
bit ꝑpetuo cū capite ſuo dyabolo. Infelix cō/
mertiū. pro tam breui gaudio celeſti priuari
a regno. Felix paupꝫtas ꝑ quā celeſtis acq̄riť
hereditas. Felix cōmertiū p periturīs eterna
ſuſcipere. et qḋ ineffabile bonū ē ſine fine cuꝫ
xp̄o r̄gnare. Ecōtra īeffabilis miſeria ꝑpetua
pati ſupplitia. hec aug. Un̄ et criſ. Inſtruimur
aūt q̄ ſit vtile in diuitijs nō ↄfidere. Ecce di/
ues indiget paupe: q̄ qn̄q; eſuriebat. Mutanť
res et notificať omnib⁹ quis eſſet diues et q̄s
eēt paup. Sicut em̄ ī theatris cū aduesperaſcit et aſtātes recedūt. exeūtes ⁊ amictū indu
entes. q̄ reges et p̄tores viſi fuerāt. oībus vul/
tib⁹ videnť vt ſūt: ſic aduenīēte morte et ſolu/
to ſpectaculo: vniuerſis laruis egeſtatis et di/
uitiaꝝ depoſitis. ex ſolis opibus dijudicantur
q̄ iā vere ſint diuites. q̄ paupes q̄ glorioſi. q̄ ve
inglorij. hec criſ. Uideť etiā eē d̄ ſtatu hominū
ſicut de ludo ſcacoꝝ. In illo em̄ ludo ſūt reges
et milites. ſenes et iuuenes. magni et ꝑui. ⁊ ce
tera hm̄oi. quoꝝ in ip̄o ludo ↄtinua fit de loco
in locū mutatio. et quaſi quedā mutua adin/
uicē obpugnatō. ſed ↄpleto curſu ludi et tp̄is:
omnia ꝓiciunť in ſaccū: et maiora queq; ⁊ ma
gis grauia cadūt in ꝓfundū. Sic diuerſaꝝ cō
ditōnū hoīes ī diuerſis locis ponūť. et frequē
ter de loco in locū mutanť: ac ſepe mutuo ſe ī
pugnāt et ſibinuicem aduerſantur. ſꝫ cōpleto
curſu eoꝝ: mittunť ī terre ſaccuꝫ. et maiores
ac de onere peccatoꝝ magis graues: deſcēdūt
cū diuite in īferni abyſſū. Et dixit illi. ſ. di
uiti abrahā. Fili. ſ. genere nō imitatōe. et vo/
cat eū filiū vt dolor eius augeať de ꝑdita here
ditate: recordare. ſꝫ melius eēt ꝓuidiſſe: q̄r re/
cepiſti bona in vita tua. i. illa q̄ vera ⁊ ſola pu
tauerās eē bona. ſ. tp̄alia. q̄ ſepe danť quibuſ
dā ī ſignū diuine reprobatōis: ⁊ hoc ſibi diciť
ad augmentū ſue pene ⁊ infelicitatis. vt cogi
tet ſtatū p̄terite felicitatis. quia vt dic boeti⁹
ī omni aduerſitate fortune: infeliciſſimū ē ge
n⁹ infortunij fuiſſe felicē. ⁊ lazar⁹ ſimiliter ma
la. ſ. trāſitoria recepit in vita ſua. nō mala ſc̄m
eſtimatōeꝫ ſuā: ſꝫ diuitis. q̄ inopiā et famē. et
egritudinē exiſtimabat mala. Et hoꝝ recorda
tō maloꝝ fuit lazaro ↄſolatōis augmētū. Un̄
boeti⁹. Dulcior ē apū mage labor. Si malus
ora pri⁹ ſapor edat. Forte diues iſte aliq̄d bo/
ni habuit. qḋ felicitas trāſeūtis vite r̄munera
uit: et lazarus aliq̄d mali qḋ ignis inopie pur
gauit. Et ideo ſc̄m greg. ſi honorē vel diuitias
ſeu aliq̄d aliud exterioris boni vel ꝓſperitatis
in hoc mūdo accipim⁹: ꝑtimeſcere debem⁹. ne
nobis p quorūdaꝫ nr̄oꝝ actuū bonoꝝ recōpē/
ſatōe dn̄s dederit. et a retributōne boni intimi
repellat: et ſi paupes forte rep̄hēſibiles ↄſpi/
cim⁹: deſpicere nō debem⁹. q̄r fortaſſe eos cami
n⁹ paupꝫtatis purgat. Habēt iuſti bona mūda
na: ſꝫ ī recōpēſatōeꝫ meritoꝝ ſuoꝝ nō recipi/
ūt. q̄r ad eterna ſāctis ↄſiderijs eſtuātes. q̄ ad/
ſūt mīma bona reputāt. Iniuſti ṽo oē gaudi/
um ſuū felicitatē trāſitoriā putātes. exteriora
ſola ſūma bona eſtimāt. Un̄ criſ. Dixit etiā re
cepiſti bona in vita tua. quaſi debita. q̄i dic at
Siq̄d boni feciſti. vn̄ p̄miū dehereť: oīa rece/
piſti ī illo mūdo. epulās ditat⁹. oblectatus ſuc
ceſſib⁹ ꝓſperis. Hic aū ſiq̄d mali ↄmiſit. vniuer
ſa recepit. paupꝫtate. fame. et extreme oppreſſ⁹
miſerijs: et vterq; veſtrū huc nudus acceſſit. H
quidē de pc̄tis. ꝓpter qḋ et ↄſolatōneꝫ ſortiť: tu
ṽo a iuſtitia ꝓpter qḋ et immitigabileꝫ perfers
penā. Un̄ ſequiť. Nūc aūt hic ↄſolať. ſ. eterna
ↄſolatōe p modica tribulatōe. et ꝓpter meritū
pacie: tu ṽo cruciaris. ſ. eterno cruciatu p tē/
porali delectatōe et ꝓpter defectū miſericordie.
Ut em̄ dic greg. Iuſtū ē vt in ſe dolorē iueniat
q̄ relicto ṽo gaudio in ſe et ī mūdo gaudia va
na q̄rebat. Un̄ bernħ. Quātos inquit videtis
et ip̄i lazaros eſuriētes. nudos. egrotos: ⁊ pl⁹
de iumētis vr̄is. plus de eoꝝ falezis. q̄ de iſto/
rū miſerijs cogitatis. Sꝫ ad tremēdū abra/
he iuditiū veniam⁹. Nō em̄ abrahe ſꝫ dn̄i ſn̄ia
ē. Memēto inquit fili q̄ recepiſti bona in vita
tua et lazar⁹ ſimiliter mala. Nūc aūt hic ↄſo/
lať tu ṽo cruciaris. Heccine cruciatuū cauſa
tota ē. q̄ ī hoc ſeculo bona recepit. Ip̄a plane
neq; eī ad hoc nos ꝑadiſo voluptatis animad
uerſio diuina eieciſſe videť. vt alteꝝ ſibi hic pa
radiſū adinuētō humana pararet: ſꝫ vt ī cine/
re et cilitio miſeriā ſue ſubuerſionis d̄plorarꝫ
Ceteꝝ ſi ſic cruciādi ſūt. q̄ ī vita ſua bona re/
ceperūt: et habētib⁹ ↄſolatōꝫ p̄ñteꝫ. ve repoſi/
tū ē ſēpiternū. q̄ſnā eoꝝ poterit eē finis. ſi ſc̄m
m̄ltitudinē ↄſolatōnū ſuaꝝ. dolores app̄hēde/
rint aīas miſoꝝ. Cōſequēs ei vr̄ vt bona oīa
et oēꝫ ſeculi hui⁹ recipiētib⁹ ↄſolatōeꝫ: nihilo/
min⁹ vniuerſū ve et vniuerſi maneāt cruciat⁹
Atṽo ⁊ illō eq̄ ex eadē abrahe ſn̄ia conitiēduꝫ
vr̄. eos q̄ ↄrio ducti ſp̄ū vite p̄ñtia oīa bona r̄
ſpuūt et eligūt mala. oīa bona dn̄i ⁊ oēꝫ habi
turos ↄſolatōeꝫ. Et iteꝝ. Si de penaꝝ diminu
tōne. ſolatiū p̄bere voluero: crudelis ero ⁊ nō
miſericors. Quātū eī ſubtrahā de pena: tātuꝫ
de corona furabor. Tantū min⁹ erit de fructu.
quātū de ſemīe ſubtraxero. Rēnuat ģ ↄſolari
aīa nr̄a hm̄oi ↄſolatōe: ſꝫ memor fit dei et cō/
ſoleť ī eo. Apḋ ip̄m nāq; ip̄a q̄ꝫ tribulatō ma
gna q̄dā ↄſolatio poterit iueniri. Hec bernħ.
Hic ģ hui⁹ vite felicitas diuitē īfelicē fecit. q̄a
vt dic aug⁹. nihil eſt infelicius īfelicitate pec/
cantiuꝫ. q̄ penalis nutriť impunitas. et mala
volūtas velut hoſtis interior roborať. Unde ſe/
neca. Breuem tibi formulam dabo. qua te me
tiaris qua te ꝑfectum eſſe iam ſentias. Tunc

habebis tuū bonū cū itelliges īfeliciſſimos eē felices. Et iterū. Nihil ē īfelicius et demēti⁹eo. cui nihil unq̄ euenit aduerſi. non licuit illi ſe expiri. Et iterū. Te iudico miſerū. q2 nō fuiſti miſer: trāſiſti ſiñ aduerſario viā. nemo ſcit q̄d tu potueris nec tu quidē ipſe. hec ſene. Infelicitas ḋo huius vite: lazarum purgauit et felicē fecit. Pluribꝫ quippe modis purgamur ī iſta vita. Quibuſdā em̄ ē purgatio cruciat⁹ corporis. q̄s eis mali inferūt. aliq̄bus afflictōnes carnis. quas ſibipſi p̄ ieiunia. vigilias et alios labores ingerūt. quibuſdā ḋo caro2 vel reru3 amiſſio. aliq̄bꝫ dolores vel egritudo. q̄buſdam vict⁹ vel veſtit⁹ egeſtas. aliq̄bus ipſius mortis acerbitas. Deinde ſubiūgit. Et ī his oībus id ē inter hec oīa q̄ petis. vnū ē q̄d īpedit. ſ. q2 īter nos et vos chaos magnū firmatu3 ē. i. diſtātia magna merito2 et ſtatuū. firmata ē rigore diuine iuſtitie. vt impoſſibilis ſit trāſit⁹ ab vno ſtatu in aliū: ideo ſubdit. vt hi q̄ volūt hinc trāſire ad vos non poſſint. neq3 inde huc trāſmeare. q2 aīe ſepate ſūt extra ſtatū meriti et demeriti. Vñ criſ. Videre poſſumus. trāſire nō poſſum⁹: et nos videm⁹ q̄d fugim⁹. et vos videtis q̄d p̄hibiſtis. et nr̄a gaudia accumulāt vr̄a tormēta: et veſtra tormēta accumulāt nr̄a gaudia. hec criſ.. Q2 dānati vellēt venire ad locū electo2. ſi eēt poſſibile nō ē dubiū: ſ3 q2 electi vellēt ire ad locū dānato2: nō videt. Vñ ē dicēdū. q2 nō vellēt ire illuc ad manendū: vellēt tamē illuc venire ſi eēt poſſibile ad p̄pinq̄s ſuos liberādū. Iſtō tamē velle itelligit ſm voluntatē naturalis ꝯpaſſionis. nō aūt ſm voluntatē deliberatiuā. in q̄ ꝯformant ſimplicit diuine iuſtitie et diſpoſitōni diuine voluntatis. Noli ḡ diuitē imitari in ſup̄bia vite. q2 vt dicit greg. illic eos a ſorte humiliū iudex ſepat. qui ſe hic ī ſup̄bie cornibꝫ exaltāt. Neq3 ī ꝯcupiſcētia carnis. q2 vt dicit idē greg. nō poſſūt q̄ hic voluptatibꝫ ſue carnis ſeruiūt: illic ī oviū grege numerari. Neq3 in ꝯcupia oculo2. q2 vt idē greg. teſtat. regnū celo2 p̄cipe nequeūt. q̄ hic toto deſiderio terra3 querūt. De qua auaritia etiā criſ. hoc loco dicit. Vbicūq3 abieris philargios et auaros punitos videbis. et nūc quide3 audiēt: chaos ē inter nos et vos: nūc aūt. ite maledicti ī ignē eternū. q̄ parat⁹ ē dyabolo et āgelis ei⁹: et vbiq3 abactos eos aliq̄s videbit. et nuſq̄ locū habētes q̄ in gehennā. Que itaq3 recte fidei nob ē vtilitas ad ſalutē: hec cū audierim⁹. Illic ē ſtridor dentiū et tenebre exteriores. et ignis parat⁹. hic aūt ſūt īimicitie. accuſatōes. detractōes. pericula. ſolicitudines. iſi die. et ab oībꝫ odio haberi: etiā ab his q̄ videntur adulari. Philargiu3 deniq3 vniuerſi ſimul ꝯtriſtāt: ⁊ īproperiū vltimū ē auaritia. Si ei pecunias deſpicē nō ſuſtinet. quō ſupabit vnq̄ ꝯcupia3 et glorie īſaniā et furorē ⁊ irā. hec criſ. Poſtq̄ ḡ: vt dicit greg. Ardēti diuiti ō ſe ſpes tollit: ei⁹ anim⁹ ad p̄pinq̄s q̄s reliq̄rat recurrit. Vñ ſeq̄t. Rogo ḡ te pater vt mittas eū in domū p̄ris mei. Habeo ei q̄nq3 f̄res. vt teſtet illis ne et ipſi veniāt in locū hūc tormētorū. Nō dixit hoc caritate duct⁹. quā añ mortē nō habuit. nec poſtea acq̄ſiuit: ſ3 timore ſuūli ne in ipſo2 ꝯſortio ei⁹ pena augeret. q2 fuerat eis occaſio peccādi. tū rōne diuitia2 quas eis dimiſerat ad abuſū. tū exēplo male vite q̄d eis dederat ad ſequēdū. Vñ greg. Qua ī re notandū ē. ardēti diuiti quāta ſup̄plitia cumulant. Ad penā nāq3 ſua3 ei cognitō ſuat et memoria. Cognouit em̄ lazarū quē deſpexit. et frat2 ſuo2 meminit q̄s reliquit. Vt em̄ peccatores ī ſup̄plitio ampli⁹ puniant: et co2 videt gloria3 q̄s ꝯtēpſerūt: et de illo2 pena torquetur. q̄s iutiliter amauerūt. Petēti aūt diuiti vt lazar⁹ mitteret ab abraha3: p̄tin⁹ reſpōdet. Habent moyſen q̄ docuit moralia et agēda. ⁊ p̄phetas q̄ docuerūt miſtica et credēda: et iſta ſufficiunt ad ſalutē: ideo ſeq̄tur audiāt illos. Ex hoc pt3 q2 iſte diues et f̄res ei⁹ erāt ō gēte iudeo2. quia gētiles nō habebāt doctrinā moyſi et p̄phetarū Vt em̄ dicit criſ. vocat hic moyſen et p̄phetas. ſcripta moſayca et p̄phetica. S3 vt dic greg. q̄ dei v̄ba deſpexerat hec audire nō poſſe ſuos ſequaces eſtimabat. Vñ ſequit. At ille dixit. Nō p̄r abrahā: ſ3 ſiq̄s ex mortuis ierit ad eos: penitētiā agēt. In q̄ implicat. q2 ext pnia3 erant et p̄ ꝯſequēs ī via veniēdi ad inferni tormēta Quaſi dicēt. pl⁹ credēt mortuo q̄ ſcripture. morti ex nūtio ſic mirabilit eis apparēte. S3 mox diuiti ſnīa veraci r̄ndet. Si moyſen q̄ fuit tante auctoritatis. et p̄phetas. q̄ fuerūt tāte ſāctitatis: nō audiūt. auditu iteriori. neq3 ſiquis ex mortuis reſurrexerit: credēt ei. Hoc patuit per effectū. q2 lazaro reſurgēti et xp̄o teſtimoniū p̄hibēti nō crediderūt: ſ3 magis eū occidē voluerūt. Similit nec xp̄o reſurgēti crediderūt: ſed magis falſo ſuaſerūt ipm̄ nō r̄ſurrexiſſe. ⁊ corpus a diſcipul' ſuis furatū fuiſſe. Vñ gregori. Quia ſi v̄ba legis deſpitiūt: redēptoris p̄cepta q̄ ex mortuis r̄ſurrexēit. q̄nto difficiliora ſt: tāto hec difficili⁹ īplebūt. Vbi ⁊ criſ. Conſidera q2 q̄ſq3 mortu⁹ ſu⁹ ē. q̄cūq3 ḋo dicūt ſcripture: dic dn̄s. Vñ etſi reſurgat mortu⁹. etſi celit⁹ deſcenderet angel⁹ oībꝫ magis ſt digne fide ſcripture Nā angelo2 dn̄s viuo2 et mortuo2 iudex eas īſtituit. hec criſ. Hec ḡ p̄miſſa ꝯſiderātes: tolerem⁹ ea q̄ tpaliter moleſtāt: ⁊ refrenem⁹ nos ab his q̄ tp̄aliter delectāt. Vt etiā dic hieron. miſerie delitijs et delitie miſerijs ꝯmutant: et ī nr̄o arbitrio ē. vel diuitē ſeq̄ vel lazarū. Vñ et criſ. Siquādo egrotam⁹. ſi paup̄es ſum⁹. ſi frigore ꝯficimur. ſi hoſpitiū nō habem⁹ letemur et gaudeam⁹. lazarū cogitem⁹. accipiam⁹ mala ī vita nr̄a. et diuitis nos tormēta terreāt et paup̄is exēpla p̄uocēt. Dep̄cemur dn̄m vt latronē. et iſtū lazarū paup̄e3 imitemur. Si p̄ſecutō venerit: imitemur latronē. ſi pax fuerit: imitemur lazarū. Et egeſtas p̄pter xp̄m bn̄ tolerata facit martiriū. ⁊ iterū. S3 dices. Nō ē aliq̄s q̄ hic ⁊ illic veia p̄fruat. hoc q̄dē difficile ē ⁊

de numero impoſſibiliũ. Naꝫ etſi pauptas non vrgeat: vrget tamẽ ambitio. Si egritudo nõ ſtimulet: ira inflãmat. Si tẽptatões nõ impe- tãt: emergũt ſepe cogitatões inique. Nõ ẽ aũt paru9 labor iracũdiã refrenare. ꝯpeſcere illi- cita deſideria. oſtẽtatões ſedare. deſpectões re- mittere. vitã aſperã ducẽ: talia ũo nõ agenteꝫ impoſſibile ẽ ſaluari. hec criſ. Si g̃ tpales mi ſerie terrẽt. aut delitie delectãt: eterne tibi in mẽtẽ veniãt: et oculis tuis occurrãt: vt ſic fa- cilius tpales miſerias pferre et eternas euade re. ac tẽporales delitias fugere: et eternas ꝯſe qui merearis. Vñ greg. Si bonũ diligit: mẽs in bonis melioribus. i. celeſtibꝫ delectetur. Si malũ metuitur mala aĩe eterne ꝓponãtur. Vt dũ illic eẽ ꝯſpicit: et ampli9 qð diligat. ⁊ ãpli9 qð ptimeſcat: hic omnino nõ adhereat. Vñ et aug9. In pñti vita et delitie tpales dulces ſũt et tẽpales tribulationes amare ſunt. Si quis nõ bibat tribulatõis poculũ: metuẽs ignẽ ge- hennalẽ! Et quis nõ ꝯtemnat dulcedinẽ ſeculi inhyans bonis vite eterne! Et iteꝝ. Si forte temptãt fluctus ꝯcupiẽ: intuearis quod pmi- ſit deus: et dulcedo pmiſſoꝝ facit te ꝯtẽptorem dulcedinuꝫ ſeculi. Pro eo qð pmiſit deus con- tẽnis tpalẽ felicitatẽ. pmiſit rquiẽ patere mo- leſtiã. minatur ignẽ ꝯtemnere tẽporales dolo res. hec aug. Vñ etiã criſ. Mala carnalia ideo a deo creata ſũt. nõ vt timeãtur: ſed vt p eoꝝ timorẽ mala ſpiritualia magis timeãt. Bona carnalia ideo creata ſũt. vt p hmõi bona car- nalia: intelligant ſpiritualia: et magis diligã tur. hec criſ. Vt aũt temporales felicitates et voluptates melius ꝯtemnas: cogita cariſſime et vide. quib beatitudinis ſiue in ſpe ſiue in re felicitates pterire et voluptates in te effecerũt et ſic iudica de futuris. Pro his eñi omnibꝫ nõ niſi tormentũ remanebit et luctus. Vñ ĩ apo- ca. Quantuꝫ glorificauit ſe et in delitijs fuit: tantum date illi tormentũ et luctũ. Requiem ergo lazari et penam diuitis ꝯſiderantes. pau peres nõ deſpitiamus. nec inimici oculo aſpi- tiamus: ſed vt patronos ⁊ aduocatos in die iu ditij ipos honoremus: et eoꝝ indigẽtijs p viri- bus ſuccurramus. imo dominatorẽ omniũ nu dũ circuentem. et ianuas ex ianuis trãſmutã tem. et ſemp ad exitus ſtantẽ: et manus extẽ- dentẽ: deſpici vel honorari ĩ eis certiſſime ſcia mus. Ipſe eĩ dic. quicquid vni ex minimis me- is feciſtis: mihi feciſtis. Vñ greg. Fratres mei et requiem lazari et penã diuitis cognoſcẽtes ſollerter agite. culparũ veſtrarũ interceſſores querite: atqꝫ aduocatos vobis in diem iuditij paupes pcurate. Cũ quoſlibꝫ ĩ hoc mũdo abie- ctos aſpicitis. etiã ſiqua rephenſibilia eorum eſſe videantur: nolite dſpicere. Qui fortaſſe qs moꝝ infirmitas vulnerat: medicina pauperta tis curat. Quoꝝ ſiq̃ ſũt talia. q̃ debeãt iure rep hẽdi: panẽ pariter detis ẽ vbũ. panẽ refectõis cũ vbo refecti correptõis. Et duo a vob alimẽ- ta pcipiat q̃ vnũ q̃rebat. dũ exterius cibo et ĩ- terius ſaciat in eloquio: paup g̃ cũ rephenſi- bilis cernit: moneri debet et deſpici nõ debet. ſi ũo rephenſionis nihil habet: venerari ĩ ſũmo- pere debet. Et iteꝝ neceſſe ẽ. vt cũ nature nr̃e ꝯſortes. exteriora nõ habere ꝯſpicim9: q̃mul ta deſint nobis interiora bona pẽſem9. Quate nus ſeſe ſup ĩopes cogitatõ nr̃a nõ eleuet. cũ ſollerter videt. quia nos tantodeterius: quan- to interius ĩdigentes ſum9. Negant electis in hac vita bona terrena. qꝛ et egris q̃bus ſpes viuẽdi ẽ. nequaq̃ a medico. cũcta q̃ appetũt cõ cedunt. Dant aũt reprobis bona q̃ appetunt qꝛ et deſperatis egris omne qð deſiderãt nõ ne gat. Vñ et ambro. Cõtinuus ſucceſſus tẽpora liũ: eterne reprobatõis ẽ iuditiũ. Vñ etiã au- g9. Tu ꝯſolatio ſempiterna. q̃ ſolis illis de tri- buis qui ꝯſolatõeꝫ hui9 mũdi p ꝯſolatõe tua ꝯ temnũt. Nã qui hic ꝯſolant: indigni tua ꝯſo- latõne habent. ſꝫ q̃ hic cruciant: a te ꝯſolãtur et qui pticipãt paſſionibꝫ: pticipãt ꝯſolatõni- bus. Nemo eñi pt in vtroqꝫ ſeculo ꝯſolari. nec pt quis hic ⁊ in futuro gaudere: ſꝫ vnã neceſſe ẽ pdere q̃ alterã vult poſſidẽ. hec aug. Hec igit pmiſſa bene ꝯſiderata. et diuitibꝫ et paupibus valde ſũt nccia qꝛ et illis dant timoreꝫ: et iſtis ꝯſolatõeꝫ. Audiant hic diuites penas ſuas: et paupes gaudia ſua vt illi terreant ⁊ iſti mul- ciant. Sꝫ heu parũ hec attẽdim9. et memoriã eoꝝ cũ ſonitu trãſire permittimus. Oratio.

Domine ih̃u xp̃e. cũ ſim omnino paup ṽtutibꝫ. plen9 peccatoꝝ vlceribꝫ. mẽdi cus ante ianuã tue miſericordie poſit9 cupiẽs ſaturari de micis exemploꝝ. q̃ cadũt de mẽſa diuituꝫ filioꝝ tuoꝝ. q̃ induunt purpura paſſionũ. et epulant quottidie ſplendide fercu lis ṽtutũ. Veniãt canes doctores tui: vt ligant vulnera peccatoꝝ meoꝝ. vt moriens mũdo: de- porter ab angel' in ſinũ ꝯtẽplatõis celeſtiũ: au diã moyſen et ꝓphetas declinãdo a malo: et fa- ciendo bonũ. vt ex mortuis operibꝫ reſurgens ſperẽ vitã habere eternã.

De reſuſcitatõne Lazari. Capitulum decimũſeptimũ.

Dum autẽ eſſet ih̃s cum diſcipulis trãſiordanẽ in loco vbi iohãnes pmũ baptizauerat: conti- git lazarũ frẽm marie et marthe ĩ firmari ĩ bethania. q̃ ide p dietã vl' circa diſta bat. Sorores g̃ ei9 curatõeꝫ frĩs ſui deſiderãtes miſerũt nuntiũ ad ih̃m. vt ipas a dolore et illũ a lãguore liberaret: dicẽtes. Dñe. ecce quem a- mas infirmat. Nihil ampli9 mãdant ei. Suffi cit eñi amãti inſinuare neceſſitatẽ amici. abſ- qꝫ alicui9 petõis additamẽto ſpãli. Qui ei pri- mũ ĩ neceſſitate deſerit. nec ei ſuccurrit: amic9 ei9 ñ ẽ: nec eũ diligit. Vñ aug. Nõ dixerũt. veni ⁊ ſana. ñ auſe ſũt dicẽ. ibi iube ⁊ hic fiet: ſꝫ tñi ecce quẽ amas ĩfirmat. q. d. Sufficit vt noue ris: nõ eñi amas et deſeris. Vñ et criſ. Per hoc eñi ad miſerẽdũ volũt attrahere xp̃m. Iõ aũt nõ ienerũt ad xp̃m: ſꝫ mittũt: qꝛ ꝯfidebãt d xp̃o vehemẽter. et qꝛ a luctu detinebantur. Et fm

theophilū. q꞉ mulieres erāt. q̄s nō decet defaci
li domū exire. Magnā aūt ſpē ꝺ xp̄o habebāt
diligebat em̄ xp̄c marthā actuoſā et mariam
ꝯtēplatiuā q̄ triſtes erāt. et lazaꝝ q̄ ī figura pe
nitētiū lāguebat. quiqꝫ ei officiū hūanitatis ſe
pe exhibuerāt. Hoc addit euāgeliſta. ad oñdē
dū q̄re nō oportuit ꝙ martha et maria irent
ꝑſonaliter ad xp̄m. q꞉ xp̄c erat familiaris la-
zaro et eiꝰ ſororibꝫ. et ibi frequenter veniebat
ad hoſpitādū. Vñ aug̉. Ille lāguens. iſte tri-
ſtes. oēs dilecti. Habebāt ḡ ſpē. qm̄ diligebā
tur ab eo. q̄ erat dolentiū ꝯſolator: languētiū
ſanator. Spiritualiter lazarus q̄ īterp̄taē
a deo adiutꝰ. penitētie ſignificat vitā: ī die em̄
ſalutis. hoc ē ī die pn̄ie qn̄ verꝰ ſol illuxit. au-
xiliaē deꝰ et adiuuat. Martha aūt ꝓuocans in
terp̄taē. q̄ ſignat vitā actiuā. ī qua taꝫ v̄tutis
delectatōe: ꝙ exēpli boni oſtētatōe. ſēꝑ hō ad
meliora ꝓuocaē. Maria v̄o interp̄taē illumia
trix. et ſignat vitā contemplatiuā qua hō illu
miaē. ſm̄ illō apocꝭ. mlier amicta ſole et luna
ſub pedibꝫ eius. luminare noctis huiꝰ vite. qō
ſplēdorē huiꝰ mūdi ſignat. ſub pedibꝫ ꝓicit. hec
tria ſūt. q̄ dñs libēter viſitat. ſ. penitētes acti-
uos et ꝯtēplatiuos. Penitētes ī grā ꝯpūctōis
actiuos ī ꝑfectu v̄tutis: et ꝯtēplatōis ī purita
te veritatis. Hic nota ꝙ illi q̄ xp̄o plus ſūt di
lecti. qñqꝫ plus īfirmāē. et grauiora mala ſu-
ſtinēt q̄ alij. Sicut em̄ medicꝰ timēs de morbo
ꝑiculoſo. vt de acuta: īducit tercianā. vt acu-
ta euiteē: ſic xp̄c īducit īfirmitates corꝑales.
vt morbus aīe ꝑiculoſus declineē. q꞉ ſumꝰ ꝓni
ad peccandū et ad malū faciendū. Vñ hugo.
Preſciēs dñs quoſdā multa poſſe peccare. fla
gellat eos ne peccēt: q꞉ vtiliꝰ ē eis frāgi lāguo
ribꝫ ad ſalutē: ꝙ remanere īcolumes ad dam-
natōꝫ. hec hugo. Sꝫ attēdant hi q̄ infirmanē
vꝫ tribulanē vt ſe corrigāt. q꞉ ille q̄ iacit ſagit
tā vel lapidē poſt ſignū. quāto iacit frequētius
tāto ꝓpinquiꝰ. ita ꝙ ī fine qñqꝫ ſignū tāgit: ſic
pꝰ nos q̄ ī mūdo ſicut ſagitte ſignū ſumꝰ. mors
vel deꝰ iacit frequēter ꝑ infirmitates et tribu-
latōes: ſꝫ quāto frequētiꝰ iacit pꝰ nos: tāto dire
ctius et ꝑiculoſius: niſi corrigamur. Cū ḡ
dñs ꝑ nūtiū ſoroꝝ lazari accepiſſet eū īfirma
ri: dixit. infirmitas hec nō ē ad mortē. i. ad de
tinendū eū ī morte: ſꝫ ꝓ glīa dei. ſ. vt glorifice-
tur filiꝰ dei ꝑ eā. in oſtēſione v̄tutis ſue: et per
reſuſcitatōeꝫ lazari declareē ī xp̄o veritas di-
tatis. et hic erat finis īfirmitatis. Et māſit ad
huc duobꝫ diebꝫ trāſiordanē ī eodē loco. vbi e
rat: expectādo mortē lazari. q̄ in eodē die mor
tuꝰ fuerat. q̄ dñs nūtiū recepit. Diſtulit ſana-
re vt poſſit reſuſcitare. Ad maiorē ei miracu
li certitudinē et euidētiā expectauit. vt illiꝰ q̄-
driduuꝫ ꝯpleret ac mirabiliꝰ et glorioſius ſu-
ſcitareē. Vñ criſ. Māſit duobꝫ diebꝫ. vt. ſ. expi
raret et ſepeliteē. vt nullꝰ poſſet dicē qm̄ nōdū
defūctū eū ſuſcitauit: ſꝫ ſtupor fuit et ñ mors
Et poſtea iter alia dixit diſcipulis ſuis. Laza-
rus amicꝰ nr̄ dormit: ſꝫ vado vt a ſomno exu-

ſcitē eū. Mortē eiꝰ vocat dormitōeꝫ et ſomnuꝫ
q꞉ cito erat ſurrecturꝰ. Vñ ſm̄ aug̉. dño q̄ po
terat ſuſcitare dormiebat: alijs mortuꝰ erat. q꞉
tā facile īmo faciliꝰ ē xp̄o ſuſcitare mortuuꝫ de
ſepulchro: ꝙ alteri dormiētē de lecto. Ubi ſciē-
duꝫ ꝙ ſomnꝰ accipiē multis modis. qñqꝫ ꝓ ſō-
no nature. Vñ ī iob. Securꝰ dormias: qñqꝫ ꝓ
ſomno mortis. Vñ aplus. Nolumꝰ vos igno-
rare de dormiētibꝫ: qñqꝫ ꝓ negligētia. Vñ ī. p̄s.
Ecce nō dormitabit neqꝫ dormiet: qñqꝫ ꝓ ſom-
no culpe. Vñ aplus. Exurge q̄ dormis: qñqꝫ ꝓ
quiete ꝯtēplatōis. Vñ ī cāticis. Ego dormio ⁊
cor meū vigilat: quādoqꝫ ꝓ q̄ete future glorie.
Vñ in. p̄s. In pace ī idip̄m: dormiā et req̄eſcā
Mors v̄o dr̄ ſomnꝰ ꝓpter ſpē reſurrectōis: ⁊ iō
mors ꝯſueuit appellari dormitō. ab eo tp̄e quo
xp̄c mortuꝰ ē et reſurrexit. Diſcipuli aūt ī-
telligētes de ſomni dormitōe. et timētes reuer-
ti ī iudeā vbi volebāt eū lapidare: dixerūt ei.
Dñe ſi dormit ſaluꝰ erit. dormitō em̄ īfirmi: ſi-
gnū ē ſalutis. Vñ criſ. Diſcipuli aūt impedire
voluerūt eiꝰ aduētū ī iudeā. Vñ dixerūt. Dñe
ſi dormit ſaluꝰ erit. Solet em̄ eē ſomnꝰ egrotā
tiū: ſalutis iuditiū. Quaſi dicāt. Si dormit. ñ
igī vtile ē ꝙ tu vadas ad excitādū eū. Stultū
em̄ erat ira ꝑ tot ſtadia. vt lazarū a ſomno ex
citaret. Tūc ḡ dixit eis ih̄s manifeſte. Laza
rꝰ mortuꝰ ē: et gaudeo. ſ. nō de morte eiꝰ abſolu
te: ſꝫ ꝓpter vos. i. ꝓpter edificatōeꝫ et vtilitateꝫ
vr̄am. q꞉ nō erā ibi. vt credatis. ſ. ampliꝰ ⁊ for-
tiꝰ ꝙ ꝑus. et ex miraculo ſumētes experimētū
diuinitatis mee. ī illiꝰ reſurrectōe. ī fide magis
roboremini cuiꝰ mortē etiā ego abſēs vobꝫ an-
nūtio et reuelo. Vide mirabilē bonitatē ac di-
lectōeꝫ et ſolertiā dñi circa diſcipulos. q̄ indi-
gebāt adhuc maiori robore et v̄tute. Vñ aug.
Gaudeo inquit ꝓ vobis. nā cū illic nō extiterī
ꝯfert ad maioritatē fidei veſtre: qm̄ ſi aſtitiſſē
egrotātē curaſſē. quod eēt modicū ſignum ad
mee v̄tutis iuditiū. Quia v̄o me abſēte ſupue-
nit mors. potius ī fide mea. corroboramini cū
videbitis me poſſe et defunctum putreſcentem
reſuſcitare. Et ſm̄ criſ. dicit hoc. vt iā īciperēt
āmirari. q꞉ dominus poterat dicere mortuum
qō nec viderat nec audierat. vt cognoſcentes
eū nil latere: magis ī eū crederēt. Perrexe-
rūt ergo dominꝰ et diſcipuli eius et venerūt ꝓpe
bethaniā. q̄ erat iuxta hierl̄m. quaſi ſtadijs q̄n
deci. de q̄bus octo faciūt vnū miliare: nec ſta-
tim intrauit. oſtendens ſe ad miracula faciēda
nō ingerere: et vt ꝓbareē deuotio feminaꝝ ſā-
ctaꝝ ſibi occurrētiū. ſ. marthe et magdalene.
Ubi dum adhuc eēnt extra caſtellum: martha
audiuit q꞉ ih̄s venit: ip̄a enim curam domus
habebat. et ideo primo nuntiatur ei aduentꝰ
xp̄i ꝑ aliquē q̄ eū ꝑuenerat: dimittenſqꝫ ſororē
ſuā et iudeos q̄ de hierl̄m et alijs vicinis locis
ad ꝯſolādū eas venerāt. q꞉ nobiles dñe erant:
ſola iuit et xp̄o ꝑuerēē ⁊ deuote occurrit. vñ ⁊
Theophilus. Primo itaqꝫ non pandit ſorori.
volens aſtantes hoc latere. quibus notū fore

aduentum xp̄i nolebat. Un̄ et criſ. Nō aūt aſ-
ſumit ſororē obuiā xp̄o vadēs. Uult enī ſingu-
lariter xp̄o loqui: et quod factū eſt ei annūtia
re. Cū ỽo eā in bonā ſpem duxit: tūc abijt ⁊ vo
cat mariam. hec criſ. Martha ergo dixit ad
ih̄m. Domine ſi fuiſſes hic. localiter preſēs: frī
meus nō fuiſſet mortuus. cū mors locū habere
nō debeat vbi ē vita. Et poſt dyalogū de reſur
rectōe cū dn̄o habitū: abijt et vocauit mariaꝫ
ſororē ſuaꝫ ſilentio: dicēs. Magiſter adeſt ⁊ vo
cat te. Ubi aug⁹. Aduertēdū ꝙ ſuppreſſā voceꝫ
ſilentiū vocauit. Ideo aūt occulte ſororeꝫ vo-
cat. quia ſi ſciuiſſent iudei xp̄m aduenire: rceſ-
ſiſſent et nō fuiſſent teſtes miraculi. hec aug⁹
Maria ỽo vt audiuit ſurgit a quiete ꝯtempla
tōnis: cito per deſideriū cordis: et venit ex ma-
gna deuotōe ad eū extra caſtellū in locū vbi ei
martha occurrerat. Iudei ḡ. hieroſolimite ⁊ a-
lij qui in domo erant cū vidiſſent mariam fe-
ſtinanter abire: ſecuti ſunt eā credentes. quia
iret ad monumentū vt ibi ploraret: et neſciē-
tes ꝙ illic ih̄s eēt. Diuina aūt ꝓuidētia factū ē
vt eam ſequerentur. q: ſm̄ aug. Hec occaſio fe
cit vt plures ibi eſſent. quando lazarus ſuſcita
tus ē: vt tā grāde miraculū quadriduani mor-
tui reſurgētis: teſtes plurimos inueniret. Ma-
ria ergo cū veniſſet vbi erat ih̄s videns eū: ce-
cidit ex deuotōe ad pedes ei⁹. apud quos miſe
ricordiam et peccatorū veniā ſe nouerat alās ꝯ
ſecutā. Et dixit ei. ſicut et martha dixerat. dn̄e
ſi fuiſſes hic nō eſſet mortuus frater meus. Ex
hoc aūt ꝙ maria ſic feſtinauit ad eū. patet ſm̄
aug. ꝙ nō illā ꝓueniſſet martha: ſi ei notus fu
iſſet aduentus ih̄u. Per hoc etiā ꝙ martha et
maria obuiauerūt domino. nō expectātes ad-
uentū ipſius. datur intelligi. ꝙ cū volumus deo
reconciliari: debemus ei occurrere ꝑ peniten-
tiā. anteꝗ̄ ad nos veniat per vindictā: q: nos
peccatores ſumus: ⁊ meruimus ꝑcuſſionē ⁊ pe
nā. Ceſſat aūt: vt dicit ambroſius. diuina vindi
cta ſi ꝯfeſſio precurrat humana. et cū volum⁹
xp̄o frui: eū venientē anticipem⁹. nō expectā-
tes ꝙ ipſe nobis cōdeſcendat: ſꝫ nos potius ad
eū feſtinem⁹. Ih̄s ḡ vt vidit mariaꝫ. et iudeos
qui cū illa venerant plorantes de morte amici.
fremuit ſpū et turbauit ſeipſm̄. humanū demō
ſtrans affectū. in luctu amicoꝝ. Fremebat ex
tra ſonū lugentis emittēs: turbabatur intus
miſeriam conditionis humane ꝯſiderans. Tur
bauit ſe. quem alius turbare non potuit. Nos
turbamur ex neceſſitate: ipſe aūt ex volūtate.
Sic omnes defectus hmōi ſuſcepit: quia volu
it. Un̄ aug⁹. Turbatus eſt xp̄c q: voluit. eſuri-
uit quia voluit. in illi⁹ ꝑtāte erat ſic vel ſic af-
fici vel nō affici. Et nota ꝙ fremit⁹ ꝯſurgit ex
indignatōe ab obiectū. Iſte ḡ fremit⁹ xp̄i ꝓce-
debat ex indignatōe ei⁹ ꝯ dyabolū. per cui⁹ ſug
geſtionē mors intrauit ī mundū. quē erat cito
debellaturus. Turbatō aūt illa: ꝓcedebat ex ꝯ
paſſione lazari et ſoroꝝ ei⁹. q: vt verus hō ex
quadā naturali affectōe flebat cuꝫ flentib⁹. vt
nos inſtrueret ꝙ alioꝝ miſerijs cōpati debe⁹.
Iſte tn̄ paſſiones et ꝯſimiles nō erāt in xp̄o vi
tioſe: ſꝫ magis ỽtuoſe. q: nō erāt ꝓuenientes iu-
diciū rōis: ſꝫ magis ſequētes et ꝑ ipſm̄ excitate
Iſte ỽo fremit⁹ et hec turbatō nos docet: quid
nos ꝗ̄ꝫ ī tali re agē debeam⁹. qn̄ vl' ꝓ nobiſipſis
vel ꝓ alijs ī peccatis turpiter degētib⁹ deū ora
m⁹. Eſt aūt fremit⁹ impet⁹ ire ꝯ vitia ꝓrūpēs:
turbatio ỽo quedā triſtis cū gemitu cordis cō
motio. Et q̄a fides de xp̄o xp̄c ē: ī corde fremit
xp̄c et turbat̄ ī hoīe. qn̄ peccator ꝯputat q̄ bo-
na accepit. q̄ mala reddidit: et de peccatis ſe in
crepat et rephēdit. Et dixit eis ih̄s. Ubi po-
ſuiſtis eū. Interrogat nec ignorat. ī q̄ miſtice
innuit ſe hmōi peccatorē neſcire: cuiuſmodi ꝑ
lazarū ſignificat̄. Un̄ gloſa. Qui abſens ſciuit
mortuū: ſcinit vbi eſſet ſepult⁹. Sꝫ ſic dicens.
ſignat ſe quaſi neſcire ꝑditū hoīeꝫ. Un̄ dr̄. non
noui vos: et adā vbi es. Dicūt ei. Dn̄e veni et
vide. Uenit dn̄s ꝑ ꝯpaſſionē: et vidit oculis mi
ſeri cordie: quia vt ait aug. Uidet dn̄s qn̄ miſe-
ret̄. Et affectū ſuū lacrimis demonſtrās. ih̄s
lacrimat⁹ ē humanit⁹ ex pietate. miſtice docēs
hoīeꝫ ꝓpter pcm̄ fletib⁹ īdigere: et ſignificans
eos q̄ peccati morte ſopiūt̄. vt reuiuiſcē q̄ant
plangēdos eē. Un̄ alchuin⁹. Quia fons pieta-
tis erat: flebat ꝓ ꝑte humanitatis. quē reſuſci
tare poterat ꝑ potētiam diuinitatis. Et beda.
Quare aūt fleuit xp̄c: niſi q: hoīb⁹ flere docu-
it. Lacrimamur igit̄ et nos ꝓ nob. et oīb⁹ illis
q̄s ī fetore vitioꝝ iacē ſentim⁹: ſi forte nr̄is la-
crimis nos et eos dn̄s reſuſcitare dignet̄. Ut
aūt ait aug⁹. Legit̄ xp̄m ſuꝑ lazarū fleuiſſe. ī
orōib⁹ ꝑnoctaſſe. ex itinere fatigatū fuiſſe: nū
ꝗ̄ aūt riſiſſe aut ꝓſperatuꝫ fuiſſe. Un̄ et criſo-
Flentē quidē illū frequēter īuenies: nūꝗ̄ ỽo ri
dētē: ſꝫ nec leuiter ſaltē ſubridentē vel gaudētē
Et nota ꝙ dn̄s nō fleuit lazarū mortuū: ſꝫ ad
hui⁹ vite miſerias et erūpnas reſuſcitandum.
Un̄ nec ꝓ nr̄a nec ꝓ alioꝝ morte triſtari debe⁹.
Quō enī ab eo ꝑmijs honorabimur: ad quem
veīm⁹ īuiti! Nā ſm̄ aplm̄. Coronā iuſtitie red-
det dn̄s his q̄ diligūt aduentū ei⁹. Et quid tā-
topere vitā deſiderem⁹: ī q̄ q̄ntomagis q̄s fue-
rit. tāto maiori ſarcina pc̄toꝝ onerat⁹ erit. vel
certe dn̄s mortē fleuit. quā hō peccādo īcurrit
ac miſerias et erūpnas hūano generi ꝓ culpa
indictas. Si ei peccatū nō ꝓceſſiſſet: ſine du-
bio mors ſecuta non fuiſſet. Secuta ē ḡ mors
etiā corpis quā ꝓceſſit mors aīe. Et ih̄s rur
ſū fremēs ī ſemetipſo etiā īdignat⁹ ꝯ malitiam
iudeoꝝ. d factis ſuis iniq̄ murmurātiū: venit.
mot⁹ miſcdia. et ꝯpulſus ꝯpaſſione: ad monu-
mētū qd erat ſpelūca. habēs lapidē ſuppoſituꝫ
Et dr̄ monumētū q̄ſi monēs mētē. ſ. illi⁹ q̄ aſpi
cit. vt ꝓ aīa ſepulti oret: ac de morte ꝓpria ꝓco
gitet: ⁊ ad eādē ſe diſponat. Rurſū fremuit vt
det itelligē eos q̄ a pc̄tis debēt rſurgē. in conti
nuo luctu ꝑſiſtere. ſm̄ illud. pſ. tota die cōtri-
ſtatus īgrediebar. Sepe ḡ ſe ploret pc̄tor. ſepe
fremat xp̄c ⁊ ſbet̄ in hoīe. ſi vult reuiuiſcere.

Et iuſſit iħs tolli lapidem ſuppoſitū. vt oēs vi-
derent mortuū fetidū ⁊ corruptū: ſꝫ ꝯtendebat
Martha dicēs ad eū. Dñe iam fetet quadridua
nus enī eſt. Timebat remoto lapide poti⁹ feto-
rem excitari. q̄ frēm reſuſcitari. Quaſi diceret
Licet aliq̄n reſuſcitati ſint mortui recenter et
poſt paululū. tñ q̄ iaꝫ quadriduanus ex fetore
reſolutus reſuſcitet̄. nō eſt ſic auditū. Et hoc
videt̄ pceſſiſſe ex ādmiratōne Marthe ⁊ ei⁹ igno-
rantia. q: eiuſdem virtutis ē ſuſcitare recenter
mortuū ⁊ quadriduanū. Vide mirabilē amorē
iſtaꝝ ſororū erga dñm iħm. nolebāt enī q̄ etiā
fetor nares eius tangeret ad modicū. Dein-
de ſublato lapide iħs eleuatis oculis in celū pa
tri p exauditōne ſua. grās egit ad fidei edifica-
tōnem. vt circūſtantes hoc audiētes. ⁊ virtutē
dei in eo videntes: crederēt eū filiū dei. Vñ Hy-
larius. Nō p̄ce eguit. nobis orauit. ne fili⁹ igno
raret̄. Cum enī ſibi nō pficeret dep̄catōnis ſer-
mo. ad pfectum tñ noſtre fidei loquebat̄. Non
inops ḡ auxilij. ſꝫ nos ſumus inopes doctrine
Ideo etiā orauit. vt in neceſſitatib⁹ ad orōnis
ſuffragiū eſſe recurrendū nos doceret. Et no-
tandū q̄ orare patrē ⁊ exaudiri. conuenit xp̄o
ratōne humanitatis. in qua eſt minor patre. n̄
aūt ratōe diuinitatis. in qua ē ei equalis. Ora-
turus ḡo gracias p exauditione egit. q: iam ſe
auditū cognouit. Vñ Origenes. Erat enī oratu
rus p reſurrectōne Lazari: ſꝫ p̄ueniēs illi⁹ ora-
tōnem. qui ſolus bonus pater eſt exaudiuit di-
cenda. Pro impletōne ḡ oratōnis ſubdit grāꝝ
actōnes dicens. Pater gracias tibi ago. qm̄ ex
audiſti me. Hec Origenes. Per hoc q̄ iħs oclos
leuat in celum. oñdit nobis formam orandi. q̄
eſt p eleuatōem mētis in deū. Unde inſtruimur
vt in oratōne leuemus ſurſum ad deum oculos
mentis noſtre. erigendo ⁊ remouendo illos a p̄
ſentib⁹ rebus. memoria. cogitatōne ⁊ intentōe.
Oculos etiā ad deum leuamus: qn̄ nō cōfiden-
tes de meritis noſtris. de ſola miſcd̄ia dei ſpera
mus. Per hoc aūt q̄ in pricipio oratōnis gra-
cias agit. dat̄ nobis exemplū. vt cū orare volu
mus. anteq̄ futura petamus. p receptis benefi
cijs deo gracias referamus. Deus enī ex grāꝝ
actōne de p̄teritis puocat̄. ad p̄ſtanda bñficia
ſequētia facilius. Deinde voce magna poti⁹
virtute q̄ clamoris intentōne clamauit. Laza
re veni foras. ſ. q̄tum ad corpus de ſepulchro
⁊ q̄tum ad animā de inferno. ⁊ ſic Lazarū vo-
cis ſue virtute ſuſcitauit. Ubi ſm Origenem ē
conſiderandū. q̄ mora tollendi lapidem adiacē
tem ex ſorore defūcti cauſata ē. ⁊ ideo tamdiu
reſuſcitatio fratris dilata ē. q̄diu xp̄m p ver-
ba detinuit. ſꝫ ſtatim cū xp̄i mandatū obedien
do exequit̄. frater reſuſcitat̄. vt p hoc diſcam⁹
nihil interponere inter iuſſa xp̄i ⁊ executōem
ipſorū. ſi cupimus q̄ ſtatim ſequat̄ ſalutis effe
ctus. Scd̄m illud Pſal. In auditu auris obedi
uit mihi. Et nota q̄ vox xp̄i magna dicit̄ pter
virtutis magnitudinē. nam tanta virtus eius
fuit. q̄ ſuſcitauit Lazarū a morte quēadmodū
ſuſcitat̄ dormiēs a ſomno vel ſopore. Vox etiā
iſta magna. rep̄ntatiua eſt illius vocis magne
q̄ erit in ꝯmuni reſurrectōne. p quā oēs de mo
numētis reſuſcitabūt̄. Tanta ei erat virtus h⁹
vocis xp̄i. vt abſq; tp̄is dilatōne. vitaꝫ ꝯferret
ſicut erit in reſurrectōne ꝯmuni. qn̄ i ictu ocu-
li mortui audiētes tubam reſurgēt. Clamauit
inquā Lazare veni foras. quē ſm Augu. iō ex
pprio nomīe vocat: q: tanta erat virtus vocis
ei⁹. q̄ pariter oīs mortui cogerent̄ exire. niſi
p expſſionē noīs. virtutē ſuā ad vnū determiāſ
ſet. Et nō ſolū ſuſcitatus eſt Lazarus ſꝫ pdijt ⁊
exiuit. licet eſſet ligatus manus ⁊ pedes inſti-
tis. i. faſcijs quib⁹ antiqui mortuos iuoluebāt
⁊ facies eius ſudario ligata erat. ne. ſ. horrorē
faceret. In quo virt⁹ diuina ⁊ miraculi certitu
do declarat̄. iō enī ligatū ⁊ cooptuꝫ reſurgere
iuſſit. vt miraculū magis approbaret̄. Vñ dñs
diſcipulis p̄cepit. vt eū q̄ foris ligatus appare-
bat ſoluerēt. ⁊ ſinerēt abire. vt p opa vite oñde
ret̄ vere ſuſcitatus ⁊ nō fantaſtice. Hic ē no-
tandū q̄ mors aīe. eſt aīe a deo derelictio dāno
ſa. qd̄ fit p pc̄m mortale. quo deus repellit̄ ab
aīa. Vñ ſm Augu. mors aīme fit. cū deſerit eaꝫ
deus. ſicut corpis. cū id deſerit aīma. Quatuor
aūt pgreſſib⁹ mors aīe pficit̄. ⁊ ſic quadridua
nus mortuus dici meret̄. Prima ē q̄ſi titilla-
tio delectatōnis in corde. Secūda ꝯſenſio. Ter-
tia factum. Quarta ꝯſuetudo. Sꝫ deus ab hac
morte aīam ad vitā reſuſcitat p graciam. qua
aīa deo recōciliat̄. Quia ſicut corp⁹ viuit ex cō
iunctōne aīe. ſic aīa dicit̄ viuere ex vnione dei
p graciā. Et hec viuificatio ſignificat̄ i reſuſci
tatōne Lazari de ſepulchro. In reſuſcitatōe
enī Lazari plura facta ſūt. q̄ miſtice ad reſuſci
tatōem pc̄oris ꝯcurrūt. Nā eo ordine q̄tidie
pc̄or reſuſcitat̄. q̄ Lazarus reſuſcitatus dicit̄
⁊ talis fit quottidie pceſſus in reſuſcitatōe aīe
a morte pc̄i. q̄lis fuit in reſuſcitatōe lazari de
fetore ſepulchri. Primū ḡ qd̄ requirit̄ ad reſu-
ſcitatōem pc̄oris. eſt notitia diuina actualis.
q̄ deus reſpicit pc̄orem in aliq̄ tpe certo. ⁊ hec
ſignificat̄ p hoc q̄ ſorores lazari miſerūt nūci-
um ad iħm ſibi de īfirmitate lazari notificādo
Secundū ē auxiliū qd̄ de⁹ porrigit hoī. vt libe-
rū arbitriū moueat̄ in deū. vt aīma p pc̄m a
deo auerſa. ꝯuertat ſe ad ip̄m. nō enī ē volētis
velle neq; currētis currē: ſed miſerētis dei hec
donare. ⁊ iō reqrit̄ auxiliū diuinū. vt nos me-
li⁹ ad grām diſponam⁹. ⁊ hec porrectio diui au
xilij ſignat̄ p hoc. q̄ iħs ad lazarū ire ē digna-
tus. Tertium ē mot⁹ liberi arbitrij nr̄i. q: ſm
Augu. licꝫ de⁹ creauit te ſine te: nō tñ iuſtifica
bit te ſine te. ⁊ iō ex pte nr̄i reqrit̄ mot⁹ liberi
arbitrij: q̄ duplex ē: vnus q̄ mouet̄ ſup pc̄m.
vt. ſ. pc̄m diſpliceat. ali⁹ q̄ mouet̄ in deū p fidē
⁊ ſpem. q̄ deū ſibi recōciliari deſideret. ⁊ hi duo
mot⁹ notant̄ p occurſū duaꝝ ſoroꝝ. ſ. marthe
⁊ marie. ita q̄ prim⁹ mot⁹ intelligat̄ p marthā
q̄ prior occurrit. ſcd̄us p mariā q̄ venit vocata
p marthā. ſic ei hic ex prio motu puocat̄ ſcd̄us

De conſpiratione pontificum et phariſeorum

Quartū eſt cognitio peccati. in quā deus q̄ren
do reducit hoīem. vt homo ſe cognoſcere ſtude-
at: quē de⁹ q̄rendo q̄ſi neſcire ſe ſignificat. ⁊ hoc
ſignat̄ ꝑ hoc ꝙ interrogauit vbi eū poſuerūt.
Quintū ē gracia ꝯtritōnis. q̄ ſequit̄ motōem li
beri arbitrij ⁊ cognitōem pc̄ti. ⁊ hec ſignificat̄
ꝑ lacrimatōem xp̄i. q̄ quidem lacrime ꝓceſſerūt
ex fonte diuine miſcd̓ie. et his lacrimis q̄tidie
pc̄tor ꝑfundit̄. cuꝫ ſibi hec grā̄ infūdit̄. xp̄c em̄
nō ē lacrimat⁹ ꝓ morte Lazari corꝑali: ſʒ pro
morte pc̄toris ſpūali. q̄ in Lazaro repn̄tabat̄.
Caueat ḡ pc̄tor ne lacrimas xp̄i cōtempnendo
grā̄m ſibi euacuet: ſʒ poti⁹ cuꝫ xp̄o flente pc̄ta
ſua defleat. ⁊ ſic effectū lacrimaꝝ xp̄i ſuſcipiat
Sextū ē ꝓpoſitū cauendi pc̄ta in futurū. et hoc
notat̄ in eo ꝙ p̄cepit amoueri lapidem. Tūc eī
lapis de ſepulchro tollit̄. cū durities ꝓpoſiti pec
candi ⁊ moles male cōſuetudīs de corde amo-
uet̄. Et cū lapis d̓ponit̄. tūc feditas cadaueris
detegit̄. Vn̄ dixit martha. Dn̄e iā fetet. ſic du-
ritia cordis āmota. videt̄ vilitas pc̄ti. ex q̄ ſeq
tur pc̄ti abhomīatio. ⁊ ꝯcipit̄ ꝓpoſitū vlterius
nō peccādi. Septimū eſt gr̄e infuſio q̄ iuſtifi-
cat̄ impius. ⁊ hoc notat̄ cū clamauit voce ma-
gna dicēs. Lazare veni foras. Clamor magnus
ſignat magnitudinē diuine virtutis. q̄ exigit̄ ī
iuſtificatōne impij. q꞉ ſcḋm Augu. maior ē iuſtifi
catio impij q̄ꝫ creatio celi ⁊ terre. Voce em̄ ma
gna clamauit. q꞉ difficile ſurgit. quē moles ma
le ꝯſuetudinis p̄mit: ſʒ tn̄ poſt magnā vocē ſur
git. i. ꝑ magnā dei grā̄m viuificat̄ et iuſtificat̄
dū penitet. Dat̄ etiā ꝑ hoc intelligi. ꝙ xp̄c vo-
cat pc̄torē foras exire de ꝯuerſatōne pc̄ti. ⁊ de
occultatōne ei⁹ ꝑ ꝯfeſſionē faciendā ſacerdoti.
Octauū ḡ ē pc̄toꝝ ꝯfeſſio. quā deus admīſtrat
voce magna clamādo. i. magna grā̄ vocando. ⁊
hoc notat̄ in eo. ꝙ Lazarus ꝓdijt de ſepulchro
ꝓdire em̄ eſt de occulto ꝑ ꝯfeſſionē venire. Sʒ
adhuc pc̄tor nō eſt totaliter ſolut⁹. anq̄ꝫ ſuꝑue-
niat abſolutio ſacerdotis: qḋ ſignificat̄ ꝑ hoc
ꝙ ꝓdijt ligatis manibꝫ ⁊ pedibꝫ. Nonū ḡ ē ſacra
mētalis abſolutio. q̄ ſignificat̄ ꝑ hoc. ꝙ xp̄c di
xit diſcipulis ſoluite euꝫ. Potuiſſet q̄dem īme-
diate ſimplici verbo ipſūmet ſoluere. ſicut fecit
ip̄m d̓ monum̄to ꝓdire: ſʒ voluit ſuos diſcipl̓os
ī hoc cooꝑatores hr̄e. q꞉ vult hoc miſteriuꝫ ſa-
cerdotibꝫ ꝯmunicare. Suſcitat ih̄s. q꞉ ꝑ ſeip̄m
viuificat interi⁹. Soluūt diſcipuli. q꞉ miſterio
ſacerdotū abſoluūtur viuificati. xp̄c em̄ ꝑ ſe ī-
tus viuificat. miſtris p̄tatem ſoluēdi tribuit.
Mortuus ḡ ꝓcedens adhuc ligat⁹ eſt. ꝯfitēs ad
huc re⁹. Vt aūt abſoluāt̄ pc̄ta ei⁹. miſtris mā-
datur vt illū ſoluāt. Sicut ḡ dn̄s Lazarū ſuſci
tauit. priuſq̄ꝫ a diſcipulis ſolueret̄. ſic in ꝯtri-
tōne pc̄tm̄ dimittit ⁊ pc̄toreꝫ viuificat. priuſq̄ꝫ
a ſacerdote abſoluatur: cui tn̄ poſtea ſe oñdere
tenetur. Decimū ⁊ vltimū ē ſatiſfactio. q̄ ſigna
tur in hoc ꝙ ih̄s ſubdidit. et ſinite eū abire. Nō
dixit facite eū ad ſepulchrū redire. Sic ſacer-
dos debet principaliter ꝓ ſatiſfactōne iniūgere
hoī. ꝙ de ſepulchro ⁊ de ꝓfūdo pc̄toꝝ ⁊ male cō-
ſuetudinis longe abeat. ⁊ nullaten⁹ recidiuet. ⁊
ampli⁹ nō peccet. Dixit em̄ ſinite abire. nō ſta
re vel iacē ſine exercitō ſpūali. q꞉ ī via dei ſtare
retrocedē eſt: ſʒ dʒ ābulare de virtutē in virtu-
tem. Itē miſtice ꝑ Lazarū languentē. ſignifi
cari etiā p̄t grauē tēptatōem paciens. ⁊ ꝑ ei⁹ ſo
rores ꝑſone ꝓ eius alleuiatōne deuote xp̄m p̄-
cantes. q̄ nō ſemꝑ exaudiūtur: ſʒ talis paciens
aliq̄n ꝑ actuꝫ peccati mortalis mori ꝑmittitur
ab eo qui eſt tante bonitatis ⁊ potentie. ꝙ ſcit
⁊ poteſt bona de malis elicere. In hoc autēꝫ ꝙ
dominus vadit ad eū ſuſcitandū. oñditur eius
clementia inq̄ꝫtum hoīes in peccatis exiſtētes
⁊ q̄ſi mortuos. ac ꝑ ſe ad deū accedere nō valen
tes. miſcd̓iter ꝑueniendo attrahit. ⁊ peccatoreꝫ
nō ſolū mortuū ꝑ culpā: ſʒ etiā aliq̄n fetentem
ꝑ infamiam. ⁊ ſepultū ſub lapide ꝑ obſtinatōeꝫ
ſic reducit ad vitam gr̄e. ꝙ nō ſoluꝫ tollitur ob
ſtinatio ⁊ mors culpe. ſʒ etiā fetor infamie. ⁊ re
ducit̄ ſuauis odor bone fame. Nulla em̄ deſꝑa-
tōni datur occaſio. cū Lazarus iā fetens⁹ ⁊ qua
driduan⁹ reſurrexit a mortuis ⁊ monumento.
Locus aūt infirmi erat bethania: q̄ interp̄tat̄
dom⁹ obediētie. ꝑ qḋ dat̄ intelligi. ꝙ ſi infirm⁹
ſit deo obediēs. p̄t ab eo defacili curari. Et ſcḋm
Anſhelmū. In bethania (qḋ dom⁹ obediētie in
terp̄tat̄) lazarū ſuſcitauit: oñdens oēs q̄ bone
volūtatis ſtudio. huic mūdo morientes in ſinu
obediētie requieſcūt. in vitā eternā a deo reſu-
ſcitandos. Iſta aūt bethania erat marthe ⁊ ma
rie. ꝑ quas duplex vita. ſ. actiua ⁊ ꝯtemplatia
ſignificatur. vt ſic ꝑ hoc intelligi detur. ꝙ ꝑ o-
bedientiā homo ꝑfectus in vita actiua ⁊ contē
platiua redditur. Dicitur aūt de Lazaro. ꝙ
poſtea nūq̄ꝫ riſit. nūq̄ꝫ in geſtu ſigna iocoſa oñ
dit. ꝓ eo ꝙ vite huius erumnis quas moriens
euaſerat redditus fuit. Magis em̄ q̄ꝫ an̄ factus
amator vite illi⁹. penitebat eū vite iſti⁹. Vnde
Aug⁹. O ſi poſſem⁹ excitare hoīes. ⁊ cū ipſis pa
riter excitari. vt tales eſſem⁹ amatores vite ꝑ-
manētis. q̄les ſūt hoīes amatores vite fugiētis
Creditur aūt hoc factū ea die qua ī eccleſia ſo
let legi. ſcilicꝫ feria ſexta ante dn̄icam de paſ-
ſione dn̄i. Monumentū ūo Lazari demonſtrat
eccleſia. ibidem in honore beate Marie magda-
lene cōſtructa. ⁊ grande monaſteriū magna o-
liuarum ſilua circundatum: vbi erat abbatia
ſc̄ti Lazari cū abbatiſſa et monialibꝫ ordinis
ſancti benedicti. Multi ḡ iudeoꝝ qui viderāt
mirabilia que fecerat ih̄s. crediderunt in eum.
Nec mirum. quia illud ſignum fuit diuine vir-
tutis manifeſte oſtenſiuū. ⁊ tale miraculum nō
eſt a ſeculo auditū. ſcilicꝫ ꝙ mortuus quadri
duanus in monumento reſuſcitaretur ad vitā
Vnde ſcḋm Auguſtinū. excedit omne miraculuꝫ
ꝙ ih̄s circa Lazarum fecit. quem ab ipſo infer
ni inquilino. deſtructa lege tartarea redire ad
ſuꝑos iuſſit. Quidā aūt ex ipſis iudeis abierūt
eadē die ad phariſeos. ⁊ nūciauerūt eis que fe-
cit ih̄s. et celebris erat ſermo de eo apud mul-
tos. alij bono alij malo zelo moti nūciauerūt. q꞉

ſicut ex ſignis viſis boni cõuertunẽ ⁊ ꝓficiunt.
ita frequenter mali obdurãẽ ⁊ deficiũt. Boni
quidem nũciauerũt eis. vt mitigarẽt eos circa
ihm. ⁊ ꝓuocando vt crederet. mali õo vt ↄcita-
rẽt eos ↄ ihm. ⁊ ꝑdendo vt ſeuirent. Per bonos
illi ſignanẽ. q̇ bona ĩ alijs ſicut ĩ ſe amãt. ⁊ oĩa
in bonũ interp̃tanẽ. ꝑ malos aũt illi q̇ videtes
ſeruoꝝ dei opa odijs inſequũẽ ⁊ ĩfamare conãẽ

Benigniſſime ihu q̇ quadriduanũ laza-
rum iam fetentẽ a ſepulchro reſuſcita-
ſti. ⁊ a vinculis ſoluere ac libere abire
feciſti. moueanẽ obſecro viſcera miſcðie tue ſu
per me miſerũ. pcc̃i delectatõne. cõſenſu. ⁊ ꝑpe-
tratõne mortuũ. mole male ↄſuetudinis oppreſ
ſum ⁊ ſepultũ. iamqꝫ q̃driduanũ ⁊ fetidũ. ⁊ me
a ſepulchro vitioꝝ reſuſcita. vt ꝑ ↄfeſſionẽ fo-
ras veniã: reſuſcitatũ a vinculis pccoꝝ ⁊ mor-
tis ſolue. ſolutũ ab oĩ ſeruitute liberũ in liber-
tatẽ glorie filioꝝ dei ire concede Amen.

¶ De conſpiratõne pontificum ⁊ phariſeoruꝫ
contra Ihm. Capitulum. XVIII.

Predicto itaqꝫ miracu-
lo de ſuſcitatõne Lazari publicato.
põtifices q̇ erãt maioris auctorita
tis ⁊ magis litterati. ⁊ phariſei q̇ vi
debanẽ p̃ alijs religioſi. ex quibꝰ factũ eoꝝ gra
uius erat. moti ſũt ad tractãdũ publice de mor
te xp̃i. ex ira ⁊ inuidia quã de fama et gloria eiꝰ
habebãt. ⁊ ad hoc faciendũ collegerũt cõciliuꝫ
ſabbato mox ſequẽti aduerſus ihm. timẽtes ſi
dimitterẽt eũ ſic viuentẽ ⁊ ſigna talia facientẽ
ꝑ ip̃m amittere ⁊ locuꝫ ⁊ gentẽ. eo ꝙ oĩs turba
pꝰ eũ iret. eiqꝫ crederet. ⁊ ip̃e ſacra eoꝝ vana et
abolenda eſſe doceret. Cõciliũ a cõciliando eſt
dictũ: qꝛ ↄciliati ⁊ ↄgregati erãt in vnũ maluꝫ
conſenſũ. Et hoc erat primũ cõciliũ qð habue-
rũt cõtra ihm. Prius q̃dem querebãt eũ inter
ficere. nũc aũt ſniam firmauerũt. ⁊ querentes
cõciliũ apte de morte eiꝰ tractauerũt. Videbãt
eñ xp̃m a ꝓp̃lo tanq̃ regẽ honorari. ⁊ qꝛ man-
datũ romanoꝝ erat. vt nullus niſi ꝑ eos debe-
ret rex noĩari. oĩs eñ q̇ ſe regẽ facit ↄdicit ce-
ſari: ideo timebãt ꝙ ſi xp̃m tanq̃ regẽ haberẽt
romani ip̃os rebelles reputarẽt. ⁊ veniẽtes cõ
tra eos. ciuitatẽ ⁊ locũ deſtruerẽt. Vel timebãt
etiã. ne ſi xp̃i doctrina ꝓcederet. templũ ⁊ vni-
uerſa religio. ac reuerẽtia eius vilipenderetẽ: ⁊
iudei nulliꝰ momẽti fierẽt: ⁊ iõ romani ciuita-
tem eis auferrẽt. eoſqꝫ in ſeruitute diſꝑgerent
Vel certe timebãt: ne ſi omẽs in xp̃m crederẽt.
nemo remaneret q̇ aduerſus romanos ciuita-
tem. templũqꝫ defenderet: qm̃ contra ip̃m tem-
plũ. ⁊ contra ſuas p̃nas leges. doctrinã xp̃i eẽ
ſentiebãt. Pontifices ⁊ phariſei ſibi cõſulebãt
nec tñ credere volebãt. Plus eñ ꝑdidi homĩes
cogitabãt. qũo alteri. ſ. xp̃o nocerẽt vt ꝑderent
q̃ qũo ſibi cõſulerẽt ne ꝑirent. Timebant ⁊ cõ-
ſulebãt. Sꝫ trepidauerunt timore. vbi nõ erat
timor. Si eñ xp̃o credidiſſent. ſi eũ nõ occidiſ-
ſent: nec locũ nec gentẽ amiſiſſent. Sꝫ qꝛ xp̃m
occidere nõ timuerũt. ⁊ locũ ⁊ gentẽ ꝑdiderunt
Nã ⁊ romani poſt dñi paſſionẽ ⁊ glorificatõeꝫ
tulerũt eis locũ ⁊ gentẽ. expugnando. occiden-
do ⁊ transferendo. Tꝑalia ꝑdere timuerunt. et
eterna nõ cogitauerũt. ⁊ ſic vtraqꝫ amiſerunt.
Que vt fugituri egerũt. hec qꝛ egerũt nõ effu-
gerũt. Quid vobis ꝓfuit o inſani iudei. ꝙ tãtũ
ſcelus cõmiſiſtis: Nũquid qꝛ xp̃o dño: vt docuit
ſeruire noluiſtis. ideo dño caruiſtis: Dũ eñ il-
li ſeruiunt reges. quibꝰ vos ſeruitis: facti eſtis
mali ſerui. bonoꝝ ſeruoꝝ xp̃i. Per quos cõte-
rit cõtumatiam veſtrã. ꝑ ip̃os diſſipat cõſilia
veſtra. ꝑ ip̃os retribuit ſcelera vr̃a ĩ capita ve
ſtra. Ip̃e aũt dñs quẽ interimiſtis. nõ vos ſer-
uos: ſꝫ liberos eſſe cupiebat: qñ dicebat. ſi vos
filius liberauerit. vere liberi eritis. Vos auteꝫ
dñm deũ regẽ. ⁊ ip̃am verã libertatẽ. nõ ſolũ re-
pudiaſtis: verũ etiã negare cupiẽtes clamaſtis
nõ habemus regẽ niſi ceſarẽ. Cõſidera quot ſũt
hodie hoĩes etiã religioſũ habitũ geſtantes. q̇
iudeos imitãdo. tꝑalia ꝑdere metuũt. et eterna
nõ attendũt. ſic ꝙ vtraqꝫ nõ immerito amittũt
Sũt eñ pleriqꝫ etiã religioſi. q̇ tꝑalia q̃nqꝫ mi
nus iuſte ⁊ oblique acquirẽtes. vel ſic acquiſita
poſſidentes. ea dimittere trepidãt. et ꝓ his eter-
na amittere nõ formidant. Et qꝛ nũc cũ iudeis
tenebras diligũt interiores. ſ. culpe. ideo tũc cũ
eis in tenebras mittenẽ exteriores. ſ. gehenne.
Religioſus ergo cupidus vel vanus ẽ lamẽta-
bilis. qꝛ miſerabilior eſt quodãmodo oĩbꝰ cre
aturis. ſ. carens deo ⁊ mũdo. Tunc Cayphas
quia pontifex fuit. qð eis faciendũ erat decre-
uit. ⁊ ꝓpter auctoritatẽ offitij locutus ẽ dicens.
Expedit vt vnus homo. etiãſi bonus et iuſtus
eſſet. ꝓ ꝓp̃lo moriaẽ. ⁊ populi cõſeruatõne. ⁊ nõ
tota gens ꝑeat. ſi ille in vita maneat. qꝛ bonuꝫ
cõmune magis eſt eligendũ q̃ particulare. Hic
patet manifeſte. ꝙ paſſio inuidie ⁊ liuoris con-
tra ihm. ⁊ paſſio timoris ꝑdendi gentẽ ⁊ locuꝫ
ſubuertebat in eis ratõnis iuditiuꝫ: qꝛ in nullo
caſu licitũ ẽ interficẽ ĩnocentẽ ⁊ iuſtũ. ꝑ hoc ei
nõ ꝓcuraẽ: ſꝫ magis deſtruiẽ cõmune bonum.
Propter qð iuditio dei illud malũ qð credebãt
ꝑ mortẽ xp̃i euadere. ſcilicꝫ deſtructõem loci et
gentis. hoc ꝑ mortẽ xp̃i incurrerũt: qꝛ in penaꝫ
huius peccati. romani locũ ⁊ gentem deſtruxe
runt. quod ꝑ Tytum ⁊ veſpaſianuꝫ anno. xlij.
poſt paſſionem xp̃i eſt factum. Prophetizauit
aũt Cayphas vtilem hũano generi mortem xp̃i
licet neſciens. Quis eñ eſſet intentio Cayphe.
dare ſolũmodo concilium de morte xp̃i. pro tẽ-
poralis ꝑiculi euaſione. circa populum iudeo-
rũ. tamen verbũ ſuũ ſic ſonabat. ꝙ xp̃c erat mo
riturus pro gente et populo: et ꝙ ſic protulit.
fuit ꝓphetia quodãmodo de futuro. ꝙ xp̃c erat
moriturus pro ſalute ſpirituali. nõ ſolũ iudeo
rũ: ſꝫ etiã omniũ gentium: qui credituri erant
in ip̃ſũ. ⁊ per fidem congregandi. Vñ Theophi
lus. Hoc ip̃e quidem praua dixit intentõne: ſed
tamen ſpiritusſancti gracia. ore eius vſa ẽ ad
future preſagiuꝫ Hec Theophilus. Nõ tamen

ſequit̃ q̄ quicū̃q ꝓphat ſit ꝓpha. naz qn̄q alicui
cōcedit̃ actus alicuius rei. cuz tn̄ cōditio ei nō
cōcedit̃. Un̄ Origenes. Nō quicū̃q ꝓphat ꝓpha ē
ſicut nō quicū̃q ius ꝓſequit̃ iuſtus ē. ſ. qui fa⸗
cit aliq̄d opus ꝓpter hūanā gloriā. Hec Origen̄.
Expediēs aūt ⁊ neceſſariū fuit xp̄m ꝑ nobis
pati ⁊ mori ratione triplici. Primo ad oñden⸗
dū circa nos. iuditiū diuine dignatōnis et pie⸗
tatis. Scd̄o ad exoluendū p̄tiū nr̄e redēptōnis
q̄d fuit p̄cioſ⁹ imaculati ih̄u xp̄i ſāguis. Tertio
ad p̄bendū exemplū nr̄e imitatōnis. vt ſeq̄mur
veſtigia eius. Inſup̄ ⁊ alia ratōne triplici expe
diebat xp̄m mori. Primo q: homo mortu⁹ erat
⁊ iō expediebat vt xp̄c mortē nr̄am deſtrueret
⁊ hoīem viuificaret. Erat aūt homo mortuus
quadruplici morte. ſ. nature. culpe. gehēne. et
ex priuatōne viſionis diuine. Primā deſtruxit
ꝑ ſuā glorioſā reſurrectōem. ſecundā ꝑ ſui ſan
guinis effuſionē. tertiā ꝑ inferni expoliatōem
quartā ꝑ ſue viſionis reſtitutōem. Scd̄o q: hō
erat ꝑditus. ideo expediebat vt xp̄c ad nos ve⸗
niret. ac mortē ſubiret. ⁊ ſic hoīem ꝑditū īueni
ret. Tertio q: hō erat a deo diuiſus et diſꝑſus.
ideo expediebat vt xp̄c hoīes in vnuz cōgrega⸗
ret. ⁊ ad deū reuocaret. Cayphas ḡ ꝓphetizauit
quidem. i. verba ꝓphetie ꝓtulit. nec tn̄ erat ꝓpha
q: inſpiratōem ꝓpheticam nō accepit. ⁊ donū ꝓ⸗
phetie nō habuit. ſicut ⁊ balaam. Un̄ ſm̄ Aug.
Docemur etiā hoīes malos ꝓphetie ſp̄ū futura
p̄dicere. q̄d tn̄ euāgeliſta diuino tribuit ſacra⸗
mēto. i. virtute ipſi⁹ ſacramenti. ſ. ſūmi ſacerdo
cij: q: Cayphas nō a ſemetip̄o hoc dixit: ſ; cuz
eſſet pontifex. i. ſūmus ſacerdos. anni illius et
miniſteriū hn̄s in manib⁹. nō meritis ſuis ꝓphe
tizauit ⁊ ſp̄ū dei locutus eſt. q: ip̄o ignorāte di⸗
ctum ꝓpheticū ꝓtulit. nō ratōne meriti ſui: ſed
dignitatis offitij. ⁊ forte vnctio pontificalis cō
tulit ei. quendā ſenſū ꝓphetandi. Un̄ Chriſ. Ui⸗
de aūt quanta ſp̄ūſſancti virtus ē. a mente em̄
mala valuit verba ꝓferre ꝓphetie. Uide etiā q̄n
ta eſt pontificalis virtus poteſtatis. Pontifex
em̄ effectus. etſi indign⁹ exiſtēs. ꝓphauit neſciēs
quid diceret. Ore em̄ ſolū vſa ē grā. contamina
tum cor nō contigit. Hec Chriſ. Ob quā aucto
ritatē ſolum credimus malū p̄latū exaudiri. ⁊
forte q: p̄co eccleſie eſt. ⁊ in ei⁹ voce dicit orem⁹
cū multe auctoritates faciāt in cōtrariū. vt il⸗
la qui ſuis p̄mit̃ aliena nō diluit. ⁊ huiuſmodi
Dicit̃ aūt Cayphas fuiſſe pontifex anni illi⁹:
q: licet deus cōſtituerit ſūmum ſacerdotē vnū
cui mortuo vnus ſuccederet. ꝑ ambitōem tamē
poſtea euenit vt plures eſſent. ⁊ ꝑ annos ſingu
los ſuis vicib⁹ miniſtrarēt. Ab illo ḡ die q̄ſi
vtili accepto ꝯcilio. cogitauerūt magis diffini⸗
te q̄ pri⁹. vt xp̄m q̄citius poſſēt: interficerēt. ⁊
dicētes vt iuuentus duceret̃ in hierl'm. licz em̄
an̄ habuiſſēt inſtinctū ⁊ voluntatē interficiēdi
ip̄m. tn̄ ex cōſilio Cayphe diffinierūt firmo ꝓ⸗
poſito. hoc q̄citius poſſēt adimplere. O prauū
cōſiliū. o peſſimi duces populi. o conſiliarij ne⸗
quiſſimi. Quid agitis miſeri? Quid vos furor
exagitat tantus? Que ordinatio ē hec? q̄d ꝓpoſi⸗
tum que cauſa accuſatōnis domini nr̄i ih̄u xp̄i
Nōne ip̄e in medio veſtrū eſt. quē tn̄ neſcitis. ⁊
intelligit omīa verba veſtra ⁊ ſcrutat̃ renes et
corda? Sz ſic fieri oportet vt deliberaſtis. quia
tradidit eū pater ſuus in manib⁹ veſtris. Quia
ḡ ih̄s iam deſtinat⁹ erat morti. ideo ab ip̄o ſab⸗
bato quo cōciliū collegerūt inchoamus memo
riam dominice paſſionis in diuino offitio. ma
xime in hymnis. ⁊ ſubticemus gloria patri ī in
troitu miſſe ⁊ reſponſorijs. ⁊ quaſi poſt horam
eiuſdem cōcilij publicū luctū incipiēs eccleſia:
⁊ ſuo compatiēs domino. ſicut mēbra capiti. ex
tūc quaſi lugēdo recitat vexillū regis. miſteriū
crucis. clauos ⁊ lanceā ꝑforati corꝑis. ⁊ his ſi⸗
milia. vſq ad diez paſſionis. nōdum tn̄ plene.
q: nōdum traditus erat dn̄s in laniſtrarū ma⸗
nus. Un̄ dominicā ⁊ ebdomadam illā de paſſio
ne domini appellam⁹. Diuulgatum aūt fuit
iſtud conſiliū de occiſione xp̄i habituz. Sz ſa⸗
piens dominus volens dare locū ire. ⁊ etiaz q:
nōdum erant omnia completa. nec dū venerat
hora eius qua tradendus erat ⁊ crucifigendus
poſt conciliū cautius ſe obſeruans. palaz apd̄
eos ambulare deſijt. neq ad aliquā ciuitatē po
pulatam abijt. ſ; in regionem iuxta deſertum.
vbi pauci de iudeis erant. ⁊ nō frequentia inſi⸗
diantiū. in ciuitatē effrem que erat parua ⁊ pa
rum populata. ac magis ſecreta⁊ ibi morabat̃
cum diſcipulis ſuis. vſq ad tempus ſue paſſio⸗
ni ꝓpinquū. Sz ſtetit ibi paucis diebus cuz ip̄is
diſcipulis ſe occultans ad tp̄s. Ubi Chriſo. Ipi
aūt qn̄ omnes letabant̃ ⁊ feſtum celebrabant.
tūc occultant̃ ⁊ in ꝑiculis ſunt: ſ; tamen ꝑma
nebant cum eo. ſm̄ illud. vos eſtis qui ꝑmanſi
ſtis mecum in temptatōnib⁹ meis. Et ſic fugit
dominus ante faciē nequiſſimoꝝ ſeruoꝝ. ⁊ hoc
nō fecit ꝓpter potentie defectum: ſ; vt alijs da⸗
ret viuēdi exemplū. Un̄ Aug⁹. Nō quia poten⸗
tia eius defecerat. in qua ſi vellet palam cū iu⸗
deis cōuerſaretur. et nihil ei facerent: ſ; exem⸗
plū diſcipulis demonſtrabat. in quo appareret
nō eſſe peccatū. ſi fideles eius oculis ꝑſequenti⸗
um ſe ſubtraherēt. ⁊ furorem ſceleratorū laten
do potius euitarent. q̄ ſe oñdendo magis accē⸗
derent. Scd̄m Origen̄. honeſtū ⁊ laudabile eſt.
īminente iam ꝑiculo ⁊ agone confitendi ih̄m.
nō euitare cōfeſſionē. nec recuſare ſubire mor
tem gracia veritatis: ſ; nullus debet trahere oc
caſionē tante temptatōni. et hoc ꝓpter duas rō⸗
nes. primo q: valde p̄ſumptuoſuz eſt ꝑiculis ſe
ingerere propter inexꝑientiā ꝓpe virtutis: q̄ et
qn̄q fragilis inuenit̃. et propt̄ futuri euentus
incertitudinem. ſcd̄o ne nos ingerētes ꝑſecu⸗
torib⁹. occaſionē p̄ſtemus eis. vt magis impij ⁊
noxij fiant. ⁊ nos de eoꝝ delicto demus reſpon⸗
ſum ⁊ luamus penas. Proximū aūt erat pa
ſcha iudeoꝝ. Hoc ſubditur ad oſtendendum. q̄
xp̄c paruo tempore ī ciuitate ſe occultauit. q:
ante paſcha in hieruſalem venit. Et aſcende⸗
runt multi de regione hieroſolimaz an̄ paſcha

vt ſanctificarēt ⁊ mūdarēt ſeipos oꝛonibꝰ ⁊ ſa
crificijs añ feſtum. ad digne comedendū agnū
paſchalē: quē nullus comedere debebat niſi mū
dus. Preceperat eñ dñs p Moyſen. vt vndiqꝫ
de tota iudea cōueniret añ paſcha in hierl'm. ⁊
ibi ſm legē añ eſum agni paſchalis ſe mūdarēt
vt ſic purificati ſolēnitati ⁊ eſui agni mūdi in-
tereſſent. Vñ Theophilꝰ. Aſcenderūt aūt ante
paſcha vt purgarent. qm̄ quicūqꝫ peccauerāt
paſcha nō celebrabāt. niſi prius expiarent bal
neatōnibꝰ ⁊ ieiunijs ac raſura. quinetiā q̄ſdam
deputatas oblatōnes offerendo Hec Theophi.
Ubi informant q̄ debent cōmunicare. qꝛ cōfeſ
ſione. oꝛone ⁊ ieiunio añ debent purificari. Si
eñ hoc fiebat de agno figurali. multomagis ſe
debet homo ſanctificare bonis opibꝰ ad digne
recipiendū verū agnū imaculatū corpus xpi.
Sꝫ iudei obliti ſūt ſanctificatōnis. tractabant
de nece veri agni. et ipm agnū ad imolandū q̄-
rebant in ipo loco oꝛonis feſto. ſanguinē inno
centē miſcere cogitātes. Vñ Chriſ. Qui venerāt
i exterioꝛibꝰ ſe mūdare ⁊ i interioꝛibꝰ p homi
cidiū ⁊ ſāguinē ſe coinq̄nare. Inſidiabant ei. ⁊
tps feſti. tps faciebāt occiſionis Hec Chriſ. q̄-
rebāt ḡ ihm ⁊ colloq̄bant adiuicē i tēplo ſtan-
tes. Quid putatis. qꝛ nō venit ad diē feſtuꝫ? qꝛ
ei mirabant q̄ i tanta ꝯgregatōe ad docendū ñ
venerat. ideo q̄rebant. nō q̄deꝫ bñ ⁊ ad honorā-
dum: ſꝫ male ⁊ ad occidendū. Sꝫ eſt notandū
q̄ qñ eſt dies feſtus ⁊ agit ſancte. ſemp dñs eſt
in die feſto. ſm illud. vbi duo vel tres cōgrega
ti fuerint in noīe meo. in medio eoꝝ ſum. et iō
nos ꝯgregati in domo dei q̄ramus ihm. mutuo
nos ꝯſolando ⁊ exorando. vt ad diē feſtū noſtꝝ
veniat. ⁊ nos ſua pñtia ſāctificet. qñ vō nō re-
cte agit feſtū. tūc nō venit ihs ſm illud yſaie.
feſtiuitates vr̄as nō feram. Et ſubdit euāge
liſta q̄ſi rñdens q̄ſtioni eoꝝ. Dederāt eñ ponti-
fices ⁊ phariſei mandatuꝫ. vt ſiq̄s cognouerit
vbi ſit ihs. indicet poteſtati publice. vt apprehē
derēt eū. ſ. miniſtri p̄tatis ad occidenduꝫ. ꝓpter
hoc eñ ab eis ſicut ab ingratis ⁊ obſtinatis re
ceſſerat. vſqꝫ ad tps qd ſue paſſioni diſpoſituꝫ
erat. Sꝫ vt ait Augꝰ. nos qui ſcimꝰ vbi xpc eſt
qꝛ ad dexteraꝫ dei patris indicemꝰ iudeis. vt ſit
vtinā apprehendāt euꝫ p fidē. Cōſpice igit ꝑdi-
ctos nepharios in ſuo ꝯſilio peſſimo eſtuātes.
⁊ dñm ihm ac diſcipulos tanq̄ paupes ⁊ inbe-
cilles recedentes. Quid tūc putas magdalenā
dixiſſe? Sꝫ ⁊ q̄lis animi mater dñi ihu erat: cū
ſic eū recedere videret. ⁊ audiret cauſaꝫ q̄re. qꝛ
ſcꝫ eū occidere volebāt? Potes hic meditari do
minā ⁊ ſoꝛores eiꝰ tūc cū magdalena remāſiſſe
⁊ dñm ihm eas oēs de cita ſua cōuerſione tunc
cōſolatū fuiſſe. Cōſidera nūc. qūo dñs ſuos ad-
uerſarios (q̄s ſolo nutu pdere poterat) tanq̄ i-
becilles recedendo declinabat. nec ſe ſaltē verb
excuſando defendebat. ac eius manſuetudinem
⁊ humilitatē imitando. oēm depone amaritu-
dinem et furoꝛem. quia ſic ⁊ coꝛpoꝛis et anime
habebis requiem. Oratio.

Domie ihu xpe magni ꝯcilij angele. qui
conciliū malignantiū contra te fieri p
miſiſti. nec illis reſiſtere p potentiaꝫ. ſꝫ
magis cedere p pacientiā voluiſti. ne derelinq̄s
me in errāte iuditio aut noxio cōcilio mei ar-
bitrij vel hoim. neqꝫ in p̄tate aut tēptatōne de-
monū. ſꝫ tuipē clemēter me intus ⁊ foris diſpo
ne ⁊ rege. ac dirige in viā ſalutis eterne. Da mi
hi dñe. vt quicq̄d contra me dyabolice aut hu-
mane moliūt aduerſitates. redigant ad nihilū
vt illeſus ⁊ de oī piculo ereptꝰ. letus tibi referā
actōnes graciarū Amen. Capitulum. XIX.

De decem lepꝛoſis a domino curatis.

Factū eſt aūt cū comple
rent ⁊ appropinquarēt dies aſſum-
ptōnis dñi ihu. a mūdo ad patrē. p
paſſionē ⁊ moꝛtē. nō diuertit ſꝫ fir-
mauit faciē ſuā. i. volūtatē. nā p faciē deſignat
aīmi volūtas. i locū paſſiōis. ⁊ vt iret i hierl'm
qꝛ ibi opoꝛtebat verū agnū imolari. vbi figu-
ralis agnꝰ ſolebat offerri. Aſſūptōem ihu dicit
Lucas. nō ſolū ſm tps. q̄ aſſumi debebat p paſ
ſionē de hoc mūdo ad p̄reꝫ. qꝛ optuit pati xpm
⁊ ita intrare in gloꝛiā ſuā: ſꝫ etiā ſm p̄ceptū d
agno paſchali. q̄ decimo die mēſis p̄mi aſſume-
bat de grege. ⁊ ad domū inferebat. et ſeruabat
vſqꝫ ad veſpam. xiiij. diei. ⁊ tunc imolabat. In
hūc modū xpc decima die. i. ramis palmaꝝ ve-
nit ad locū paſſionis. ſ. in hierl'm. vbi tanq̄ ve-
rus agnꝰ erat p nobis imolandꝰ. māſitqꝫ ibi et
circa. vſqꝫ dū paſſus ē. vt ſic veritas figure rñ-
deret. Ex q̄ pꝫ. qꝛ tps ſue paſſionis p̄uidit quaſi
deꝰ. ⁊ q̄ ſpontanee nō coacte ē paſſus. vñ firma
uit. i. nō leuiter voluit. ſꝫ firmit ⁊ ꝯſtant diſpo
ſuit. vt iret in hierl'm ad ſuſtinendū moꝛtem. vt
oñderet ſe ſponte paſſurū. ⁊ ſuo exemplo diſci-
pulos aīmaret ad paſſionē. Sic ⁊ tu oē opꝰ bo
num firmꝰ et ſtabilis debes aſſumere: nec ꝓpter
tēptatōnes ab eo dimittere. Inſtāte ḡ tpe paſ-
ſionis q̄ trāſmigraturꝰ erat de mūdo ad p̄rem:
ꝑſtat doꝛſū galilee. ⁊ faciē in hierl'm ꝯuertit. ac
firmata ⁊ impterrita mēte. locū q̄ pati decreue
rat: petit. Nō huc ⁊ illuc ibat: ſꝫ iter verſus hie-
ruſalē tenebat. Vñ q̄ ſupius pluries excitauit
⁊ hortatus ē diſcipulos ⁊ alios ad martiriū et
ſui ſequelā verbo. hic hocidem facit facto. eos
tanq̄ mgr̄ ⁊ ductoꝛ p̄cedens. ⁊ q̄ſi facto ſuo di-
cēs. Siq̄s vult pꝰ me venire: abneget ſemetipm
⁊ tollat crucē ſuā et ſequat me. Appropinq̄nte
ḡ tpe paſſionis ſue. dñs ihs q̄ pluries fugerat:
incipit reuerti. Sicut eñ in ſupioꝛibꝰ ad nr̄aꝫ
inſtructōem vſꝰ eſt prudētia. oñdens q̄ p loco ⁊
tpe furoꝛē pſequentiū caute debemꝰ declinare:
ita nūc vtit foꝛtitudīe: qꝛ debito tpe iminente
ſponte redijt vt ſe paſſioni offerret. ⁊ in manibꝰ
pſequentiū traderet. Sic al's fuit vſus tꝑantia
cū fugit honoꝛē: qñ turbe voluerunt eū facere
regem. ⁊ econtrario fuit vſus iuſtitia. cum vo-
luit tanq̄ rex honorari. quando populus cum
ramis arborum occurrit eidem. Satis tamen

modeſte euntẽ honorẽ voluit. ⁊ ideo azellũ aſcẽ
dit. Iſtis igiť q̃tuor ṽtutibꝫ vſus ẽ dñs ṽtutũ.
ꝓpter noſtrã inſtructõem. a q̃bꝫ oẽs alie ṽtutes
morales deſcẽdũt ⁊ deriuanť. ꝓpť qḋ cardinales
ac pricipales eſſe dicũť. Nõ ḡ eſtimandꝰ ẽ fuiſ
ſe incõſtans vel variꝰ. ſic nec aliq̃s alius. q̃ ſm̃
diuerſos caſus. in diuerſis ſe exercet virtutibꝫ

Et factũ eſt dũ paſcha celebraturꝰ iret in hie
ruſalẽ. trãſibat ꝑ mediã ſamariã ⁊ galileã. Sa
maria erat terra gentiũ. galilea iudeoꝝ. Et iõ
xp̃c vadens ad paſſionẽ. trãſijt ꝑ gẽtes ⁊ iudeos
dans intelligere ꝙ fructus ſue paſſionis ĩ oẽs
erat futurus. atq; fides nomĩs eius poſt mor-
tem. ⁊ iudeos ⁊ gentiles vnũ debebat efficere po
pulũ. Quia ḡ erat diſcordia inter iudeos et ſa-
maritanos. ip̃e inter vtroſq; ⁊ ꝑ mediũ vtriuſ-
q; terre tranſijt. vt tanq̃ mediator eos pacifica
ret. qui ad ſaluandos gentiles ⁊ iudeos venerat
Et in ingreſſu cuiuſdam caſtelli. ĩ terminis ſa
marie. occurrerũt ei decem viri leproſi. q: audi
erant famaz de mirabilibꝫ xp̃i. In ingreſſu vr-
bis ⁊ tñ añ ingreſſum occurrerũt ei. q: ritu le-
gis Moẏſaice quaſi ĩmũdi. erãt ab vrbibꝫ ⁊ op-
pidis excluſi. nec poterãt cum alijs cõmorare.
Cõuerſabanť aũt adinuicẽ. q: cõmunitas paſ-
ſionis fecerat eos vnanimes. et p̃ſtolabanť ſil'
tranſitum ihu ſoliciti. donec aduenientẽ eũ vi-
derent. Qui ſteterũt alonge. tum ꝓpter xp̃i re-
uerentiã. tũ q: nõ debebant appropinquare ho-
minibꝫ ne eos inficerẽt. eo ꝙ lex iudeoꝝ lepraz
ĩmundã nõ tangendã iudicat. Lex euangelica
leprã nõ externã ſ; internã eſſe ĩmundã affir-
mat. Et ſm̃ Theophilũ. Alonge ſtant q̃ſi vere-
cũdantes de ĩmũditia: putabẽt eñ ꝙ xp̃c eos
quẽadmodũ alij faſtidiret. Sic ḡ abſtiterũt lo-
co: ſ; facti ſũt ꝓximi dep̃cando. ꝓpe eñ eſt dñs
oĩbꝫ inuocantibꝫ euz in veritate. Et leuauerũt
vocẽ ſuã. ex magnitudine affectõnis et magno
deſiderio ſanitatis. ⁊ clamauerũt dicẽtes. Ihu
p̃ceptor miſerere noſtri. q: ſolo p̃cepto et verbo
potes nos curare. Si ihs ḡ vult. ſi p̃ceptor er-
go poteſt. ſi miſcdiam inuocant. ḡ ſe miſeros ⁊
indigentes oñdunt. ⁊ ſic petitio fuit digna ⁊ ex
ꝑte petentiũ q: miſerãdi. ⁊ ex ꝑte eius a quo pe
tebať q: ihs volẽs. ⁊ p̃ceptor potẽs. Scdm̃ Tẏ
tum. Dicũt nomen ihu. ⁊ lucrifaciũt rem. Naz
ihs interp̃tať ſaluator. Vñ ſequiť. Quos vt vi-
dit benignitatis ⁊ cõpaſſionis ⁊ miſcdie ocul':
dixit. Ite oñdite vos ſacerdotibꝫ. Lex eñ p̃ce-
pit vt emũdati a lepra ſacerdotibꝫ ſe p̃ſentarẽt
nõ vt ſacerdotes eos mũdarẽt: ſ; vt eos mũdos
eſſe iudicarent. ⁊ vt mũdati ꝓ ſua emũdatõne
ſacrifitiũ in lege determinatũ offerrẽt. Et dum
irẽt vt ſacerdotibꝫ ſe demonſtrarẽt. mũdati ſũt
ex fide ⁊ obediẽtia ad xp̃m. meritorie de cõgruo
ſed diuina virtute effectiue. Quatuor ex cauſis
mũdati ſũt añq̃ ad ſacerdotes ꝑuenirẽt. Prio
q: xp̃c nouerat ſacerdotũ ſupbiã. cõtempſiſſent
eñ eos aſpicere. ne ergo ſcandalizarenť: p̃ue-
nit eos ſanare. Scdo bonũ obediẽtie ipoꝝ hoc
meruit. Tertio hoc meruit eoꝝ fides. Quarto
voluit oſtendere. ꝙ nõ virtute legis aut ſacer-

dotũ erãt mũdati: ſ; dei imꝑio. Vnus aũt eorũ
qui ſamaritanus ⁊ gentilis erat. vt ſe mundatũ
vidit. ſuã ſanatõez virtuti xp̃i deputans. redijt
cũ magna voce. deũ ex fidei ⁊ deuotõnis magni
tudine magnificans. ⁊ tanq̃ gratus bñfitiũ re
cognoſcens. cecidit ꝑ humilitatẽ in faciẽ ante
pedes ihu. ꝑ deuotõem ei reuerentiaz exhibens
⁊ adorauit eũ. grãs ꝓ bñfitio accepto ſibi agẽs
Vbi exprimiť fides eiꝰ ⁊ deuotio. ac beniuolẽtia
⁊ grãdis affectio. Dedit aũt ei fiduciã appropi-
quandi dño. iam ſuſcepta purgatio. Ceteri ṽo
qui iudei erãt ꝑmanſerũt ingrati. nec ad agen-
dũ grãs ſũt reuerſi. q: decepti a ſacerdotibꝫ q̃-
bus ſe rep̃ntauerãt. quiq; doctrĩe xp̃i ⁊ miracu
lis detrahebãt. ſm̃ eoꝝ informatõem. attribue-
rũt ſuã ſanatõez obſeruãtie legis. cũ ſe ſacerdo
tibꝫ oñdebãt. ⁊ nõ virtuti xp̃i. lic; a pricipio fi-
deliť ⁊ ḋuote petiuiſſẽt ab eo ſanari. Et dixit
ihs. Nõne decẽ mũdati ſũt. ⁊ nouẽ vbi ſũt? Nõ ĩ
terrogat dñs q̃ſi neſciẽs: ſ; ingratos q̃rit q̃ſi ig̃
rans. ⁊ de coꝝ ingratitudĩe dolẽs. ⁊ eos req̃ren
do oñdit ſibi ignotos. i. reprobatos. Sicut eñ
ingratꝰ nõ recognoſcit dei bñfitiũ. ita nec deus
notitia approbatõis recognoſcit ip̃m. recog̃ſcẽ-
tem ṽo ſe. recognoſcit ⁊ ip̃e. Vñ Beda. ⁊ meri-
to eos ſaluator q̃ſi ignotos vbi ſũt inq̃rit. Sciẽ
eĩ dei eligẽ. neſcire reprobare ẽ. Hec Beda. Ma
gis aũt dolendũ eſt de eo q̃ aliquã incurrit in-
gratitudĩs culpã: q̃ de bñfitio ꝑdito. Et iõ q̃ſi
plãgendo ſubdiť. Nõ ẽ inuentꝰ q̃ rediret ⁊ daret
gl'iaz deo. niſi h̃ alienigena. alteriꝰ. ſ. gẽtis. q̃ ñ
erat de iudeis. Et hoc dictũ ẽ vel a xp̃o. et tũc e-
rãt verba q̃ſi lamẽtantis. vel dictũ ẽ ab euãgeli
ſta. in ꝯfuſionẽ iudeoꝝ. q̃ nõ ſũt ꝯuerſi ad xp̃m
Et nota ꝙ in hoc ꝙ iſte alienigena redijt. ⁊ alij
q̃ erãt iſrl'ite reditũ neglexerũt. p̃figurata fuit
vocatio ⁊ fides gentiliũ. q̃ vẽturi ḋuote erãt ad
fidẽ xp̃i. ac repudiatio ⁊ ꝑfidia iudeoꝝ. q̃ ĩ ſuo
errore erãt remãſuri. Dñs aũt ⁊ ĩ his ⁊ in oĩbꝫ
q̃s ſanauit ĩ corꝑe. ſanauit et ĩ aĩa: ſ; hi poſtq̃
fuerĩt ſanati in corꝑe ⁊ iuſtificati ĩ aĩa. ac boni
facti. poſtea corruerũt a grã. ⁊ facti ſũt mali ⁊
ing̃ti. Deiñ eoꝝ ingratitudinẽ magis ꝯfutat
dũ alienigenã q̃ redierat laudãdo ꝯmendat: q:
ei hũiliẽ añ deũ infirmitatẽ ſuaz cog̃uit. iõ dñs
ꝯſolans eũ dixit. Surge. ſ. a pc̃o in q̃ iacuiſti
ceſſãdo. ⁊ vade de ṽtute ĩ virtutẽ ĩ ꝯuerſiõe quã
incepiſti ꝑficiendo. q: fides tua. q̃ intellectũ deo
ſubdidiſti. te ſaluũ fecit. ⁊ ad ſalutẽ nõ ſolũ cor
poris: ſ; ⁊ aĩe reduxit. q: ip̃a ẽ initiũ iuſtifica-
tõnis. ⁊ dat fiduciã r̃gni celeſtis. Vbi beda. Si
aũt fides ſaluũ fecit eũ. q̃ ſe ad agẽdas ſaluatori
grãs ĩclinauit. ḡ ꝑfidia ꝑdidit eos. q̃ ḋ acceptis
bñfitijs deo gl'iã dare neglexerĩt. Miſtice ꝑ le
prã q̃ ẽ corruptõ carnis. ſig̃ť pc̃m mortale qḋ
ẽ corruptõ aĩe. Prio. q: coĩter ĩ lepra vox effi-
ciť ĩualida. ſic in peccatore vox eſt inualida. q:
deꝰ pc̃ores nõ audit. et cum multiplicant ora-
tionem non exaudit. Secundo quia in leproſo
corpore multa vlcera minuta dura et rotunda
creſcũt ſic ĩ corde pc̃oris mlť ꝯpũctões ⁊ ãxie
tates diuerſoꝝ pc̃oꝝ ⁊ circũſtantiaꝝ ꝯſurgũt

minuūt ſemꝑ affectōem hoīs ad deū. et reddūt
hoīez durū ⁊ rebellē deo ⁊ eiꝰ mādatis. ⁊ ꝑ hoc
fiūt corda hoīm pc̄toꝝ rotūda et ductilia. ſ. ad
volūtatē dyaboli. Tertio qꝛ eoꝝ anhelitꝰ corrū
pit. ⁊ eiꝰ fetore ſepiꝰ alij inficiūt. ſic opatio ⁊ cō
uerſatio pc̄toris ita ē corrupta. qꝫ ꝯuerſātes ī-
firmāt ex vitō eoꝝ ꝯuictu. Quarto qꝛ lep̄ q̄nto
ſtudioſiꝰ reprimit. tāto plꝰ turpioꝛ poſtea ebul
lit. ſic pc̄m q̄nto plꝰ occultat tāto fortiꝰ creſcit
⁊ iō turpiꝰ apparebit. Per denariū ḋo numerū
vniuerſitas ſignificat. numeri nāqꝫ ſequentes
vſqꝫ ad centū ſūt ipiꝰ. ⁊ ꝑtiū eiꝰ replicatōnes. et
ſic ꝯſequēter ꝑ decē leproſos occurrentes xp̄o.
ſignificat vniuerſitas pc̄toꝝ penitētiū. Uel le-
proſi ſignāt eos q̄ peccāt ꝯ decē p̄cepta decalo-
gi. varietate pc̄toꝝ q̄ſi maculꝰ lepre diſtincti et
reſpſi. Ualde deterioꝛ ē lepra aīe qꝫ lepra corꝑis
qꝛ peioꝛ ē corruptio ſpūs qꝫ carnis. Debꝫ aūt
pc̄toꝛ volens ſanari ⁊ a pc̄toꝝ lepra curari. eo
mō ſe hr̄e. q̄ ſe habuerūt iſti leproſi. Primo ita-
qꝫ venire dꝫ ad ihm̄ ꝑ fidē. nō ei abhorret pius
dn̄s aſpicē maculā lepre nr̄e. q̄ ꝓ nobis ī cruce
velut leproſꝰ reputatꝰ ē. Scdo dꝫ ſtare. ſurgēdo
a pc̄tis ⁊ ceſſando ab eis. Tertio dꝫ ſtare alon-
ge. ſuā vilitatē hūilit̄ ꝯſiderādo. ⁊ valde erube-
ſcēdo. Quarto dꝫ leuare vocē. ſ. de profūdo cor-
de. ⁊ ꝯtritōis ḋba ꝓrūpendo et pc̄ta ſua nō alie-
na ꝯfitēdo. Quīto dꝫ dicē ihu p̄ceptoꝛ. dei miſe
ricordiā īplorādo. q̄ maxīe ē pc̄torib̄ oportūa

In hoc aūt qꝫ dn̄s videns leproſos. dixit eis.
ite oſ̄dite vos ſacerdotib̄: maīfeſte a dn̄o ihu
ꝯfeſſio p̄cipit. ꝑ quā lepra īterioꝛ ſaluti oſ̄dit
Ac ſi eis dicēt. Ite a ꝯtritōe ad ꝯfeſſionē. oſ̄di-
te vos ſacerdotib̄. Quia licꝫ pc̄ta remittant ī
ꝯtritōne. dicēte ꝓpha. Dixi. i. firmit̄ ſtatui. ꝯfi-
teboꝛ ⁊ tu remiſiſti mihi: tn̄ tenet hō ea ꝯfiteri
Unū dū irēt mūdati ſūt ī via. qꝛ deꝰ ḋtute ꝯtritō-
nis pc̄torē mundat interiꝰ. priuſqꝫ a ſacerdote
abſoluat exteriꝰ. ⁊ nihilominꝰ ſe ſacerdotibus
oſ̄derūt. Sic ⁊ tu. ſi hēs maculaꝫ lepre. ex aliq̄
crimīe. duꝫ vidēte te dn̄o oculis miſcdie vadis
oſ̄dere te ſacerdoti. ꝑ cōfeſſionē vocis. obuiat
ipa ſalꝰ ⁊ ſanaberis a lep̄ trāſacte iniq̄tatis. Nō
tn̄ idcirco obmittas te offerre illis. qꝫ iuditio
mūdꝰ habeberis. alioq̄n ex ꝯtēptu ⁊ negligētia
īmūdꝰ remaneb. Unꝰ aūt q̄ rediit. vnis eccl̄ie vni-
tateꝫ ſeu illos q̄ in vnitate eccl̄ie ſūt deſignat: q̄
ꝓ bn̄fitio gr̄e grates referre n̄ ceſſat. nouē ḋo q̄
remāſerūt. illos q̄ extra ſūt exprimūt. ſeu q̄ pꝰ
acceptā remiſſionē criminū. a ꝑfectōe decalogi
ꝑ vnitatē ſubſtractā deficiēdo. g̃tes ꝓ gr̄a red-
dere cōtēpnūt. Deceꝫ igit̄ mūdant: ſꝫ vnꝰ grās
refert. qꝛ multi in ꝯfeſſione mūdant: ſꝫ nō oēs
dn̄m laudāt. Qui eī tanqꝫ canes reuertunt ad
vomitū. hi ſūt nouem: q̄ pꝰ adeptā ſanitatē nō
laudabāt dn̄m. Et qꝛ pauci ſūt reſpectiue. q̄ g̃-
ti ſūt de bn̄fitijs largitatis diuīe. et remanēt in
reꝑata ſanitate. iō tn̄ vnꝰ r̄uertit dās gliā deo
Deo eī gloriā dare. ē p̄cepta pc̄ti ſui curatōe
ī bonis opib̄ ꝑſeuerare. Et hic ē ſamaritanus
q̄ interp̄tat cuſtos. nā illi ſūt grati deo. q̄ ſe cu

ſtodiūt a pc̄ti recidiuo. Et ē alienigena dicēs.
cū aplo. nō habemꝰ hic manentē ciuitatē: ſꝫ fu
turā inquirimꝰ. Hinc colligit. qꝛ hi q̄ deberent
eſſe magis grati dn̄o ⁊ familiares. vt lr̄ati p̄la-
ti ⁊ diuites. q̄b̄ ſciam dedit vel opes. magis ſūt
ei ingrati. ſeſeqꝫ elōgant ab eo. nec referūt ſibi
grās ſicut ſimplices ⁊ pauꝑes. q̄b̄ tot bona nō
ꝯtulit: q̄ſi diceret. Labia nr̄a ⁊ diuitie a nobis
ſūt: q̄s nr̄ dn̄s ē? Ipe aūt vnꝰ grās agendo ī fa-
ciem cecidit. qꝛ ſola vnitas eccl̄ie cadit ī faciē
adorās. Inde ē. qꝫ qn̄qꝫ ꝓſtrati oramꝰ. vbi q̄tuoꝛ
p̄tendimꝰ. infirmitateꝫ corꝑis. qꝛ de puluere ſū
pti ſumꝰ. infirmitatē aīmi. qꝛ caſū ex nobis nō
erectōem a nobis: ſꝫ a deo habemꝰ. erubeſcētiā
de malis. qꝛ p̄ multitudīe pc̄toꝝ oculos ad celū
leuare nō audemꝰ. prudentiā. qꝛ in faciē cadi-
mus ⁊ videmꝰ vbi cadimꝰ. i. qꝫ in terrenis affigi
mur. Qn̄qꝫ ḋo flexis genub̄ vt ſalomon: ſꝫ ere
cto capite ⁊ eleuata facie oramꝰ. q̄ſi dicentes ꝓ
deſiderio patrie trahe me pꝰ te. Qn̄qꝫ aūt ſtātes
oranius. nos ſpem in celeſtib̄ hr̄e deſignātes.
⁊ q̄ſi dicētes. nr̄a ꝯuerſatio ī celis ē. et illud. in
domū dn̄i letātes ibimꝰ. In primo g̃ exprimi-
mus ꝯditōem nr̄am. in ſcdo deſideriū. in tertio
ſpem. In mēoriā qꝫ reſurrectōnis dn̄ice tp̄e pa
ſchali. et dieb̄ dn̄icis. exēplo ſanctaꝝ mulierū
inclinatis in terrā vultib̄ oramꝰ. nos terrā et
puluerē eſſe cū abrahā recolētes. Unꝰ g̃ reuer-
ſus in faciē ad pedes ihu cecidit. ac nobis hūili
tatis ⁊ pn̄ie exemplū oſ̄dit. Unī ſm̄ Bedā. In
faciē cadit q̄ de ꝑpetratis malis erubeſcit. Ibi
eī hō cadit ibi ꝯfūdit. Qui in faciē cadit: vi-
det q̄ cadat: q̄ retro. lapſū ſuuꝫ nō videt. Boni
g̃ in faciē cadūt: qꝛ hūiliant ſe in his viſibilib̄
vt ad inuiſibilia erigant. Mali retro cadūt: qꝛ
cadūt in īuiſibilib̄. vbi mō nō vidēt q̄d eos tūc
ſequat. Ad pedes etiā ihu cadit et grās agit. q̄
ſe ad ꝑcipienda dei bn̄fitia hūiliat. q̄ nihil ſibi
virtutis attribuit. q̄ bona q̄ hꝫ. de miſcdia dei
ſe hr̄e intelligit. Et ſm̄ eūdem. q̄ deuotꝰ an̄ dn̄m
cecidit: ſurgere ⁊ ire p̄cipit. qꝛ q̄ infirmitatem
ſuā agnoſcēs hūiliter iacet. ꝑ diuini ḋbi ꝯſola-
tōem ſurgere ad fortia opa. et creſcentib̄ q̄tti-
die meritis ad ꝑfectōem paſſim ꝓficere iubet.
Hūc aūt fides ſaluū facit. quē ad grās agendas
inclinat. ⁊ ecōtra ꝑfidia illos dānat. q̄ de acce
ptis bn̄fitijs ingrati ſūt. et deo dare gloriā ne-
gligūt. In hoc g̃ capitulo. ingrati de bn̄fitijs
rep̄hendunt a dn̄o. Multū eſt laudabilꝰ virtus
gratitudo. ⁊ valde acceptabilis deo graciarum-
actio. ac deteſtabile vitiū īgratitudo. Unī Aug.
Quid meliꝰ aīo geramꝰ aut ore promamꝰ. aut
calamo exprimamus. qꝫ vt deo grās agamus.
Hoc nec dici breuiꝰ. nec agi fructuoſius p̄t. Et
iterū. Scio qꝫ ingratitudo diſpliceat tibi. q̄ ra-
dix eſt totiꝰ mali ſpūalis. ⁊ ventus vrēs ⁊ exic-
cās oē bonū. obſtruēs fontē diuīe miſcdie ſuꝑ
hoīem. q̄ et mala mortua iā reoriunt: ne vltra
bona adipiſcant. Unī ⁊ Bern̄. Dignū eſt ſemꝑ
grās agere. qꝛ deꝰ nūqꝫ ceſſat bn̄facere. Et iterū
Diſce in referēdo graciā nō eſſe tardꝰ vt ſegnis

diſce ad ſingula dona gracias agere. Diligēter
inq̄t ꝯſidera q̄ tibi aponūť. vt nulla videlicʒ dei
dona debita grāruāctōne fruſtrenť. nō grādia
nō mediocra. nō puſilla. Deniqʒ iubemur colli
gere fragmēta ne peāt. i. nec mīma bn̄ficia ob-
liuiſci. Nūq̄d nō perit qd̄ donať īgrato. Ingra
titudo inimica ē aīe. exinanitio meritoꝝ. virtu
tum diſſipatio. bonoꝝ diſpſio. bn̄ficioꝝ pditio
Ingratitudo ē vent⁹ vrens. ⁊ ſiccans ſibi fontē
pietatis. rorē miſcdie. fluēta grē. Qualis ̄o
debeat eſſe grārūactio docet idem Bern̄. dicēs.
Nō tm̄ verbo ⁊ lígua: ſʒ ope ⁊ virtute exhibea
mus noſmetipos gratos. nō em̄ grārū dictōem
ſʒ grārūactōeʒ exigit a nobis dn̄s deus nr̄. Vn̄
etiā Criſ. Agamus igiť ei iuges grās. ⁊ non
modo verbis hoc nr̄is. verūetiam opib nr̄is.
īmo ipis principaliť impleam⁹. Agam⁹ ̄o gra
cias. nō de ꝓprijs tm̄. verūetiaʒ de alienis bonis
Ita em̄ ⁊ inuidiā poterim⁹ extinguere. ⁊ alere
caritatē. Neqʒ iā illis poteris inuidere. ̄d quoꝝ
bonis grās deo referēdo letaris. Quid igiť ma
gnū repoſcit. q̄ p liberalitate in nos ſua ſolum
mō gratos ſibi eſſe nos p̄cepit. Ingratitudinis
aūt vitiū ex arrogantia potiſſimū gigni ſolet.
cū ſe aliq̄s dignuʒ eſſe bn̄ficijs eſtimat. Hūilia-
tus ̄o atqʒ cōtritus. nō p bonis ſolū: ſʒ p his q̄
ꝯtria eſtimāť eſſe. grārūactōes mittet deo. ⁊ qd̄-
cūqʒ paciet nihil ſe dignū eſtimabit paſſū eſſe.
Hec Criſ. Et hec ē mag̃ cā. q̄re deū nō diligim⁹
q: ei⁹ bn̄ficia nō recog̃ſcim⁹. Vn̄ Hiero. Vis ſci
re q̄re deū n̄ diligis: q: ei⁹ bn̄ficia nō recog̃ſcis.
Quātomagis ī bonitate ei⁹ aſcēdis. tantoplus
in amore eius inardeſcis hec Hiero. Oratio.

Domie iħu xp̄e. ̄o tua pietate ꝯfiſus. ad
te piū medicū ego q̄ſi leproſus. varieta
te pctoꝝ reſpſus ꝯfugio. ad te fontem
miſcdiaꝝ. ego imūdus macul' vitioꝝ curro. et
ſupplex te exoro. q̄ten⁹ digneris meā ſanare in
firmitatē. lauare feditatē. ⁊ me dirigē ad ſalu-
tem. Da mihi vt ſp bn̄ficia tua ī corde habeā. ⁊
de vniuerſis grās tibi agā. Sʒ q: hō mortal' ci-
nis ⁊ puluis. nec vnū p mille grās referre ſuffi-
cit. referāt tibi grates p me ̄vgo maria ⁊ oēs ci
ues ſupceleſtes. atqʒ oīs creatura. q̄ diuie lau-
dis ſit materia Amen. Capitulum. XX.

De ſamaritanis hoſpitium dn̄o negantib.

Ut aūt aduētus domini
iħu nō lateret. miſit nūcios ſuos. ſ.
iacobū ⁊ iohem. an̄ faciē ſuā ī ciui
tatē ſamaritanoꝝ. vt ibidē hoſpiti-
um ⁊ cetera necc̄ria q̄ nō magni ꝯſtabāt ſibi p̄-
parēt. Hec ciuitas ſamaria nūc ſebaſten dicta
iā pc̄tis exigentib. nec vnicā hʒ domū niſi tm̄
duas eccl'as. vnā ī mōte. vbi q̄ndā fuit r̄gis pa
latiū. ſcdaʒ ī honore ſc̄ti iohis baptiſte. in q̄ ſe-
pult⁹ fuit inť abdiā ⁊ helyſeū. Samaritani ̄o
q̄ emulabāť tēplo hieroſolimitano. et īuidebāt
eūtib ī hirl'm adorare. q: videbāt xp̄m cū diſci
pul' hr̄e faciē ſeu vultū. i. p̄tendē ſilitudinē ⁊ ſi
gnū eūtis ī hierl'm ad feſtū paſchale cā orōnis
faciēde. iō eos ex emulatōe ꝓpť locuʒ adoratōis
noluerūt hoſpitō recipe. q: dicebāt locū adora
tōnis eē apd̄ eos ī mōte garizim. ⁊ nō ī hirl'm.
Vn̄ ſup̄ mulier ſamaritana q̄ſi emulando dixit
dn̄o. Pr̄es nr̄i ī mōte hoc adorauerūt. ⁊ vos di
citis. q: hieroſolimis loc⁹ ē: in q̄ optet adorare
Itē q: ex veſtimētis xp̄i ⁊ diſcipuloꝝ ei⁹. cogno
uerūt ſamaritani. q̄ fueřt iudei. iudei aūt erāt
ſamaritanis odioſi. eoq̄ ꝯtēpnebāt eos nolen-
tes ꝯmedē ⁊ bibē cū eis. n̄ ei coutūť iudei ſama
ritanis. ſic ⁊ hebrei egiptijs. Vn̄ Hiero. Hoſtili
inť ſe ſamaritani atqʒ iudei diſcordāt odio. Vi
dētes itaqʒ dn̄m ad hoſtes ſuos pgere. ſamarite
eū recipe noluerť. Q̄q̄ alia ſubiciať itelligētia
q: volūtas dn̄i fuerit n̄ ſuſcipi a ſamaritāis. q:
feſtinabat hirl'm pati. ⁊ ſāguinē fūdere. ne oc-
cupat⁹ ſuſceptōe ſamaritica. ⁊ doctrina gētis il
li⁹. paſſiōis differret diē. ad quā venerat ſuſti-
nendā Hec Hiero. Sic aū dn̄o in hirl'm tēdenti
reſtiteřt ſamaritani. ſic ſi mēs tua ī celū tēdat
hēbis ſemp q̄ rixas. odia ⁊ bella gerāt. nō tn̄ ir
repat vindicta menti tue. ſʒ q̄ntū poteris ſtude
vtil' eē. Vn̄ ſūt verſ⁹. Hirl'm ciues gentes odire
forēſes. Quotq̄t nō recipit menib illa ſuis. Si
ḡ in his q̄ ſm deū opari deſideras. aliq̄s tibi ob-
ſiſtere ſeu te ipedire videas. noli ꝯtentōnib de-
ſuire. ſʒ teipm̄ ī teipo reſtringe. ⁊ te cū deo tuo
recollige. ſibiqʒ dicas. Dn̄e vim patior: rn̄de p
me. Nec de hoc ꝯtriſteris. q: nihil pn̄t. niſi q̄ de
us ſcit finaliť p bono tuo eē expediēs: imo q̄ q̄
ad pn̄s nō videas: videbis finaliť. ſi tn̄ pacienť
portaueris. q̄ illud ī q̄ tibi eos impedimētū p̄-
ſtare credebas. erit tibi iuuamē ad tuū ꝓpoſitū
exequendū. ſicut ̄d ioſeph ⁊ multis alijs ē factū
q: ſm Criſ. ſi legē xp̄i cuſtodiri volueris. ne-
ceſſitatē q̄dem nullā. q̄ te ab obſeruatōe ei⁹ ipe-
diat aliq̄n pacieris. Si etiā ī his q̄ ſm deū deſi-
deras. te videas q̄dāmodo diuinit⁹ ipediri. vel p
infirmitatē vel q̄cūqʒ alio mō ꝯtingēte. de hoc
nullaten⁹ ꝯturberis: ſʒ totū eq̄nimiť feras. ⁊ te
ex toto illi ꝯmittas. q̄ meli⁹ nouit q̄ tuipe qd̄ ti
bi expediat. q̄ te ab ſe ꝯtinue ſubleuat. dūmō te
ipm̄ ex toto illi ꝯmittas. q̄uis forte hoc ipe nō
videas. Ad hoc ḡ ſit totū tuū ſtudiū. vt teipm̄ ī
pace ⁊ cordis trāq̄llitate poſſideas. ⁊ p q̄cūqʒ e-
uētu n̄ doleas. niſi de ſolo pctō ꝓprio vel alieno
ſeu etiā de his q̄ te īducerēt ad pcťm. ⁊ q̄ poſſēt
aliēare ſeu elōgare a deo. vl' mediū facē inť te ⁊
ipm̄ deū. q̄uis ei tibi ocřrēs aduerſitas. ei⁹ nu-
tu ⁊ puidētia geriť. c⁹ ̄vtute res create ſūt ⁊ ī ſuo
eē ꝯſuāť. Cū igř ťbulatō aduenerit exi obuiā
hoſpiti tāto. benigne eū recipiendo. ⁊ dic corde
iocūdo. Bn̄ venerit aīca mea tribulatō. Qui ei
aduerſa libēť p deo patiť. xp̄o paſſo aſſilāť. et
iō ab eo tāq̄ a ꝯſili nexu dilectōis p̄cipuo ꝯſtrī
giť. Porro ̄d iuolūtarijs ťbulatōib ſcire debes
q̄ licʒ iuolūtariū inq̄tū hmōi n̄ ſit meritoriū.
verūtn̄ ſi prudēs aīm⁹ hoc qd̄ iuolūtarie illatū
ē. volūtarie pati voluerit. ⁊ volūtatē ſuā hacte
n⁹ rebellē ad ̄vgā dei iclīauerit. ̄vtutē faciēs ex
necc̄itate. haud dubiū q̄n ſalubre ⁊ meritoriū ſi
et. ⁊ ad ſpūale ̄vtutū icremētū pficiet. hoc qd̄ an̄

peſtiferꝫ videbaṫ. Paciamur ergo libenṫ ⁊ volūta
rie: q2 vera ſal9 nr̄a ē in cruce. nec extra eā aliq̄
ſal9 iueniṫ. In q̄cūqꝫ em̄ aīa crux. i. tribulatio
nō ē. nulla patiā ē. ⁊ vbi patiā nō ē: vera ſal9 n̄
ē. Cor aṫ paciēs ē. cui gaudiū ē q᷑ deſpiciṫ. ⁊ qd̄
ī penis ⁊ q̄buſqꝫ aduerſitatibꝫ letaṫ. exultans ꝑ
eo q᷑ paſſiōi xp̄i ⁊ hūilitati ſue aliq̄d adicē va⸗
lear ⁊ q᷑ hēat vn̄ deo aliq̄d ſacrificet. Et iō oēs
penas ⁊ aduerſitates occurrētes. vnias cū pe⸗
nis ⁊ aduerſitatibꝫ xp̄i. et ex vniōe ipoꝝ dulce⸗
ſcāt. ⁊ deo ī ſūma patiā redoleant. Oīa ergo q̄ tibi
aduenerīt ſiue leta ſiue triſtia. ex nimia carita
te a deo tibi eſſe donata certiſſime ſcias. et oīno
credas q᷑ oīa ex tāto amore xp̄i tibi ꝓueniāt. vt
nihil aliud tibi aut aliṫ euenire velles. aut vel⸗
le deberes. ⁊ ideo ꝓ ſingulis ei grās et laudes a⸗
gas. Irati itaqꝫ iacobus ⁊ iohēs ꝯ ſamarita⸗
nos. voluerūt ignē e celo ad ꝯſumendū eos im
petrare dicētes. Dn̄e ſi vis: dicim9 vt ignis de⸗
ſcendat de celo. i. de alto ſicut fulgura ⁊ hmōi.
q̄ oīa veniūt de celo aereo. ⁊ ꝯſumat illos te re
cipere nolētes. O q̄nta fiducia eoꝝ in dn̄o erat
q̄ ſolo verbo ſe poſſe credebant. vt ignis de celo
deſcēderet. ac hmōi vindicta q̄ laudata ē in he⸗
lyā. ī iſtis ē a dn̄o reprobata. q2 hoc nō appete⸗
bāt ex caritate ⁊ amore correctōis eoꝝ. vel fini
ende ī illis malitie ſicut ille. ſꝫ ex īpaciētia po⸗
tius ⁊ indiſcretōne. ⁊ appetitu vindicte. In quo
īnuit dn̄s. q᷑ nō valet zelus. niſi ſit diſcreta vo⸗
lūtas. Vn̄ verbis ap̄li petri. ananias ⁊ vxor ei9
exanimes ceciderūt. nō odio ſꝫ iuſta vindicta.
⁊ paul9 quendā pcc̄orē tradidit ſathane. interi⸗
tū carnis vt aīa eſſet ſalua. Vn̄ Beda. Rephē⸗
dit in iſtis dn̄s. nō exemplū ꝓphete ſcti: ſꝫ volū⸗
tatē vindicādi. q̄ adhuc erat in rudibꝫ. aīaduer
tens eos nō amore correctōem: ſꝫ odio deſidera
re vindictā. Hec Beda. Unde dicit eis. Neſcitis
cui9 ſpūs eſtis. i. ſpūſſancti q̄ bon9 eſt ⁊ ſuauis.
hoc ē nō bn̄ recognoſcitis. cui9 ſpū ſignati eſtiſ
⁊ iō vultis ꝑ odiū exercere vindictā. qd̄ nō licꝫ
dei ſuis. In nouo em̄ teſtamēto qd̄ ē amoris.
ꝓcedendū ē ſuauiṫ et benigne. nō ſicut ī veteri
teſtamēto qd̄ ē timoris. vbi ꝓcedebaṫ aſpere et
rigide. Vn̄ glo. Cui9 ſpū ſignati eſtis. ei9 et acta
imitemini. nūc pie ꝯſolētes ⁊ in p̄n̄ti patiāꝫ ha
bētes: ſꝫ in futuro iuſte iudicātes: cū ſedebitis
ſuꝑ ſedes duodecī. Et ſubiūgit dn̄s. fili9 homīs
nō venit aīas ꝑdere ꝑ rigorē iuſtitie. ſtatim in⸗
ferēdo penā mortis. ſicut vos vultis. q̄nimo ꝑ⸗
ditio ē ex vobis: ſꝫ venit ſaluare aīas ꝑ miſcdiā
⁊ pene relaxatōem. ſic expedit miſeris. ſaluanṫ
eī meli9 clemētia. q᷑ ſeuitia. Et ī hoc daṫ exem⸗
plū p̄latis. vt nō ſtatim cū impetu pcc̄a puniāt
ſꝫ magis tp̄s ⁊ locū expectēt. nec ſꝑ ī peccātes
vindictā exerceāt. Vn̄ Ambro. Q2 vō diſciplos
increpauit. q2 ignē ſuꝑ eos deſcēdere geſtiebāt
q̄ nō receꝑant xp̄m: oñdiṫ nobis nō ſꝑ in eos q̄
peccauerūt vindicandū. q2 nōnūq᷑ ap̄li9 ꝓdeſt
clemētia. tibi ad patiam. lapſo ad correctōnem
Deniqꝫ ſamaritani citi9 crediderunt a q̄bꝫ hoc
loco ignis arceṫ. Dn̄s aūt nec ī hos īdeuote do
minū refutātes ꝓpriū ꝯmoueṫ. vt oñderet. q2 n̄

hꝫ vltōnis ſtudiū ꝑfecta virtus. nec vlla ſit ira
cūdia. vbi plenitudo ē caritatis. nec excludēda
infirmitas: ſꝫ iuuāda. Procul a religioſis indi
gnatō. ꝓcul a magnanimis cupiditas vltōnis.
ꝓcul etiā a prudētibꝫ ꝯſiderata ꝯmotio. ⁊ īcau
ta ſimplicitas Hec Ambro. Per iacobū ⁊ iohēꝫ
q̄ adhuc imꝑfecti erāt. ſignificanṫ hoīes imꝑfe
cti q̄rentes nimis dure vindicari: ſed mgr̄ ꝑfe⸗
ctōnis ꝓhibet hoc fieri. Et q2 ſamaritani no
luerūt dn̄m ihm ⁊ diſciplos ei9 inṫ ciuitatē ſuā
reciꝑe ad hoſpitandū. abierūt ī aliud caſtellū.
Circuibat em̄ dn̄s ihs ciuitates ⁊ caſtella p̄di⸗
cando ⁊ faciēdo miracula. ſic ſuꝑdictū eſt. Vide
nūc q̄uo dn̄s ihs cui9 ē terra ⁊ plenitudo eius.
excluſus ab vno loco. paciēter fert: ⁊ trāſit ad
aliū. ⁊ habe patiam. ſi ſilia tibi euenerint. imo
gaude. q2 datū ē tibi in tātillo imitari dn̄m tu⸗
um. Hec igr̄ oīa ꝯſiderātes. oēm amaritudinē
⁊ irā a nobis excludam9. ⁊ n̄ vlciſcētes noſipos
deo totū ꝯmittam9. Vn̄ Chriſ. Nūq᷑ īſidiemur
alijs. q̄m aduerſ9 noſipos acuim9 gladiū. ⁊ pfū⸗
diorē nobiſipis plagā dam9. Sꝫ ꝯtriſtauit te
q̄s ⁊ vis in eū vlciſci. Ne vlciſcaris. Ita ei vin⸗
dicare poteris ſi nō vīdicaueris. nō ſi vindica⸗
ſti. Q̄m nō vindicās. deū ei ꝯſtituis inimicū. vī
dicaris aūt nō adhuc. Mihi em̄ vindictā ⁊ ego
retribuā dicit dn̄s. Si em̄ famulos habem9 ⁊ ſi
adinuicē diſſidētes nō nobis litē ꝯmiſerit finiē
dā. etſi infinite acceſſerit. nō ſolū nō vindicam9
ſꝫ ⁊ anxiamur dicētes. ⁊ flagellū totū nobis cō
mittere opꝫtebat. q2 vō teipm̄ ꝑueniēs vīdicaſti
ne me moleſtes de reliq̄. mltomagis de9 q̄ enūci
auit ſibi cedē oīa hoc dicet. Qualiṫ aṫ nō incō
ueniēs ē. ſi a pueris q̄dē nr̄is tantā expetimus
obediētiā. dn̄atori vō nō cedem9 ea q̄ volumus
famlo͛s nobis cedē. Si ei (dic mihi) odis eū q̄
peccauit. c9 grā ⁊ ipe peccas ⁊ ī eiſdē cadis. Cō
uiciat9 ē. ne recōuitieris. ꝑcuſſit. ne repcutias
ꝯtriſtauit. ne recōtriſtes. q2 nullū lucrꝫ ſi feēs
es illi rurſ9 par. Ita ei ꝯfūdē poteris. ſi cū hūi
litate feras ⁊ māſuete. ita ꝯfūdēs abſcidē pote⸗
ris ab ira. null9 malo malū ſanat. ſꝫ bono malū

Dn̄e ihu xp̄e q̄ ſamaritanis hoſpitiuꝫ tibi
negātibꝫ n̄ te vīdicaſti. ſꝫ paciēter ferēs.
hūiliṫ ad aliū locū decliaſti. p̄ſta mihi ī⸗
digno o dulcis hoſpes aīe. vt vitijs cunctis ex⸗
pulſ. grtū tibi ī corde meo hoſpitiū valeā p̄pa⸗
re. etſi q̄n̄ ob mea demerita ibi recept9 nō fueis
noli mihi iraſci. ⁊ a ſuo tuo ī ira decliare. aut
vīdictā de me ſumē. ſꝫ tu q̄ n̄ veiſti aīas ꝑdere.
ſꝫ ſaluare: recōcilia me tibi ꝑ tuā miſcdiā. ⁊ da
vt tibi ꝑ dignā p̄paratōeꝫ cor apiā. tibiqꝫ placeat
ad me ſuū tuū intrare. ⁊ me miſcdiṫ bn̄dicere.

De petitōne filioꝝ Zebedei. Capi. XXI.

Poſt hec aſcēdit ihs ver
ſus hieroſolimā. q̄ reſpectu toti9 ē⸗
re ꝓmiſſiōis. ſita ē ī alto. ⁊ ꝓpter hoc
ab alijs ꝑtibꝫ illic veniētes: ibāt a⸗
ſcendendo. ⁊ precedebat diſcipulos ſuos. vt ſm
Theophilū oñderet. q᷑ ad paſſionem ꝑcurrit. ⁊
non refugit mortem ꝓ noſtra ſalute. Illuc ibat